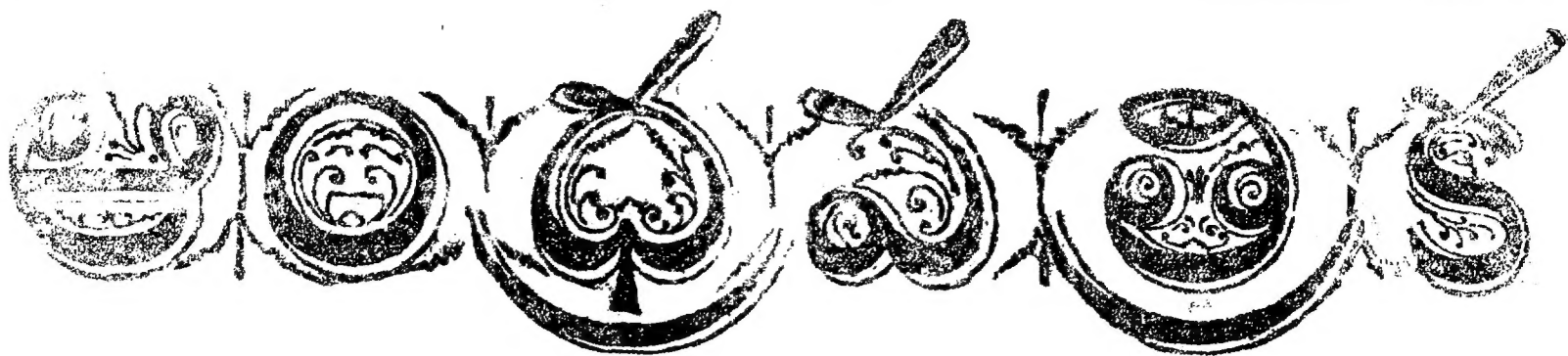

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212.

Telephone No. 544.

21259

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ ఫిబ్రవరినె: 11-వ తేది బుధవారము
(శ్రీ) రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, మాఘమాస బహుళ తృతీయ 3.

No. 264
సంచిక ౨౬౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిద నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పొన్నలు మెప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి చేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
దేశములలో కూడ వాడునున్నారు.

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజర్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండుదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

లోక ప్రసిద్ధమైన

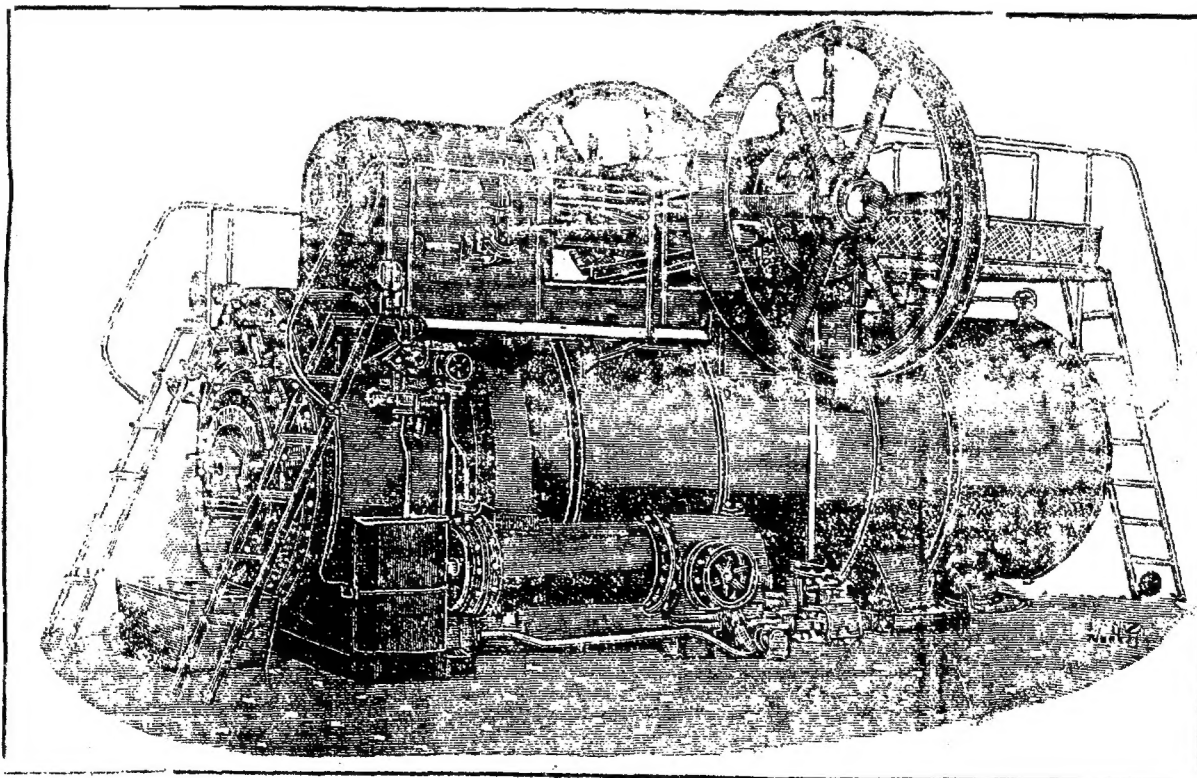
స్టీము యింజన్లు!

(Super Heated)

లాంజి స్టీము యింజన్లు!!

22 B. H. P. గాయకు 1250 B. H. P వరకు.

బాయిలరు ట్యూబులు వెలువలకులాగి శుభ్రపరుచుటకు సౌకర్యములు అమర్చబడియున్నందున బాయిలర్లు యెక్కువకంటే చెడిపోవు.
యేమాదిరి యింజనులు కంటెను ఖర్చు మిగుల తక్కువ - కర్ర - బొగ్గు - పూక - పొట్టు - దేనితోనైన పనిచేయును.

వెలుగు సులభము
Prices
Challenge
Competition
నూతన పద్ధతులు
సనుసరించి అనేక
సౌకర్యములు
అమర్చబడినవి.

Economy
unrivalled!
Latest
Scientific
Miracle!!
Wonderful
Bargains!!!

ఇదివరకు యెన్నడు యిట్టి యింజనులు మూరు చూచియుండరు.

సంవత్సరం ఒక్కంటికి 3000 యింజనులు అమ్మబడుచున్నవి. త్వరపడి ఆర్డర్లు పంపుడు.

Telegrams:
"MACHINISTS"

పోలుయేజంటలు:— డి. యల్. శాస్త్రి అందు కో., 12, త బుచ్చెట్టివీధి, మదరాసు.

బెంగాల్ నాగపూర్ రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

ఈదిగువ తెలుపబడిన నిషేధించబడినట్టియు, పురాతన మైనట్టి రైల్వేస్టేషన్లు ఖరీదాలో రమారమి 2400 టన్ను కంపెనీ ఆచరణమునందున్న జనరలుస్టోక్సునందు ఖరగ్ పూరులోనున్న రైల్వే ఆక్స్ నీర్లు, వెస్టర్న్ బిలిమోరియా బ్రదర్స్ వారిచే 20-2-1925 తేది నాడును, తరువాత తేదీలందును ముసగా ఉదయం 8 గంటలనుండి బహిరంగ వేలమున నివేశింపబడును.

అమ్మకము మరత్తులకు డిస్ట్రిక్టు ఎంజనీగు, సెంట్రల్ డిస్పోజల్స్, లేక మెనర్స్ బిలిమోరియా బ్రదర్స్, రైల్వే కంట్రాక్టుదారులు, ఆక్స్ నీర్లు, ఖరగ్ పూరు, విలాసములకు వ్రాసిన బడయగలరు.

వివరములు

Table with 2 columns: Item description and Price. Items include 1. స్టీల్ ప్లేట్స్, 2. రైల్స్, 3. ఇనుపదారకములు, 4. అనేకరకముల స్టీలు తునకలు, 5. నానావిధముల డబ్బాలు, 6. పనికొని నిగడియలు, 7. పనికొని ఫస్ట్ క్లాసులు, 8. అర్. ఎస్. దాబాకములు, 9. పనికొని బ్రాచిచక్రములు, 10. పలువిధకొలతలలోను, 11. టూల్ స్టీలు తునకలు, 12. బ్రాస్ స్టీలు తునకలు, 13. ఆరమి బ్రాస్సు పోర్ట్ కాట్లు, 14. పాకెట్ సనాయిత్, 15. పాతనీ మెంటునము, 16. ఆలండ్ స్ట్రెల్లు, 17. కార్బన్ బ్రెస్టులు, 18. 5 గాలనులు, 19. పలురకముల డబ్బాసామానాలు.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు 7-2-25 శనివారమునుండి 18-2-25 శుక్రవారమువరకు యూనివర్సల్ సినియలు

ది షో వు సిటీ

జనవరి 25 వారము

మృదంగవాద్యమున పోటీపరీక్ష

అఖిలాంధ్రదేశీయులును పోటీచేయవచ్చును

కృష్ణా జిల్లా ఫీసువరంలో జరుగును

పోటీచేయగోరువారు ఫిబ్రవరి నెలాఖరులో గా 5 రూపాయలను దరఖాస్తును కార్యదర్శికి పంపవలెను

ఫీసువరము తా.గ.రా.యధ కృష్ణా పోటీపరీక్ష నేర్పాటు చేసిరి. 1912 లో మొదటిసారిగా జరిగిన ఈ కృష్ణా పోటీపరీక్ష తేల్చుపట్టామున నిబంధనలే ఈ పోటీపరీక్షకు గూడ వర్తింతు. పరీక్షకుల పేర్లను పరీక్ష లేదీయును ముందు ప్రకటింపబడును. మార్చి 25న లేదీలోగా పరీక్ష జరుగును. కలుగురు గొప్ప సంగీతవిద్యుంతులును ఒక గొప్పకూర్చంగియును పరీక్షకులుగా నుండురు. మొదటివారుగా పరీక్షలో నెగ్గినవారికి 116 రూపాయలవెలుగుల మువర్లనుంట్లాంకమును, రెండవవారుగా నెగ్గినవారికి 75 రూపాయలు వెలుగుల సింహ తలాపు బంగారు ముద్రనుండును, బహుమానముగా నీయబడునని భవిషిషాటి శూర్యనారాయణగారు తెలిపినా నంపిరి.

బొంబాయిరాజధానియందలి మరణపు లెక్కలు

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 9:— బొంబాయి రాజధానియందలి యాలోగ్యముయొక్క సాంవత్సరిక నివేదికమునందు లక్షల 52 వేల చిల్లరనుండి, 42 వేల చిల్లర మార్చినవని తెలుపుచున్నది. ప్లేగ్, కలరా, ఆలలమ్య, మహుచిమెడలగునవ 50,000 నుండి మరణములకు గారణములై వరి. ఈమరణములు 1922లోకంటె యీసంవత్సరము 83 శాతములైనవి. రాజధానియందలిమరణములలో పరిశీలనలు చేసినపుడు యొక్కన గనున్నది.

అఖిలభారత పియ్య మహాసభ బొంబాయిలో మార్చి 9, 10, 11 తారీఖులందు ముగిసినది. ఆహ్వానపంపు మానా రధ్యతు కెన్నకొనుట కీనెల 11వ తారీఖున గూడుదురు.

బొంబాయి బ్రాముజే కంపెనీవారిమీద కేర్వనను నొకడు తనమోటారుబండికి బ్రాముజేల నలిగిన నట్టముగ రు 2000 లకు కేర్వినదావాలో, బ్రాముజేవారి కారణములను క్షాయాధిపతి మన్నింపలేదు. కోడ్లమీద వారికొక్కరు నుకరే మే యుపయోగించుకొను హక్కులేదీయును తనవియు, నితర బండ్లయిన వచ్చినప్పుడు బ్రాముజేవారిని నాపయలయిన నియుఁ దలచెను.

Madras Races 1924-25.

చెన్నపురి గుర్రపు వందెములు 1924-1925

ఈదిగువ తెలుపబడిన తేదీలలో వందెములు భేరుగును

1925 సం. ఫిబ్రవరి 14 8 వ ఎక్స్ ప్రెస్ బేటెన్ మొదటిదివము 18-2-25 తేది బుధవారము రెండవదివము 21-2-25 శనివారము.

ఎల్క్విక్ బోటాలిశేటరు బుక్ మేకర్లు ప్రవేశకట్టుము:—

మొదటితరగతి: పురుషా కుర్చుల స్క్రీమ్ డ్రైవ్ రెండవతరగతి: 1. 0-8-0. బీచ్, వార్కు, ఎగ్గోరు మొదలగు స్టేషనుల నుండి స్పెషలుబండ్లు పోవును. ఇది వివరములకు గోడలకు, అంటించియుండు మా రెడ్లనోటిములను చూచుకోరే ము

హిందూదేవాదాయచట్టము

(వల్లూరి సూర్యనారాయణరావుగారు)

ఈచట్టము హిందూమతభక్త్యమునకు విగ్రహమైనదని నిర్ణయించుకొనిన ప్రజాసభ తీర్మానమునుచేసిరి. ప్రభుత్వమువారు భారతీయులకు మతవిషయములలో నిచ్చిన వాగ్దానమును భగ్నపరుచుచున్నదని విమర్శిస్తూయెను. నేను యీ చట్టమును ఆశీర్వాదములు చేయుచున్నానుగాని, యీసభ వారి యాలోచనలకు నా కంఠమాత్రము కారణము కనుపడుట లేదు. మనకు స్వరాజ్యమువచ్చినను యిట్టిచట్టము కావలసియే యున్నపుడు, ఇది విదేశీప్రభుత్వమువారిచే నిర్ణయించబడినది తమాత్రమున, మనమతమున కెట్టిభంగము కలుగుచున్నది నాకు జోధపడలేదు. ఈ దేవాదాయములమీద యధికారముంకయు, మన ప్రజాప్రతినిధులమీదనే యుంచబడినది. నాకు యీవిషయములోగల యానందమునుబట్టి, మన దేవాలయముల పేనే జర్నల్ లెక్కలను తనిఖీచేయుటకును అర్హులచేత క్రమముగా వారివిధులను సరవర్తకములకును, నై యధికారవర్తనను నొక దానిని యేర్పరచక తప్పదు. ఇంతవరకు యీసభ కోర్టులకు విదలితయైయుటవలన, వారికార్యనిర్వాహకత్వమును తమపైవేసి కొనబాలకున్నారు. చీటికినాటికి అనుదినము ప్రజలు కోర్టు వారి నిషేధించుట క్షాయముగాదు. అట్లు చేయకూడదని ముక్తేశ్వరరాజుదేవాలయపు కేసులో హైకోర్టువారు నెలవిచ్చిరి.

నేను నువ్వారు నలుబదిదేవాలయములను ఆంధ్రదేశము లో కోర్టులగుండా స్క్రీములనేర్పరచించిపెట్టి వానిలో నుద హించినవిధానమే క్రమముగా ఆచరణలో పెట్టబడుచున్నది లేనది దేవాలయమునొద్దనున్న యిగులపాతగునాచే చూచుటకు ప్రయత్నింపరు. స్క్రీముల ప్రకారము ప్రతి వ్యక్తికిని యిచ్చిన హక్కులను వినియోగించుకొని, ఒక స్వల్పపిటీషనుతో, జరుగుచున్న అపరాధములను కోర్టువారికి తెలియజేసికొనక, జనులు తూస్టీభావమును జహించుచున్నారు. పిటి యెట్టికథయు లేక పోవుటచేతనే యిట్టిచట్టము మనకు కావలసివచ్చినది. ఒకవేళ దీనికొంద యేర్పడుకొనబట్టి పరిపాలనముకూడ లోపభూయిష్టముకావచ్చునని కొంద రనవచ్చును. కృష్ణా గోవావరీడులకు అనకట్టులు కట్టినప్పటికి అమితమైన జలప్రవాహము పొంగిపారలి పుకాగా సముద్రగమింతుననుచున్నందున అనకట్టులే నిరుపయోగముని వాదించువెర్రివాదుండునా? వానివలన కొంతజలమైనను కాలువగుండా పారి సప్రయము కుపకరించుటలేదా! మన మెన్నికట్టుకాట్టు చేయుచున్నను, కొంతద్రవ్యము దుర్వినియోగ మగుచున్నంతమాత్రమున, అకట్టుకాట్టనే తీసివేసి ద్రవ్యముసంతయు నట్టవడునట్లు చేసెదమా! చట్టములోని లోపములన్నిటిని కాగుగా చర్చించి దానిని సవరింపవలెను గాని, అట్టిచట్టమే అనగత్యమని తీర్మానించుట హాస్యాస్పదము.

ఇదివరకు అమలులోనున్న కాసనములకొంద యెంతయో ద్రవ్యము ఖర్చుపెట్టి, స్క్రీముల నేర్పాటు చేయించుకొనుచున్న ను వానిప్రకారము అమలుజరుగుచున్నదా, లేదా యని యెల్లప్పుడు ప్రతినిధిచేయుటకు కమిటీలు లేకపోయినందులకు లాభమెంతమాత్రము లేదు. ఎవరికివారు తమ స్వంతపనులలోనే మగ్గులయ్యాయందురు గాని, బ్రష్టిలు క్రమముగా పరిపాలించుచున్నాకో లేదో తెలిసికొనుటకు ప్రయత్నించువారు కమిటీల ఆయదగనున్నారని నా యానందమువలన కెప్పుడున్నాను. కాబట్టి మన దేవాదాయ భర్తాదా యం రక్షణకు చేరుగ నొక యే జేర్చి యుండువలెననే గ్రామపారిషత్వము మొదలగు పనులకు మునిసిపాలిటీలు, లోకల్ బోర్డులు యెట్లు యేర్పడినవో ఆవిధముగానే ప్రజాప్రతినిధులలో కూడన కమిటీలను పనినన్నిటిని సంఘటికరణముచేసి, ఒకేవిధముగ నడపించుటకు మన యాంధ్రరాష్ట్రమునకు ఒక బోర్డును, యేర్పరుచుట మిగుల యుపయోగకరము. ఈ దేవాదాయములో నూటికి 13 రూపాయలొప్పున తీసికొని ఆ సొమ్మును శూపరైజర్లు, ఆడిటర్లు మొదలగువారిచేతములకు వినియోగించుటకు యెర్పాటు చేయబడినది. కమిటీమెంబర్లు మాత్రము గౌరవార్థముగ పనిచేసెదరు. బోర్డులోని మెంబర్లకు నెలకు చెరు రు 100 లు దానిపెసిడెంటుకు రు 1200 లు మించకుండా జీతముల నేర్పాటుచేసెదరు. జీతముల లేకుండా పైతనిభీ క్రమముగాను సంస్కృతికరణముగాను యెప్పుటికిని జరుగదు.

హిందూయనల శరణాలయము

ఒకవిధము

గతవారము కంభంమొట్టమొదట శ్రీమత మాడపాటి తిరుమలరావుగారి కుమారుని వివాహసంబంధమున పలువురు బోగముమేళము పెట్టవలెనని పట్టుబట్టిరి. కాని శ్రీమత మాడపాటి వాసుమంతరావుగారి ప్రోత్సాహమువలన మేళమును పెట్టుట మాని సంస్కరణోద్యమముపట్ల తమ బాధిమానము కనబరచుటకు మారణశాలయ సహాయమును విడుదలచేయును పంపినందులకు వారికి మాకృతజ్ఞతాపదనముల నర్పించుచున్నాము. మరియు నీసంబంధమున దేశీయులెల్లరు వైగారి ఉదాహరణగా గమనించి తమ తోడినాడరిమణులను వివాహములు మొదలగు కుభకార్యములలో నాడించి నీచపరచుచుండు రసాయన, వారిమానసంరక్షణార్థమై ఏర్పాటుచేయబడిన మారణశాలయమునకు సహాయము చేయుదురనియు ప్రార్థించుచున్నాము.

శరణాలయ కార్యదర్శి.

అనంతపురమండ లాదిమాంధ్రమహాజనసభ

ధర్మవరమున జరుగ నిశ్చయించుట

1925-వ సం॥రము ఫిబ్రవరి 6 వ తేదీ సాయంత్రము 6 గంటల సమయమున ధర్మవరమునందలి పంచములవాడ తోనుండు శ్రీక్రియాశక్తియొడెనురు కాళాగ్రంథాలయ భవనమునఁ బ్రధానగ్రంథాలయసభ్యులలోఁ జేయుఖులును-నిర్యులు-నాదిమాంధ్రమున సమావేశమై జనాభా ౧ వర్తక సాహెబుగారి యాజమాన్యమున వైభవా సమాలోచనసంఘము జరిగెను. అం దీక్రింది తీర్మానములు గావించబడినవి.

1-2. అనంతపురమండ లాదిమాంధ్రమహాజనసభను ధర్మవరమున ఈ సంవత్సరమున ఏప్రిల్ నెలలో జరుప నిశ్చయించఁబడెను.

3. మహాజనసభ జరుపుటకు నలయుద్రవ్యము చంచాలములమునను విరాళముల మూలమునను నేకరించుటకై ముగిసిన రాత్రి శ్రీ. పి. డి. పార్థ- ఎన్ కాశ్య- క కాంతపు- కన గానీపల్లె ముత్యాలప్ప- అయరామకాస్త్రియి- యం. తోనెన్- పట్టి ఓబన్న- తిమ్మకొండ- తిరుపాలప్ప- నుబ్బన్న- బారిక వార్మ- పంపన్న- గార్లు-గౌరవసభ్యులుగ నేర్పరుపబడిరి.

4. ఈ మహాసభకు నలయు ప్రాంతవిషయములను ముద్ర జాబితయములను నిధిముచేసి యిచ్చుటకై చి.రా.రా.శ్రీ. వీరికి అంజనేయులుగాఁ బ్రార్థింపబడిరి.

5. సభాభవన నిర్మాణమునకు నలయు సదుపాయముల గావించుటకై మ-రా-రా-శ్రీ రామానందుల వేంకటేశమయ్య గారు ప్రార్థింపబడిరి.

6. జనుప్రదముగ నీమహాసభను గొనసాగించుటకు శ్రీ జనాభా ౧ వర్తక సాహెబు - చిండ్లబారి కామచంద్రయ్య సెట్టి- మద్దిపి నానుమంతప్ప నాయుడు కెనకెండు విల్లియ మానె రా ప్రాటి నుబ్బదాసు,మరాటి. కాకిరావు, గుజాయెరి కంకరప్ప, కామాయగారు వేంకటసుబ్బయ్య - గోరకాటి చెన్నారెడ్డిగారు - కశిరథకార్యములకై వైస నిర్మాణింజనబడిన మహాశయలు - నుపసంఘసభ్యులుగ నెన్నకొనబడిరి.

7. మహాసభ క్రాసనాధిపత్యము వహించుటకై మ-రా-రా-శ్రీ వరాల సెట్టివేంకట్రెండు - పి. పి. రాజు - వీరయ్య గార్లను ప్రార్థించి, ఇందుసంఘాక్షాంకికారము జూచించు వారి నాహ్వానింప నంగీకరింపబడెను.

8. వైసభకు మ-రా-రా-శ్రీ కె. కాంతప్పగారు సన్మానసంఘసభ్యులుగను, పి. డి. పాలు - యన్. పెద్దకానెప్ప- మట్టి ఓబన్న - డి. పెద్దన్నగార్లు సన్మానసంఘకార్యదర్శులుగ ను నిర్ణయింపబడిరి.

కృతజ్ఞతాభివందనములతో సభముగి నెను.
(ధర్మవర విలేఖరి.)

బొంబాయిరాజధాని ప్రభుత్వమువారి

గుమాస్తాలసభ

పూనా, ఫిబ్రవరి 3:-గుమాస్తాలసభమువారి యాజమాన్యమున పూనా బొంబాయి ప్రభుత్వపు కచ్చేరిగుమాస్తాలసభ జరిగెను. భావల్పూరు యమ్. యల్. కి. గా రధ్యక్షతవహించిరి. గ-గు-స్తాల కే యత్యవసరమును ముఖరాగానిచ్చు భృత్యముల విచ్చుటలేదనియు, పెద్ద యాద్యోగిగతులు చాలకాలమునండి యనుభవించుచుండిరినియు, నీయత్యాదుమున ప్రభుత్వమువారు సుఖంతురు గాకయనియు తీర్మానముకాటి యామోక్షింపబడినది.

శ్రీ వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద వైద్యకళాశాల

ధర్మవైద్యశాల-బెజవాడ

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామకృష్ణగారి విజ్ఞాపి- నేను పరంపరాప్రసిద్ధ వైద్యములుంబునుకు శేరి శ్రీ మారణిగారి యొద్దను కప్రసిద్ధులగు శ్రీమాన్ వైద్యరత్న పండిత డి గోపాలాచార్యులవారి యొద్దను సక్రమముగ వైద్య శాస్త్రాభ్యాసముచేసి 'ఆయుర్వేదభూషణ' బిరుదును నొంది ౧౯౦౭ సం॥ నందు బెజవాడలో ఆయుర్వేద నిలయమును స్థాపించి తదాదిగ అనేక సుప్రసిద్ధావధులును తయారు చేసియు, అనేక క్రూరవ్యాధులకు చికిత్స యొనర్చియు స్వతంత్రావధము బడసియున్న సంగతి బహుజనవిదితమే

నేను బెజవాడయందు ఆయుర్వేద నిలయము స్థాపించి నప్పటినుండియు శేషము వైద్యముచేయుటే ప్రధానముగా నెంచుకొనక ప్రత్యేకయోగమున వైద్యవిద్యాలయమును వైద్యాలయమును స్థాపించవలయుననెడి కుతూహలముతో నుండెడివాడను. ఈసమర్థత్యమునకు మాగురువయ్యలగు శ్రీమాన్ గోపాలాచార్యులుగ రే ముఖ్యకారకులు. నాఅభిప్రాయమును గని పెట్టి రిట్లున్న చిఫ్ ఎంజనీరు ఎ. ర మలింగయ్యగారు, సబ్ కలెక్టి సోమంచి వీలకంఠము పంతులుగారు, రిట్లున్న జిల్లాజడ్జి శ్రీ శ్రీ వివాళ బహదర్ యెల్లెపెద్ది బాసకీరామయ్యగారు, బెజవాడ మ్యునిసిపల్ చెయ్యర్లు శ్రీ శ్రీ రామబహదరు తాడంకి వెంకటవరసయ్యపంతులుగారు, ఆయుర్వేద కాలేజీర రావుపంతులుగారు, పెద్ది భొట్ల వీరయ్యగారు మొదలగువారు ౧౯౧౯ సం॥ నందే నాకు ప్రోత్సాహ మొసగి యుండిరి. వారి పరిశ్రమలు చక్కగ లేనికారణమున కొంతకాలమునకు నాసంకల్పమును గ్రియమాపమున బెట్టబాలనైతిని. తరువాత 3౦-౯-౨౨ తేదీని దుండుభి సం॥ విజయదశమివాడు కుభముచూర్రమున కళాశాలను స్థాపించెడి శాగ్యము నాకు లభ్యమయి. డి అసంవత్సరము ౧౫ గురు విద్యార్థుల శిష్యుని. మరువత్సరము మరి ౨౦ మందిని శిష్యులొందిని. ప్రస్తుతము 3౫ గురు విద్యార్థులు చదువుచున్నాను. సరియైన పరిశ్రమలు ఇంక ను సంతృప్తి ముగ గలుగని కారణమున ఎక్కువ సంఖ్యకు శిష్యులనబాలకపోతిని కొందరు వీర వి. ద్యార్థులకు మిత్రుల బోధావ్యముచే భావనముకూడ ఏర్పాటు చేయుచున్నాను.

కళాశాల దినవివాధిసృష్టి గాంచుచున్న సమయమున, శ్రీ మత్కృతరాజాగారు మొదలయిన న-పావీయులు వీని యభివృద్ధికి సంతసించి, కళాశాలను ప్రోత్సాహపరచి యొకను దీనిని బాగుగ వైకి దీపికారిరావలెనని కుతూహల పడినవారై శ్రీ రాజాగారు ౧౦౦౦ రూపాయల విరాళమిచ్చుటయేగాక, సానుకు ౨౦౦ రూపాయల విద్యార్థివేతనము నిచ్చి యొక విద్యార్థినిగూడ బంపియున్నారు. అది యం గాక బెజవాడ మ్యునిసిపల్ సంఘమువారు సాలుకు ౪౦౦ రూ. లిచ్చుట శిష్యులు చేసినవారు నియోగి (ఫెండు ఇన్ స్టిట్ సా సెట్టివారు ౯౦ రూ. ల విద్యార్థి వేతనమిచ్చుచున్నారు. ర మాకవి ౨ నెలల క్రిందనుకు పాకళాలనా స్వగృహమంకేయం డెను. తరువాత శ్రీ మాడపాటి వేంకటేశ్వరరావు పంతులు గారు ధర్మవైద్యశాలయలకై యుద్దేశించిన ఫలముని, కమిటీ వారి యసజ్జవడకి యొక చిన్నభవనమును నిర్మించి దానిలో నీకి మార్చితిమి. వైద్యశాల యుపయోగార్థమై, కమిటీవారు కొన్ని మందులకుడ ఉచితముగాంచిచ్చినారు. నాకు చిరకాలమునుండియుండిన ఉద్దేశ్యముల కనుబాగ్యముగ యిట్టి య ప్రయత్న భార్యక సహాయమును బడసినందులకు మిక్కిలి సంతసించుచు, ఇట్టి సంఫల నాయొక్కనివైననే యుండుకొనుట నుంజనముకాదని పట్టిక ఆధీనము చేయనుద్దేశించి ౧౮౬౦ సం॥పు ౨౮ ౪౫ ప్రకారము (లిటరరీ, సైంటిఫిక్, చారిటబుల్ పంథముల రిజిస్టరు చేయుటనుగూర్చిన ఆక్టు) రిజిస్టరు చేయించినాను. బాల్యకళలోనున్న యాకళాశాలా వైద్యశాలలను వృద్ధాశికిరెచ్చి యాంధ్రదేశమున కాకర్నప్రాముకుగతయు బాధ్యత ప్రజలమైనన్నిది. మహానియలందరును దీనికి కగురిని సహాయము చేయవలెనని గట్టిగా న ముచ్చుచున్నాను. ఈ సంఘపు ఉద్దేశ్యముల డెంపు మిమోరాండిము నిందుతో జరపవలసి నును.

మిమోరాండం ఆఫ్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ శ్రీవేంకటేశ్వర ఆయుర్వేదకళాశాల ధర్మ వైద్యశాలసంఘము

పేరు:- ఈసంఘము పేరు శ్రీవేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద కళాశాలా ధర్మవైద్య సంఘము అని నిర్ణయించడమైనది.

ఉద్దేశ్యములు:- ప్రస్తుతము శిష్టాశిష్య జెందియున్న దేశీయ వైద్యమును అనగా ఆయుర్వేద, యూనాని వైద్య శాస్త్రములను, ఆదికల్ప విధానములను ఉద్ధరించి సర్వతోముఖముగ ప్రచారము చేయుటకుగాను ఈడినవ నుదహరించిన సాధనములను, వీని కనుసరించిన యితర సాధనములను అవలంబించి కార్యాచరిణిలోనికి తెచ్చుటకు నిర్ణయించడ మైనది.

1. ఈ ఆంధ్రదేశమున కంఠకు, ఆదర్శకముగను, ముఖ్యస్థానముగను నుండునట్లు బెజవాడ, పట్టాయన ప్రభృతీ ఆయుర్వేద భూషణ నోరి రామకృష్ణగారిచే రెండుపంప త్విరములక్రిందట స్థాపింపబడి అభివృద్ధి గాంచుచున్న శ్రీ వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద కళాశాలా తదనుబంధముగా స్థాపింపబడిన శ్రీవేంకటేశ్వరాయుర్వేద ధర్మ వైద్యశాలల పరిపాలనా నిర్వహణమును స్వీకరించి ఆపరిస్థితివనల శ్చిద్ధిపరచి పోషించుట.

2. ఈకళాశాల వైద్యశాలల కనుబంధముగ నొక ఆశురాలయమును (యిన్ ఫేమంట్లు హాస్పిటల్ ను) స్థాపించి నిర్వహించుట

3. ఆయుర్వేద మూలములను వ్యాఖ్యానములను సంస్కృతభాషయం దుండునట్లు గ్రంథములను స్వతంత్రముగ చదువుకొనుటకు అవకాశముగలుగునట్లు ఈ కళాశాలాను బాధముగ శ్రీ శాస్త్రులుగారిచే స్థాపింపబడిన సంస్కృత పాఠశాలను పోషించుట.

4. రసశాలలను (ఫ్యాబ్రిక్) మూలికావనములను, ఆదర్శక శేంధ్రవైద్య వస్తుప్రదర్శనశాలను, పుస్తకభాండాగారమును నిర్మించిపోషించుట.

5. ఆయుర్వేదశాస్త్రసంబంధమున సంశ్లిగవిషయములను నిర్ధారణచేయుటకు యొకపరిశోధక మండలి (రిసర్చియిన్విట్ట్యుట్) నేర్పాటుచేయుట

6. ఆయుర్వేద విద్యాపాఠశాలకొరకు ఆయుర్వేద విద్యాలయల పరివర్తులను సమావేశపరచుట.

7. కళాశాలయందు పాఠ్యక్రమము ననుసరించి నియమితకాలము విద్యాభ్యాసముచేసి కళాశాలాపరీక్షలయం దుత్తీర్ణులైనవారలకు నిఖిలభారతాయుర్వేద విద్యాపీఠమువారిచే నొసంగబడు సన్మానపత్రములతోబాటు కళాశాలా నూచకములకు విరుదుపహితములగు సన్మానపత్రముల నొసగుట.

8. ప్రస్తుతముజరుగుచున్న యితరములగు దేశీయవైద్య ప్రతిష్ఠాపనలకు యిందులో చేర్చుకొనుట.

9. వీలుగలిగినప్పుడు నూతనములగు వైద్యశాలలు, పాఠశాలలు, ఆశురాలయములు మొదలగువాటిని స్థాపించి నిర్వహించుట.

10. కళాశాల పాఠశాలకై అనగా సంఘసభ్యుల ప్రశ్నోల్లాభము సమిత్తముగాకుండే శాస్త్రీయముగ ఆయుర్వేద బోధకములను తయారుచేయుచి విధియించుట. ఇన్ ఫేమంట్లు హాస్పిటల్ లో చికిత్సను పొంచవారిలో ధనికులవలన ధన సహాయముపొందుట.

11. ఈప్రతిష్ఠాపనల పాఠశాలకై చందాలు విరాళములు వనకాయ చేయుట ను, దేవస్థానములయొక్కయు యితర ధర్మసంస్థాపనలయొక్కయు, సంఘములనుండి సహాయమును పొందుటయు, స్థానికప్రభుత్వసంఘములు అనగా మునిసిపాలిటీలు, తాలూకాబోర్డులు, డిస్ట్రిక్టుబోర్డులు మొదలగువాటివల్ల న, గవర్నమెంటువారివల్లను, వెగిటేలువల్లను, గిఫ్టులవల్లను, మరియు లేలు మహారాజశ్రీ మాడపాటి వేంకటేశ్వరరావు పంతులుగారి విల్లులో యావికయమై యొగ్గించిన ధర్మశ్రవా యమునుండియు ద్రవ్యము నేకరించుట.

వైస ఉదహరించిన ఉద్దేశ్యములను నెరవేర్చుటకును ఇంకను అప్పటిప్పటికి అవసరముగ యేర్పాట్లను చేసుకొనుటకును యిందుతో చాఖలోచేసిన నిబంధనకు లోకై యాసంఘము యొక్క వ్యవహారములు, ఒకప్రెసిడెంటు, ఒక మేనేజింగు డైరెక్టరు, మరి రెగురు యితర సామాన్య డైరెక్టరుల యొకబోర్డు వారివలన ననుపబడుచుండును.

ఈడినవ నుదహరించినపేర్లును, విలాసములు గలవారు యీ మిమోరాండము ననుసరించి ఒక ఎసోసియేషన్ గా యేర్పడినారు.

శ్రీ రాజా వాసిరెడ్డి (శ్రీ దుర్గా సదాశివేశ్వర ప్రసాద్) బహుశ్రమమున జమీందారుగాను జయంతిపురం య స్టేటు-పేరేడెంటు.

2. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గవర్నరు గారి రాజకాశ్రమము, ఏ. జే. ఏ. సి. నిర్మాణము-ముగిసినందుకై.

3. కాతా ప్రార్థనలకు పంతులుగారు, మరచెంటు బెటవా.

4. కావలి కండ్ల ప్రాంతములందు లాండులందు అండ్ మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలర్.

5. అద్దెంట్ల మొదటపయ్యగారు మరచెంటు మిల్ ఓనర్.

6. మంకూల సీతారామయ్యగారు మిల్ ఓనర్స్ మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలర్.

7. ముయ్యలపల్లి గోపాలకృష్ణయ్య పంతులుగారు లాండులందు అండ్ కలెక్టర్.

కాళిండి, య నోడలోని ప్రయాణికుల మరణము బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 9 - కాళిండి యనునోడలో మలబా ర్ నుండి బొంబాయికి ప్రయాణము చేయువారి మరణము ఏమ యమము "ఐండికా డెయిలీమెయిన్" పత్రికలో ప్రతి పత్రికాలో నోడియం దెల్పెను. "ఆయోడ" శాసనము సాయంకాల మారుగంటకు మలబా తీరముదలి బడగారా యను గ్రామమునుండి బయటదేరెను, తెల్లవారమునపు గం 1- 30 ల కొడవోరపడి 20 నిమిషపులోకులో కుల్కిగుట్ట వద్ద మునిగెను.

ఓడయందున్నోడియంతో గలసి 28 మందియందరి బొంబాయికి బోవు పదిహం ప్రయాణికులుండరి. మరణాటి సాహంకాలము సమయ గం 8 లకు "జుస్ట్ కేస్" ఓడవచ్చు సరికి మేముమాత్రము బ్రతియుంటిమి మరణించిన 16 గురిలోను 3 ఆడవాండ్లు, ముగ్గురుపిల్లలు గలరు.

మిడివితమును భీమా చేయించుకొన గోరికచో బి టానియా లైఫ్ ఇన్సూరన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

మిక్కిలి ఆకర్షణీయమైన భీమాపద్ధతులు, సరస మైనరేటు, ధారాళమైన పాలసీపద్ధతులు, సామర్థ్య మైన నిర్వాహకము, ఆలశ్యములేకుండా సొమ్మును (క్లెయిమ్స్) చెల్లించుట మున్నగు సౌకర్యములు గలవు.

వివరములుగల నోటీసులు, ప్రాప్తికము కా వలసినవారు వ్రాసిన పంపబడును.

చిఫ్ ఏజెంట్:- జి. ఏ. ఎన్. రావు, బి. కామ్.

20, కచ్చాలేశ్వర ఆగ్రహారం, మద్రాసు.

ప్రమాత్రసంబంధమైన వ్యాధిచే గలిగిన అతిబలహీనతకు ఆమోఘమైన నివారిణి

దీర్ఘకాలమునుండి నేను మాత్రసంబంధమైన వ్యాధిమో నను, చిక్కువ్యాధుల వలననే గలిగిన అతివలనల బలహీనతచే బాధపడుచున్నాను. నాముఖము నొప్పు తిరిగెను. కండ్లయం దు మంటయుండెను. నా ఉదాత్త, ఆశ్రయము వాహినీశిరి గాండము. తిరునల్వేలిల్లా, కృష్ణాపుర నివాసియును ప్రస్తుత ము చెన్ననగరము, ఆర్యునియనుభిలో, నెం 72వరు, గృహము నందుండు పండిత స్వామి శ్రీనివాసాచార్యుంగారి అద్భుతసా మర్థ్యమును ఎల్లచి తెలిసినందున తక్షణమే నావ్యాధులకు వాదోద్ధ వికత్తను ప్రారంభించిరి. నేను ఒక నెలవరకు వారి చికిత్సలొనరితి. ప్రస్తుతము నావ్యాధులన్నియు నన్నదిచి నవి ప్రస్తుతము ఆరోగ్యముగా నున్నానని మిక్కిలిసంతోషము తో దెలుపుచున్నాను.

జి. ఎల్. పర్నాన్ డెజ్,
పి డబ్ల్యూ. ఇన్నప్పెరు,
ఎస్. ఐ. రైల్వే-తిరువాయూరు జంక్షన్, 2-1-1925.

వారి సలహాకట్టుము 15

మదరాసు కార్పొరేషను

ఆదాయవ్యయపట్టిక

నిన్నటి సాయంత్రము 5-15 నిల లకు చెన్నపురి పుర పాలకసంఘసభ్యులు ఖా|| బి|| మహావ్యయ ఉస్మాన్ సాహేబు గారి ఆధ్యక్షతకై రిప్పన్ భవనమునందు సమావేశమైరి. కమా వనరుగారిచే తయారుచేయ బడినాసంఘపు ఆమోదనను బడిన 1924-25 సం||పు జమాఖర్చులను 1925-26 సం||పు ఆ దాయవ్యయపట్టిక విచారించుటకు సభ ఉద్దేశింపబడినది. కాకా పు 28 గురు సభ్యులను కమిషనరుగారును హాజరైరి.

మహమ్మదీయ బాలికాపాఠశాల

కార్యక్రమముపై చర్చ ప్రారంభించుటకు ముందు ఖా|| టి|| వరదరాజులు నాయుడుగారు మాహాఖానతోటయందు మహమ్మదీయబాలికల కొకవిద్యాలయమును స్థాపించుటకు సభ వారు తీర్మానించినందుండిరి. విద్యాసంఘసభ్యులు ఫలమును తరికించి ఒక గృహమును పాఠశాలగాను ఏర్పాటుచేసిరి. వెంటనే ఇంటిని తీసికొని పక్షమునందు ఆయింటి యజమాని తరెమిక్లెవ్ నోసంగడలయ్ చున్నయన వెంటనే దానిని తీసి కొనవలెనని కోరిరి.

హామిదుఖానుగారు పై యభిప్రాయమును బలపరచుచు చూట్టడిరి.

రు 80 ల వంతున 3 సంవత్సరములవరకు అద్దెయ్య యజ మాని అంగీకరించెనని ఆధ్యక్షులు తెల్పిరి.

3 సం|| లకు రు 60 లకు ఇంటిని బాడుగకు తీసికొను నటుల అంగీకరింపబడినది.

పురవీధులంద పరిశుభ్రత

ఖా|| బి|| సి సచేత ముదలియంగారు పట్టణపారిశు భ్యమునివయును ముచ్చటిం చుచు వీధి మాలలందు అశుభ్యమును కార్పొరేషను అధికారులు నిలవజేయుచు న్నారనియు, ప్రతివీధి పాయిఖానా దొడ్లిగ మారుచున్నదని యు, కావున వెంటనే కమిషనరుగారు తగుమర్య దీసికొని ఈపద్ధతిని చూపుకోరిరి.

కమిషనరుగారి వివరముపై తగుశ్రద్ధ తీసికొందురని ఆధ్యక్షులు తెల్పిరి.

ఆదాయవ్యయపట్టిక

సభ్యులు ఆదాయవ్యయపట్టికపై చర్చకారంభించుటకు ముందు దాక్తుర విజయరాఘవులపిల్లగారు క్రమభిన్నాంశము కోకదానిని నూదించిరి

కమిషనరుగారు ఆదాయవ్యయపట్టికను తయారుజేసి దానిని పన్ను ఆర్థికసంఘమునకు పంపుట ఇదివరలో ఆచార ముగ నున్నది. ఆరోగ్య, వర్క్సుసంఘముల స్థాయిసంఘముల తీవ్రమయ్యె ఆచారించబడుటలేదు. ఆరోగ్యకాఖయొక్క గాని, విద్యుత్ కాఖ యొక్క గాని, అవశ్యకములన్నియు పన్ను ఆర్థికసంఘము తెలియజాలవు. వైద్యమునకుగాని, రోడ్లకుగాని, ఇంకెవలకట్టుటకు గాని ఎంతెట్లు అవసరమో అవిహమలన్నియు వారికి తెలియజాలవు. అసంఘమునకు లేని హక్కును తెచ్చిపెట్టికొనుట ఆయుక్తము. చట్టముయొక్క ఆర్థిక నియమముల ననుసరించి ఉన్నచాలేదాయని సరియాయుట తప్ప పన్ను ఆర్థికసంఘమునకు నేరేమియు జేయదగదు. ప్రతిసం ఘమునకు తగినప్రాతిభ్య మీబడవలెను. అట్లుగానిచో "అధికారుల ఆదాయవ్యయపట్టిక" యగును. ఇతరసంఘములవలె ఈ తీర్మానములకు ప్రాముఖ్య మొసంగి కార్యరూపమున తెల్పవలయు నని పల్కిరి.

ఆర్. మదనగోపాలనాయుడు గారు పైయభిప్రాయ మును బలపరచిరి

వి. చక్రయ్యకెట్టిగారు విజయరాఘవులపిల్లగారియభి ప్రాయమును బలపరచుచు చట్టనియములక్రింద పన్ను ఆర్థిక సంఘమున కట్టిపని విధింపబడి యుండలేదనిరి.

ఆధ్యక్షులు:- డి|| బి|| టి. రంగారావుగారు పన్ను ఆర్థిక సంఘమునకు ఆధ్యక్షులుగ నుండినపుడీ విషయము సంపూర్ణముగ చరిచ్చింపబడి పన్ను ఆర్థికసంఘమే ఆదాయవ్యయపట్టికను విచారించవలెనని అంగీకరింపబడినది. నేడు నూతనవిధానము దెచ్చుటవలన లాభమేమి యులేదని పల్కిరి. ఆదాయవ్యయపట్టికను విచారణకుదీసికొని క్రమముగ ప్రతివిషయముపైను సవరణలను, సలహాలను సభ్యు లెల్లరు ఈయదగునని ఆధ్యక్షులు నూదించిరి.

పి. వి. నలరాజుమదలియంగారు పన్ను ఆర్థికసంఘ ము సక్రమముగనే ప్రవర్తించెననియు ఈ విషయక ఆసంద్భ యనియు పల్కిరి.

ఆధ్యక్షులు:- నేను దానినే బలపరచుచున్నాను. కె. వ్యాసారావుగారు - పన్ను ఆర్థికసంఘము సక్రమముగనే విచారించినది ఆదాయవ్యయపట్టికను తిరిగిపంపుటయు క్రమ ము నాడు. ప్రతికూలముగ విమర్శించిన స్నేహితులు మిక్కిలి పొర బడినారు.

ఆధ్యక్షులు:- పన్ను ఆర్థికసంఘస్థాయి సంఘము 3 బృందాన్నించేత పావులకు మహోప కారముగావించినది. వా రొనర్చినదానియం దక్రమమేది యులేదు.

ఖా|| బి|| తనికాచలంకెట్టిగారు విమర్శనలకు సమాధాన మిడుచు నిరుటి సంవత్సరమే సిబ్బందిజీతము లభివృద్ధి చేయుటకు నూచనలాసంగబడియుండెననియు ప్రధమమున నెలకు రు 9,000 లు ఖర్చు క్రమముగ 11,000 లకును, 20,000 లకును చి వరకు రు 26,000 లకు పెంచబడినదనియు అందుచే సంవత్సర మునకు రు 8,14,000 లు ఖర్చు తెక్కించబడినదనియు, పన్ను ఆర్థికసంఘము వ్యయమును పూర్తిగ పరిశీలించి ఒకటిన్నరలకు తగ్గించెననయు, ప్రస్తుతము కమిషనరుగారు సభ్యులయెదుట తెల్పవోవు ఆదాయవ్యయమును సభ్యులిచ్చవచ్చినటుల విమర్శిం పవచ్చునని పల్కిరి.

పి. టి. కుమారస్వామి కెట్టిగారు:- ఆదాయవ్యయప ట్టిక పన్ను - ఆర్థికసంఘము, ఆరోగ్య, వర్క్సుసంఘములకు తిరిగి పంపబడవలెనని ఉపపాదన గావించిరి.

కె. శ్రీరాములు నాయుడు, ఆర్. మదనగోపాలనా యుడుగారు బలపరచిరి.

డి|| బి|| టి. వారాయణస్వామి కెట్టిగారు ప్రవిధానము సమంజసమని తలచిరి.

వి. చక్రయ్య కెట్టిగారు ఆరోగ్యకాఖ, స్థాయిసంఘము ఆరోగ్యకాఖాధికారి జీతము దగ్గించుట చాలయుక్తముగను న్నదనియు, ముఖ్యమునవిషయముల విచారించుటకుగాను కొంత వ్యవధి యుండవలెనని కోరిరి.

ఆధ్యక్షులు:- రేటుపేయర్ల శ్రేయమునుగోరియైనను ఆ దాయవ్యయపట్టికను క్రమముగ సలహాలొసంగుచు చర్చింప దగును. లేనిచో 1927 తెక్సనుక్రింద పన్ను ఆర్థికసంఘమునకు ఆదాయవ్యయపట్టికను పంపుటకు తీర్మానించుటకు తప్ప గత్యం తరము లేదు. ఇంక ఏవిధానమైనను క్రమభిన్నమే యగును.

పి. టి. కుమారస్వామి కెట్టిగారు:- "24 వ తేదీవరకు సభకు నిలిపి ఆరోగ్య, వర్క్సుసంఘముల నూచనలతో ఆదాయ వ్యయపట్టికను పన్ను ఆర్థికసంఘమునకు తిరిగి పంపవలె" నని ఉపపాదించిరి.

కె. శ్రీరాములునాయుడుగారు బలపరచినపిదప సభ్యు లెల్ల రంగీకరించిరి. అంతట సభను చాలించిరి.

కలకత్తా కార్పొరేషనుసభ

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 9:- కలకత్తా పురపాలక సంఘము వారి యాదాయవ్యయ పట్టికయందు 1925-26 సంవత్సరమునకు రు 18,09,000 లు వ్యయము హెచ్చుననటు లూహించబడు చున్నది. పట్టికయంతయు సభవారియెదుట పెట్టబడి, 16 గురు గలసిన యొకయొకసంఘము విమర్శించుటకై వదలబడినది. ప్ర ధాన కార్యనిర్వాహకుడు (చీఫ్ ఎగ్జిక్యూటివు ఆఫీసరు) నేటి సంవత్సరముక యసహ్యమును పట్టిక మీయెదుట తెల్పబడుచు న్నదని తెలిపెను. క్రమక్రమముగ కష్ట మగు స్థితి కి చచ్చివచ్చునని తెలిపెను. ఈ పుట్ట మీ సంత త్వరమేగాక వెనుకటి సభ్యుల కాలములోగూడ రెండుమాడు సంవత్సరము రిట్టిచిక్కులు గలిగినవి. దీనికి కారణములు నీటివ సభకు నెక్కువజేయుట, యయి యున్నది. 1921 లో జేసిన య థికభ్యర్థనల మార్పువలన యేటేట పన్నువ్యయము హెచ్చి యునది. ప్రాథమిక విద్యావ్యాప్తికి, ముఠికినీటిని బారద్రోలుట క్, ఆరోగ్య సంరక్షణమునకును జేసిన నూతన విధానములవలన వ్యయమధికమాయెను.

బాబు కాళీనాథ మిత్తన పి. బి యి. గారు చనిపోయి వండులకు విచారమును నూదించుచు తీర్మానించిరి. వీరుపురపాలక సంఘముందు సభ్యుడుగానుండి 1899లో సర్ ఆలెగ్జాండరు మెన్జీగారి శాసనమునకు వ్యతిరేకించి మరి 27 గురితో సభ్యత్వమునకు రాజానామా నిచ్చిరి. వారి గౌరవార్థము సభకు నేటి కాపుజేసి, శేపు ముఖల గూడును.

వలసినా 1-కి వేలకు మందు రు. 0.4-0

ఈమాసము కలకత్తాలోని నేల తడి నశించుగ భర్త మునకు పెండుకలకు హాని యుండక తెల్లదుకలు పెరుగును.

అమ్మతాంజనం డిపో, బొంబాయి మదరాసు

ಮದರಾಸು - ಬೆಂಗಳೂರು

అస్పృశ్యతను గూర్చి కొన్ని ప్రశ్నలు

మహాత్ముని ప్రత్యుత్తరములు

(ఎంగుళిండియా)

అస్పృశ్యతను గూర్చి తెంగాలునుండి ఒకరు వ్రాసిన లేఖను యిదివరకు ప్రకటించియుంటిని. అది భావముక్తముగ నుండెను. ఇట్లనుండికను ఆవివరములను పరిశోధనము చేయుచునే యున్నాను. అట్టివర్గోధ్వజేయు నుద్దేశ్యముతోనే చెప్పినట్లును ది యొకవిలేఖరి ప్రశ్నపూర్వకముగ వ్రాయుచున్నాడు. పూర్వార్థపరాయణులగు హిందువులు యాజ్ఞిప్తే సమస్త హిందూ లింగియింటకు పడవలయు శుభముచేయు. ఈ ప్రశ్నల నంగీకరించు చిత్తులతోనే యందుకు దిగిరినియే నమ్మెము. అప్రశ్నల యొక్కముగ నందఱును అడుగునట్టివిగ నున్నవి. కేసు నందఱును తెలుసుకొనినపు డెవనియు నన్నది గినవేగాని ప్రతివేషమును లేవు కావున యాసత్వాక్యేషికి యివివరములను పరిశ్రమ జేయువానికి, యివిలేఖకునకును యట్టియొక కందరముగూడ నాప్రత్యుత్తరములు మార్గదర్శకముగ నుండి. ఇక ఇకరముగ నందునను నుద్దేశ్యముతో యివి లేఖ నాచేయుట దీర్ఘ ప్రయత్నించెదను.

1. అస్పృశ్యతను తొలగించుటకు కార్యసానుకూలమగు కొన్ని మార్గము లేవి?

(అ) బ్రాహ్మణేతరులు తిరుగుచు ఉపయోగించుకొను నట్టియు, యేకాంతిగాని ప్రత్యేకముగ నిర్ణయించునట్టియు పాదకాలమున దేవాలయములను, రస్తాలను అస్పృశ్యులగుట నుపయోగించుకొనుట కెట్టి ఆటంకమును లేకుండ జేయువలయును.

(ఆ) జాతిహిందువులైనవారు అస్పృశ్యుల పిల్లలకు పాదకాలమున స్థాపించియు, అవివరమున్నచోట్ల బావులను త్రవ్వించియు, యింకను కావలసిన సహాయమును యేమైనదేనియు అనగా అశోభ్యచిహ్నమును కేర్పరుచు నైద్యసహాయమును జేయుటకా, వనగిషేధమును నేర్పియు పనిచేయవచ్చును.

2. అస్పృశ్యతాదోషమును సంపూర్ణముగ తొలగించి నపుడు అస్పృశ్యులయొక్క మతవిషయములం దెట్టియున్నతి గలుగు?

జాతిహిందువులకెట్టి యున్నతిగలదో అట్టిదియే వారికి నుండును. వారలను అతిమామ్రులుగాక మామ్రులందురు.

3. అస్పృశ్యతలేకుండ జేసినపుడు అస్పృశ్యులకును ఉన్నతజాతి పురతనహిందువులకును యెట్టిసంబంధముండును? బ్రాహ్మణోత్తర హిందువులతో నెట్టిసంబంధముండునో అట్టిదియే.

4. అన్ని వర్ణములను కలియుట మిక్కిలి మేనా?

అన్ని వర్ణములను కలియు ప్రధానమగు చాతుర్వర్ణ్యములు మాత్రముండునన నాయాశయము.

5. ఇప్పుడున్న దేవాలయములతో ప్రసక్తి లేకుండ అస్పృశ్యులు తమకు ప్రత్యేకముగ దేవాలయములను కట్టుకొనరాదా?

వారలం దైర్వ్యముగ నట్టిప్రశ్ని సాహసించి జేయుటకు సామర్థ్యము ఉన్నతవర్ణములవారే తేకుండజేసిరి. మనదేవాలయములలో వారలకు ప్రసక్తి లేకుండ చేయవలెననుట యివివరములను దుర్విశ్వాసముతో పరికించుట యనవలయును. హిందువులందఱును భోవుదేవాలయములలోనికి వారిగూడ రానిచ్చి మనకు ఉన్నవర్ణములవారని పిలువబడువారము ధర్మమును నేర్పించుచున్నారు.

6. జాతిప్రాతినిధ్యము మిక్కిలి మేనా, అస్పృశ్యులకు సరిగలకలగనిన్నిటిలోను ప్రాతినిధ్యముండవలయునని మీరు ప్రోత్సహిస్తావా?

నాకు జాతిప్రాతినిధ్యము యిష్టములేదు. కాని జలముగల వర్ణములవారు అస్పృశ్యులను బహిష్కరించునెడల అది అస్వాభవికము. ఇట్టి జలముగలవారికను నగునని మాత్రము నేనే తెల్పెదను. జాతిప్రాతినిధ్యము నాజ్ఞప్తము లేదనగా యేకాంతి కేవలప్రాతినిధ్యము లేకుండజేయవలెనని కాదు. అటుగాక యేకాంతి ప్రాతినిధ్యము లతో వారు ప్రాతినిధ్యమునలే లేకుండు. ప్రాతినిధ్యమునట్టియు జాతులకు తగినంత ప్రాతినిధ్యము గలవలయు. జాతిభారమును వహించవలసియున్నది. ప్రాతినిధ్యము పట్టుకొనవలెనని మీరు నమ్మకముగలదా?

అవును. కాని యాశోజాలలో వర్ణముగాని ఆశ్రమముగాని యేమియు గానియుంటులేదు. ధర్మము పరావృత్తమైంది. ధర్మములేయును సంస్కారము గావలసియున్నది. మతము నందు యిప్పుడు నూతనముగ కనిపెట్టిన విషయములన్నిటితోను సమన్వయము జేయవలసియున్నది.

8. భారతదేశము కర్మభూమి యనియు, అందు జన్మించిన వారందఱును పూర్వజన్మకృత పాపపుణ్యముల బట్టి భాగ్యమును, విజ్ఞానమును, సంఘమునందున్నతియు, మతాభివ్యక్తియు గాంచుచుండురని మీరు నమ్మెదరా?

ఈ విలేఖరి భావించిన విధమున మాత్రముగాదు. కారణమేమనగా ఎచ్చటనైనను సరే, పెట్టినవారికి పుట్టుట సాక్షియ నునట్టియు, చేసుకున్నవారికి చేసుకున్నంత యనునట్టియు ధర్మములు సార్థకము లగుచునేయున్నవి. కాని భారతదేశము కర్మభూమియేగాని భోగభూమిగాదు.

9. అస్పృశ్యతానివారణమును గూర్చి మాట్లాడుటకు ముందు అస్పృశ్యులందు విద్యావ్యాప్తియు సంస్కరణమును గలుగజేయుట ముఖ్యముగాదా?

అస్పృశ్యతానివారణముజరిగినదే అస్పృశ్యులందు విద్యావ్యాప్తిగాని సంస్కరణముగాని కలుగజాలదు.

10. త్రాగునీరును త్రాగుబోతులను, కాకాహారమును మాంసభక్షకులను నిషేధించుట సహజముగాదా?

అట్లకర్తలేదు. త్రాగుద్రావ్యమును త్రాగిలేనివాడు త్రాగుబోతు సోదరుని దురభ్యాసమును మాన్పుటకై సామానర మవలించుట ధర్మముగ నలవలెనవును. అట్లే కాకాహారిగూడ మాంసభక్షకుని సామాన్యమును గోరవచ్చును.

11. త్రాగుద్రావ్యమును మాత్రములేక కాకాహారము విడుదలజేసినవాడు త్రాగుబోతుతోను జంతుహింసజేసి వానిని తినువానితోను కలసినపుడు త్రాగుబోతును, మాంసభక్షకుడును గాదా?

తప్పని తేలియక సారాత్రాగి మాంసాహారమును తినువాడు అపరిశుద్ధుడుగా నుండియుండవలెనని లేదు. కాని దురభ్యాసములు గలవానితో కలయకవలన చెడుగుమాత్రము కలుగవచ్చును. కాని యాసందర్భమున అస్పృశ్యులతో కలసియుండు విషయమేమియును రాలేదు.

12. ఈకారణముచేతనే గాదా పూర్వార్థపరాయణులగు బ్రాహ్మణులు యితర వర్ణములవారితో అస్పృశ్యులతో గూడ జేరక ప్రత్యేక మొక తరగతినుండి ఆధ్యాత్మికాన్నతికి జీవనము గడుపుచుండురు.

పెట్టెలో పెట్టి భద్రముగ నుండుకొన వలసిన ఆధ్యాత్మికతత్వము బహుశ్యల్పము న విలయును. ఇంతేగాక తమకున్న ముగుణమును శాశ్వతిముగ అన్యసంపర్కములేకుండ ప్రత్యేకముగనుండి రక్షించుకొను శోజాలుగూడ పోయినవి.

13. మీరు అస్పృశ్యతను తొలగించవలెనని ప్రచారము జేయుట పూర్వకాలము మతములకును వర్ణాశ్రమధర్మములకును అందెట్టి మంచి విషయములుగాని చెడవిషయములుగాని యున్నను, భంగముగలుగజేయుట గాదా?

ఒక సంస్కరణము గావలెనని ప్రచారము జేసినంత మాత్రమున జేసికొని భంగము జేయుట యిట్లుగను! అస్పృశ్యత యుండవలెనని పట్టుదలతో నున్నవారిపై దౌర్జన్యము నుపయోగించి వలెనని నేను ప్రోత్సహించు జేపియుండిన యెడల నిజముగా భంగము గలుగజేయుటయే యగును.

14. పూర్వార్థపరాయణులగు బ్రాహ్మణులకు ముందు నమ్మకము గలుగజేయుకుండ వారిమతవిశ్వాసములకు భంగము గలుగజేయునెడల వారిలకు హింసయొనర్చుటగాదా?

నమ్మక మేర్పడినగాని వారిమతవిశ్వాసములకెట్టిభంగమును గాని నేనుగలుగజేయక పోవుటవలన పూర్వార్థపరాయణులకు హిందువులకు హింసజేయుచున్నానని నేనుదలంపను.

15. అస్పృశ్యులమాట యట్లుంచినను, బ్రాహ్మణులు యితర జాతులవారితో వివాహములుగాని భోజనములుగాని జేయక తాకుండునపుడు అస్పృశ్యులను గమనించు దోషము గారా?

బ్రాహ్మణు లితరవర్ణములవారిని తాకకపోయినయెడల అపాపమును జేసినవారేయగుదురే.

16. బ్రాహ్మణులగృహములలో అస్పృశ్యుని తిరుగనిచ్చి మానవునకు గలశక్తును స్థిరముజేసికొన నిచ్చినయెడల అతని ఆకలి దీరువా?

మానవుడు ఒక్కఅహారముతోనే జీవించుటలేదు. అన్నముకన్న ఆత్మగౌరవ మెక్కువని చాలమంది పాటించెదరు.

17. అస్పృశ్యులకు కార్మికసహకార అసహాయాద్యము

తత్వము సంపూర్ణముగ తెలియనప్పుడును బ్రాహ్మణులకు తాజీయములుగాక మతమే ముఖ్యమైనప్పుడును సత్యాగ్రహ మవలంబించుటవలన దౌర్జన్యమురాదా?

ఇందు చైతన్యముమై మనయగునెడల అస్పృశ్యుడు, అద్భుతముగ ఆత్మవిగ్రహమును జూపెననలయును ప్రశ్నయందు చివర భాగమునుజూడ బ్రహ్మణు లేదౌర్జన్యమునకు గడంగునటుల గానించుచున్నది. వారు దౌర్జన్యమునకే దిగునెడల నాకు చాలా విచారముగల్గును. అట్లుజేయునెడల గౌరవమునుగాక అజ్ఞానమును ప్రకటించినవారగుదురని నాయభిప్రాయము.

18. జాతిమత వర్ణభేదములను హెచ్చుతగ్గులను లేకుండ పోయి అందఱును సమానము గావలెనని మీరు కోరెదరా?

జాతిమత వర్ణభేదములులేకుండ మనకందరకును ఆకలి దప్పిక లేట్లుగలవో అట్లే ప్రాథమికమానవత్వములభేదము మనగూడ సమానముగ నుండుట న్యాయమును ధర్మమునై యున్నది.

19. కర్మపరిపక్వముబొందిన మహాత్ములుమాత్రమే గ్రహించి ఆచరణలో పెట్టుట గొప్పకేదాంతతత్వములు సామాన్య గృహస్థులకు రాజకీయ వ్యవహారములం దేమైన నుపయోగకరముగ నుండునా? సామాన్య గృహస్థ ఋషులజేప్పిన వాక్యముల ననుసరించుచు శిక్షణబొంది తద్వారాన నమూనారాహిత్యమును బొందవలసియుండునాదా?

జన్మమాత్రమున నెవరినిగాని అస్పృశ్యులకు సరిగిరింపరాదను స్వల్పసత్యమును గ్రహించుటకు యేమహాకేదాంత తత్వజ్ఞానముగాని అక్కరలేదు. ఈసత్యమును ఒక్కపూర్వార్థపరాయణులను హిందువులందఱు అందఱును గ్రహించిరి. మన మాచరణలెట్లుమన్నవిధమున అస్పృశ్యతా సిద్ధాంతమును ఋషులు నేర్పిరాయని నేను సందేహించుచున్నాను.

మో|| క|| గాంధీ.

ఎస్. ఎస్. శేష్టాస్త్రిమరుతో సదుపాయములు

సి. ఆర్. నాయుడుగారి ఛాలేంజి

కాననపల్లలో క్రిందటివారము సత్యముగ్ని శారు యిండి యానుండి నైస్త్వములలో వలసపావు భారతీయుల సదుపాయములను గూర్చి ప్రశ్నించిరి. వారికి సంకతిసంకర్షములు పూర్తిగా తెలియకపోవుటచే అదనపు ప్రశ్నల (సప్లె మెంటరీ ప్రశ్నల) నడుగుటకు చేతకాకపోయినది. అందుచే హోం మెంబరు ప్రజలకల్లోలో దుమ్ముకొట్టి తప్పించుకొని ఒక అసంతృప్తికరముగ జవాబునిచ్చివాడు. పాడిసన్ గారు స్త్రీమరును పరీక్షించి రని జవాబునిచ్చిరి. ఆచనో పాడిసన్ గారి రిపోర్టునేలప్రయోగచలేదు? స్త్రీమరులో తగిన పాయికానా సదుపాయములు, వంట గదులకలవనియు స్త్రీమరుమట్టు పాడిగా నున్నదనియు చెప్పిరి. ఈసందర్భములో మదరాసు ప్రభుత్వమువారికి నేవ్రాసినజాబులో నొక భాగము నిట పొందుపతయచున్నాను. “1800 ప్రయాణీకులకు పాయికానాలో 18 మందికి మాత్రమే స్థలముకలదు. అట్టిచో 82 గంటలకోక్కసారియైననూ ఒక ప్రయాణీకుడు తనదేహాధార తీర్పుకొనజాలడు అందులో కంపు మహాఘోరము. వాటిని సరిగా కడుగుటయైన లేదు. అట్టిచో శాడ్యము అంటుననుటలో వింత యేమిన్నది పాయికానాల చివయములో దాపక మెంతమాత్రములేకుండ తెలుపుచున్నాను.

ఈ వివిషయములను కావని రుజువుచేయగలకల్గి ప్రభుత్వమునకున్నచో బదుటికి రావలెనని చాలేంజి చేయుచున్నాను. మదరాసు కిదివరకు కల్పెరుగానున్న రెయిలీగారి రిపోర్టు దాక్కునూతై గారి రిపోర్టు మాడును. అందాకా ఎందుకు యిప్పుడు అ స్త్రీమరును పరీక్షించి నేచెప్పినది నిజమాకాదో పరీక్షించుడు. 1800 మందికి 18 పాయికానాలు చాలునని బుద్ధియున్నవా డెవడైన చెప్పగలదా?

ప్రయాణికాలము 10 శోజాలు. ఈపదిశోజాలు ప్రయాణీకులు తిడిపుట్టుమై నుండువలెను. ఈవిషయములందు నాయకులు కాననపల్లయు శ్రద్ధవహించి పని చేతురుగాక యని కోరుచున్నాను. అసి. సి. ఆర్. నాయుడుగారు మాకు వ్రాయుచున్నాను.

దంతశ్రుల హక్కి

తెల సీసా 1.కి 0.కి-0. వి. పి. సహా 0-14.0

దంతశ్రులకు శైత్యము, రసపట్టు, పుష్పిమములు, టుల్లిజ కనిపిన దంతములు మొదలుగునది కారణములు. నోస్టిగల వోళ్ళ, మాని మందులతో తడిపి పెట్టిన నోస్టి పెంకుతో పోవుట, అమ్మతాంబనం డిపో, బొంబాయి - ముఖరాసు.

మహాత్ముడు రావల్పిండినుండి వచ్చుట

సమాధానము కుదిరిన దని తెలిసినది

కోపాటు హిందువులకును మహమ్మదీయులకును సఖ్యము కుదుర్చుటకు రావల్పిండి జైన్ మహాత్ముగారి మూలానా ఒక తాళి మహాదేవ శివాయగార్లు మున్నగువారలచేత మరల అష్టామదాబాదుకు జరిగి. అచట వారి ప్రయత్నముల ఫలములు తెలియలేదుగాని హిందువులకును మహమ్మదీయులకును ఆమోదికరమగు సమాధానము కుదిరిన దని మాత్రము తెలిసినది.

(అ. పే.)

హోర్ని మనుగారి ఆంక్ష ఉత్తరువు

బొంబాయి శాసనసభలో తీర్మానము

హోర్ని మనుగారి ఆంక్ష పుత్రులకు రద్దు చేయవలెనని తీర్మానమును రాష్ట్రీయ శాసనసభలో ను పాదించెదనని దానిని బి. వెల్కర్లు (స్వరాజ్యపక్షము) అటు తెలియజేసిరి. నిరంకుశ వారియ (స్వరాజ్యపక్షము) గారి టిటితీర్మానమునే ఉపపాదించి గాని అది వీగిపోయినది. ఈసారి యీ తీర్మానము కర్గొమ్మను (అ. పే.)

బెజవాడలో నోబిలు కాలేజి భవనము

ఇంతవరకు ఏదిలక్షలు చేసినవి

బందరులో నున్న నోబిలు కళాశాలను బెజవాడకు మార్చి అడలు నోకలి. ఎమును కట్టించుటకు ధనమును సేకరించుటకు ప్రసిద్ధిపాలు రినరెండు జానురాయి స్థానంగాని ఆమెరికా దేశమున కేగిరి వారి కచట నింతవరకు పనిలక్షలు లభించినవి వారు ఒక సంవత్సరము గడిచినపుడు మరల బందరు వచ్చెదరని యొకరు వ్రాసిరి.

హెడాజు యాత్రికులు

అపహరింపబడిన సొత్తును గొబట్టుట

41928 లో భారత యాత్రికులు మెడీనాను వెళ్లమనిగా వారిసొత్తులను ఖాయపువ్వు దొంగలు పోదించిరి. ఆసొత్తుల జెడ్డాలోని బ్రిటిషు ఉద్యోగులు హెడాజి గొరతనువారి ద్వారా రాజ్ టి మాకు పంపిరి. ఆయాత్రికులక రాబీలోనున్న ప్రొటెస్టెంట్ ఆఫ్ పీజీక్రమ్ము అని ఉద్యోగికి వివరములతో వ్రాసిన సొత్తును ఉడమురుని మైసూరు దొరితనయివారు ప్రకటించిరి.

చెన్నపురి కార్పొరేషను నోటీసు

రూ 3,40,000 లు డిరెంచరు బుణము కార్పొరేషనువారు పుచ్చుకొనెదరు. 100 కి సెం 100 కి రూ 6 లు చొప్పున 6 నెలలకొకదసా వడ్డీ యివ్వబడును 30 సెం 1 రముల వాయిదాలోపల అసలుకు అసలు వాపసుచేయబడును నదరు బుణము విషయమై వరత్తులు, పద్ధతులు పూర్తిగా తెలియగోరువారును, దరఖాస్తుపాఠము కావలసిన వారును రెవిన్యూ ఆఫీసరుగారికి వ్రాసిన పంపబడును.

కెండరులు ఎంత మొత్తమునను పంపుటకు ఇష్టముగలదో వారు 100 కి రూ 6 లు చొప్పున డిపాజిట్టుతో సహా దరఖాస్తులను చెన్నపురి కార్పొరేషను కమిషనరుగారికి 2-3-1925 తేది మధ్యాహ్నము 2 గంటలులోగా పంపుకొనవలెను

నిర్ణయించబడిన మొత్తమును పూర్తిగా 16-2-1925 తేదీలోచో చెల్లించవలెను.

చెన్నపురి కార్పొరేషను } బి. టి. బోగ్, కమిషనరు, చెన్నపురి కార్పొరేషను. 10-2-1925.

బొంబాయి దారుణహత్య ఇంకొక గొప్పఉద్యోగి అరెస్టు

ఇందూరు అడ్డుకెంటు జనరలును అరెస్టుచేసిరి

ఇద్దరిని ఏడుదలచేసిరి

మమతజాదేగం సవరి తండ్రియగు మహమ్మదాలీని ఆతని సోదరుడగు ఆలాదీనుని 18 వ తేదీని చెరనాలనుండి పదలిరి. ముల్గోస్కరు, నోరాగార్లు మరయొకరుని యింకను కొంతకాలము రిమాండుగా నుంచుటకు ఉత్తరవుచేయబడెను నిన్న విచారణ యంతయును రిహస్యముగానే జరిగెను.

సర్కార్ ఆనందరావుగారు

ఇందూరులో వహరాజు సేనలో అడ్డుకెంటు జనరలుగా నున్న సర్దారు ఆనందరావు ఫాన్సేగారిని యిందూరులో 8 వ లేదీ సాయంకాలము అరెస్టుచేసి 9 వ తేదీని యిందూరు మేజిస్ట్రేటుగొర్రుకు తీసికొనిజరిగిరి. ఇందూరులో అరెస్టుచేయబడినవారిలో నితరు ఎనిమిదవ వాడు. ఇతనిని నిర్భరలో బొంబాయికి తీసికొనివచ్చెదరు. (అ. పే.)

కామ్యూరు వర్తమాను పత్రిక

సంపాదకుని పై రాజద్రోహపు కేసు

ఈ కేసును ఆధారములగు వ్యాసము ఇంకను పూర్తికాలేదు. మూడవ వ్యాసముతో పూర్తియైనది. దానిలోనే సంపాదకీయాభిప్రాయములు వెలువడుట సామ్యుగారి సంకేతులతో నన్ను లేఖ మువారటా పత్రికలో మొదలు ప్రకటింపబడెను. ఆవ్యాసమునే వర్తమాను పత్రికలో మరల ప్రకటించితిమి ఆవ్యాసమును ప్రకటించినందుకు మువారటా పత్రిక, పై కేసుచేసి యుండితేడు మాపత్రిక దౌర్జన్యమును నిరసించుటకై ఏర్పడినదిగాని నీ కేసును రద్దుపరచులెనని కొనియెడు సంపాదకుడు రామకంఠ ఆవస్థిగాని విడిచుకు వెట్టిరి. కానిని ప్రభుత్వమునకు పంపవలెనని మేజిస్ట్రేటు ఆజ్ఞాపించెను పంపగూడదని ప్రభుత్వవ్యాపి వాది నడిచెను. కాని మేజిస్ట్రేటు దానిని తిక్క చేయలేదు పిటిషను దొరలిన సునకు పంపబడెను. (అ. పే.)

ఏడేండ్ల బాలుడు

గానవిద్యనుం దఖండ పాండిత్యము

లండను నగరమున పోటిగ్రాఫుస్ క్లాపహముగారి కుమారుడగు జార్జి జానుమార్లుము అత ఏడేండ్లబాలుడు గానకళయందన్నత స్రజ్జను వెల్లడించెను లండనులో కోమలు మ్యూజికు కాలేజీ డైరెక్టురు సర్ హ్యూగ్లెస్ గారును మరెవెక్కుమంది సంగీత విద్వాంసులును ఆబాలుని పరీక్షించి మెచ్చుకొనిరి లండను కౌంటీ విద్యాసంఘమువారు ఆబాలునకు ప్రత్యేకముగ గొప్ప విద్యార్థి వేతనమునిచ్చిరి. ఆతడు మొదలు హోయియంమిని వాయింప నాంధించెను. ఇప్పుడు ఫీజేలు మీకను గూడ చాలప్రశంసనీయుగా వాయింపి మన్నాడు. పాఠశాలలో నతనిప్రశంస బయలుపడెను (మెయిన్)

వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వము

స్వరాజ్యపక్షమువారు మంత్రులకు సహాయము చేసెదరా?

“ఈ విషయమున చేకబంధుదాసుగారు నిర్ధారణగా యేమియును తెలుపలేదు. ముఖ్య నాయకులను నిష్కారముగ ను నిర్వేతుకముగను చెరనాలలో బంధించిన దొరతనముతో నెట్టి సమాధానమును జరగవీలులేదు వారిని ఎదిలవరకు స్వరాజ్యపక్షమువారు మంత్రిమంతులకు చూపు ఆలోచింపవలయు అని ఫార్మల్ ప్రతిక ప్రకటించెను.

గవర్నరు మంజీరమున జరిగినభిమగూర్చి పత్రికలలో ప్రకటింపబడిన వార్తలు సరిగానుండలేదని ఆసభకు వెల్లిన కిరణకంకరాయి (స్వరాజ్యపక్షము) ప్రభుభాషణ చెప్పి స్వరాజ్యపక్షము గార్లు తెలిసిరి. (అ. పే.)

అమెరికాలో మహాత్మునికిగల గౌరవము

ఒక అమెరికాదేశీయుని ప్రశంస

ఒక గొప్ప గ్రంథాలయమునకేగి చూడగా ముఖ్యముగా చూచునగినవని అధికారిచే వ్రాయబడిన నోటీసు కనబడెను. అపట్టికలో సుమారు 100 గ్రంథముల పేర్లున్నవి. అందులో గాంధీగారి ఎంఘుండియా పత్రిక పేరును, సెర్వేరు ఆఫ్ ది నే, అనుగ్రంథము పేరునుగూడ నున్నవి. కోమియను కోలండు పారిదాసు ముజుందారు, సి. హెచ్. వాంటైను, గ్రేపాతెకు, బ్లాంచీవాట్సును, హోమ్సుగార్లును, హ్యూబర్టు కంపెనీవారును గాంధీగారిని గూర్చి వ్రాసిన గ్రంథములను అమెరికా దేశీయులు విస్తారముగా చూపుచున్నారని వీనిలో ఒకటి రెండుమాత్రమే ప్రతిపూలముగా నున్నవి గాని తక్కిన వన్నియును ప్రశంసా పూర్వకముగానే యున్నవి. కొన్ని గాంధీగారిపట్ల అత్యంతభక్తిని వెల్లడించుచున్నవి. వరల్డు టుమో అను పత్రిక న్యూయార్కులో ప్రకటింపబడుచున్నది. ఈపత్రికలో గాంధీగారిని గూర్చి చాలవ్యాసములు ప్రకటింపబడుచుండును. క్రైస్తవ మనులో గాంధీ సంచిక ప్రత్యేకముగా ప్రకటింపబడెను అని అమెరికానుండి మాకొకరు వ్రాసిరి (ఫార్మల్)

వైకం సత్యాగ్రహము

తీర్మానము విగిహోవుట

7 వ తేదీని జరిగిన తిరువనూగూరు శాసనసభలో వైకం ఆస్పత్రికైతను పూర్తి కుమారముగా రుపపాదించిన తీర్మానము నది ఆమోదయ 21 మంది, ప్రతిపూయ 22 మంది తీర్మానము విగిహోయినది.

చెన్నపురి మండల

ద్రవిడకాంగ్రెసు

నూలుచందామరతు

నూలుచందాకి యిమ్ములకు పిలులేనివారు నెలకు 5 ఆణాలు యిచ్చావలెను. 2070 గ జముల నెల 5 ఆణాలు. ఈసానుకు యిచ్చవలసిన మొత్తము 20300 గజములకు రు 8-2-0 యిచ్చవలసినది. చూర్చి మొదలు డిసెంబరు ఆఖరుకు 10 నెలలకుమాత్రమే యిచ్చవలసిన మియ్యలవెను. 18 ఏండ్లు దాటిన వాంఛనును యిచ్చయమ అలకు బువల్లై కాంగ్రెసులో చేరవచ్చును. మంపెలసంబంధపులు నూలుచందామోగాక నెలకు 8 ఆణాలు ప్రత్యేకచందాగూడ యిచ్చవలెను ఇంతవరకును ధనమును సమహర్షవలెను అనుతీర్మానములు 9 వ సాయంకాలము తేదీ జరిగినభలో ఆమోదింపబడెను.

తిరువల్లికై క కాంగ్రెసుసభ

ఈసభ తిరువల్లికైలో వెంకటరంగంపేర్ 20 గృహము నకు మార్చబడెను. తొమ్మిది 7 1/2 చుండు 11 గంటలవరకును సాయంకాలము 8 గంటలు మొదలు 7 1/2 వరకును తెరువబడియుండును. పెక్కివారమునాడు నెలపు ఏడుగురు గానున్నవి. నూలుచందాకు నూలును కొని పంపగోరువల్ల 150 మందికి పరిపడిన చూలు నిధముగా నున్నదని కార్పొరేషను ప్రకటించిరి.

టామిలునాడు పత్రిక

చెన్నపురికి మార్పుట

గొప్ప వినిరాజులు వాయుమగారి సంపాదకత్వము క్రింద వెలువడుచున్న యివారిపత్రికను నేలయునుండి చెన్నపురికి మార్చిరి. 9 వ తేదీని నాయుమిగాయ చెన్నపురి రాజధాని మేజిస్ట్రేటుగారికి క్లిరేషనుయిచ్చిరి వ్రాడ్స్ 81 వ గృహమున కార్పొరేషనును నెలకొల్పబడెను దీనిని దినపత్రికగా మార్చగోరును కొందరు నాయుమిగారికి లక్షరూపాయల నిచ్చిగాని నాయుడు గారింకను నిరారణచేయలేదని మేనేజరు దిండిపాణిశెట్టిగారు వ్రాసిరి.

ఆంధ్రపత్రిక

1925-వ సం. ఫిబ్రవరినెల 11-వ తేది

బుధవారము

పటేలు చట్టము

నిర్బంధచట్టములను గొన్నింటిని రద్దుజేయుట వలయునని, వి. జే. పటేలుగారు చెప్పిన చట్టమును, ప్రభుత్వమువారి రంగీకరింపరని స్పష్టమయినది. ఇంతికిన్నను వేరుగ జరుగనని ఎవరును తలచియుండరు. నిర్బంధశాసనములగూర్చి విచారించుట కేర్పడిన సంఘమువారే కొన్ని చట్టములను తొలగింపగోరియుండిరి. వీరి కోర్కెను సయితము ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సఫలపరచరయిరి. లా, ఆర్డరుల రక్షణకు నిర్బంధప్రయోగమే సాధనమని నమ్మనంతవరకు, వేరొకఫలితము గలుగజాలదు. నిజమేమనిన, ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించుటయే లాఆర్డరుల రక్షణకు అనుకూలమయినమార్గము. ఈ సంగతిని అధికారు లింకను గ్రహించకుండుట, మిగుల శోచనీయము. శాసనసభ్యులెంత మొర చెట్టినను, అధికారవర్గమువారు తమ ఇంతమును మానుకొనకున్నారు. పటేలుగారి చట్టమునందు సూచించబడిన బొంబాయి నిర్ణయము, రాజద్రోహ సభాశాసనము మున్నగువానిని సామాన్యముగ నుపయోగించుటలేదని, హాం మెంబరుగారు బదులు చెప్పిరి. అటులగుచో, వానిని నిలిపియుంచలేక ప్రజలకు భయపెట్టుట కనుచెడల, నయ్యది వ్యర్థవాదమగును. నిర్బంధశాసనములను దేశమునందవసరముగలిగి, ప్రజలందుకు సమ్మతించినగాని నిలువజనదు. ప్రజలకు స్వేచ్ఛిపాలనాధికారము లేనిచోట, నిర్బంధశాసనములను అనవసరముగ నిర్మించుటవలన, దేశమునకు మితిలేని యపద్రవముగలదు. దేశమునందు శాంతి ప్రబలుట, ప్రభుత్వమువారికన్నను ప్రజలకే ఎక్కువదవసరమనుట నిర్వివాదాంశము.

అట్టితరీ, శాంతిరక్షణ బాధ్యతను శాసనసభపై మోపిన పనులెక్కుడు సక్రమముగ జరుగుననుటకు సందియము లేదు. కాని, అనవసరమేర్పడినపుడు నిర్బంధములను ప్రయోగించుటకు శాసనసభ్యులు వెనుదీసెదరనియు, అందుచే వారిని విశ్వసించుట వలెదనియు, హాడుసనుగారు పూర్వపక్షముగావించుచున్నారు. ఇందుకు నిదర్శనమేమని విచారించినచో, బెంగాలు ఆర్డినెన్సును నిరాకరించుటయేయని, వీరు చెలుపుట విచిత్రము. బెంగాలు ఆర్డినెన్సును నిర్మించుట కెట్టి యవసరమేర్పడలేదని, పండిత మోలిలాల్ నెహ్రూ మున్నగునాయకులు నిరూపించగలిగిరి. ఆమాత్రము విశ్వాసము ప్రభుత్వమువారికి శాసనసభపై లేనిచో, సంస్కరణముల నింకను కొనసాగించి ప్రయోజన మేముండును? సంస్కరణములు బూలుకములని అప్రయోజనముగ వెల్లడియగుచుండ, వాని నెవ్వరు నమ్ముకొనగలరు? ప్రభుత్వమువారి ప్రవృత్తులు సత్వర

స్వరాజ్యసిద్ధికి ప్రజలను పురికొల్పుటకే సాధనములగుచున్నవి. ప్రభుత్వమువారికిని, శాసనసభ్యులకును సమాధానము గుడుర్చుటకు, రంగాచార్యులు గారు ప్రయత్నించి, పాశము, విఫలమనోరథులయిరి. పటేలుగారిచట్టమును సెలెక్టుకమిటీకి బంపవలయునని కోరుచు, రంగాచార్యులవారు ఇటునటుగాకుండ ప్రసంగించిరి.

నిర్బంధ చట్టములనున్నిటిని తొలగించిన, దేశమునకి బృందీ గలుగునేమోయని వీరికి పెద్దభయముగలదు. పటేలుగారు శాసనసభా బలమునాధారము జేసికొనుచున్నారు. హాం మెంబరుగారు పటేలుకొన్నిసభ నాధారము జేసికొని యున్నారు. రంగాచార్యులుగారుమాత్రము మధ్యమార్గము ద్రొక్కజూచిరిగాని, వీరి సామ్యస్వభావమును హాంమెంబరుగారు గౌరవింపరయిరి. ఏ మాత్రము రాజీతుటకును ప్రభుత్వమువారికిష్టములేదు. పటేలుగారు సూచించిన నిర్బంధచట్టములలో నొక్కదానినియినను రద్దు జేయుటకు, హాం మెంబరుగారు సమ్మతించరయిరి. రంగాచార్యులుగారేమిచేయుటకును వీలులేక, తమ సవరణ నుపసంహరించుకొనవలసివచ్చెను. రంగాచార్యులవారి ప్రయత్నమున కెట్టి ఫలితము గలిగెనో మితవాదలు గుర్తించి, లేనిపోని రాజీలకు ప్రయత్నింపకుండుట మేలు. ఎల్లరును కలిసి సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికై కృషినిలుపవలసిన తరుణమానన్నమయినది. ప్రస్తుత శాసనసభలో ప్రజాప్రతినిధులసంఖ్య లధికముగనుండుటచే, వీరేకమగుచో, ప్రభుత్వతీర్మానముల నోడింపవచ్చును. తాము ప్రతిపాదించెడి తీర్మానములను శాసనసభచే నంగీకరింపజేయవచ్చును. కాని శాసనసభ లెటుల మెలిగినను, ప్రభుత్వమువారు తమ పద్ధతులను మార్చుకొనుటలేదు. శాసనసభా తీర్మానములను గౌరవించుటలేదు. స్వాతంత్ర్యనిరోధము తానురాను పెచ్చు పెరుగుచున్నది గాని తగ్గుటలేదు. ఇట్టిస్థితిలో ప్రజలు స్వశక్తిపై నాధారపడి దేశమునందు నిర్మాణవిధానమును కొనసాగింపవలయును. ప్రజాభిప్రాయమునకు తగిన పట్టుత్వమున్నగాని, దానిని గౌరవించుటకు ప్రభుత్వమువారు బూనుకొనరు. సామ్రాజ్య శాసనసభలో జరిగెడి చర్చబట్టియు, రంగాచార్యులభోలు మితవాదుల ప్రయత్న ఫలితముబట్టియు, గ్రహించదగినదీ సంగతియే. పటేలుగారి చట్టముపై జరుగుచున్న చర్చ మరియొకరోజుకు నిలిపియుంచబడెను. ఈ చట్టము శాసనసభవారి యనుమతిని బొందుట సహజమయినను, ప్రభుత్వమువారి యంగీకారము బడయుట దుర్లభమని, చెలుప నక్కరలేదు.

హాం మెనుగారి ప్రవాసము

హాం మెనుగారి నింకను హిందూదేశమునకు రానియకుండుట, బ్రిటీషు పరిపాలనకు మిగుల కళంకదాయకము. హాం మెనుగారు జేసిన నేరమేమి? ప్రజలకు చెలిసినంతవరకు, వారు హిందూదేశమును గాఢముగ ప్రేమించుటదప్ప వేరొకటి గనుపింపదు. హిందూదేశముకొరకై మిగుల శ్రద్ధవహించి, ప్రజలతోపాటు స్వరాజ్యసిద్ధికై పరితాపపడిన యూరపీయులలో హాం మెనుగార్ని మించినవారు గనుపింపరు. హాంమెనుగారు యుద్ధ

ముమునేమి, సహాయ నిరాకరణోద్యమమునేమి, వ్యాపింపజేయుటకు హార్మీ మెనుగారు తమశక్తి సామర్థ్యములను వినియోగించుటయగాక, నేటికిని ఇంగ్లాండులో భౌతికశరీరమున్నను మనస్సంతయు హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యమునందే లగ్నము జేసినటుల గోచరింపగలదు. ఏనిముసమున తమనిర్బంధము వదలునా, ఏనిముసమున హిందూదేశమున బ్రవేశింతుమాయని, హాం మెనుగారువ్యిల్లారుచున్నారు. యూరపీయులయినను భారతీయులయినను, హిందూదేశముపై నభిమానము జూపనంతవరకే, అధికారవర్గమువారిదయకు పాత్రులగుచున్నారు. నిజమగు దేశాభిమానులు నిర్బంధములపాలగుచున్నారు. గతసంవత్సరము, హాం మెనుగారి ప్రవాసమును రద్దుజేయవలెనని, బొంబాయి శాసనసభలో నారిమెనుగారు గతసంవత్సర మొక తీర్మానముచెప్పిరి. ఆతీర్మానము నంగీకరింపక, శాసనసభ్యులు తమనంకుచిత స్వభావమును వెల్లడిజేసిరి. మరల సంవత్సరము గడచినగాని తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టుటకు వీలుండదు. ఈమారుజరిగెడి శాసనసభలో, హాం మెనుగారిని నిర్బంధవిముక్తుని గావించవలయునని, డాక్టరు వెల్కూరుగారు మరియొక తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టెదరట. శాసనసభవారీసాయినను అవ్యక్తముగప్రవర్తించక, వెల్కూరుగారి తీర్మానము నంగీకరించెదరని భావించెదము. బొంబాయి ప్రభుత్వము వారికనయినను, హాం మెనుగారికి జరిగిన అన్యాయమును నివారించెదరో లేదో చూడవలయును.

అనుచిత ప్రసంగము

నాభామహారాజును దూషించుచు, పాటియాలా మహారాజుగా. రీసమయమున ప్రసంగించుటకన్న అనుచిత ప్రవర్తనము వేరొకటుండబోదు. సిక్కులలో పెచ్చుబెరిగిన యశాంతినింకను వృద్ధిజేయుట కింతకన్నను అనుకూలమార్గ ముండదు. నాభామహారాజుగారిపై నింతవరకు ఎన్నదగిన నేరముల నెవరును మోపియుండలేదు. వారిని బహిరంగముగ విచారించి శిక్షించియుండలేదు. నాభామహారాజుగారు ప్రజాభిమానులనియు, స్వాతంత్ర్య ప్రేమిలనియు, వ్యవహారపరిజ్ఞానముగలవారనియు పేర్వడసిరి. నాభామహారాజుగారి పదభ్రష్టతకు ప్రజలు వగచుచున్నారేగాని సంతసించుటలేదు. పాటియాలా మహారాజుగారు ధైర్యవంతులగుచో, నాభామహారాజుగారు జేసిన ఘోరదోషము లెవ్వయో తెలిపియుండవలసివది. అందుకుమారుగ, బహిరంగముగ చెలిసినదానికన్న ఘోరమగు నేరములను నాభారాజుగారు గావించిరనియు, దయదలచి బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు ప్రాసిక్యూషను జేయుటకు మానుకొనిరనియు, పాటియాల రాజుగారు చెలిపి అనుమానముల నధికముగావించుట, వారి గౌరవమునకుగాని ప్రతిష్ఠకుగాని ఏమాత్రము తగియుండదు. ఇట్టి యనుమానములను పెంచుటకన్నను, నాభారాజుగారిని బహిరంగముగ విచారించి శిక్షించినచో వారికిని దేశమునకుగూడ లాభకరముగ నుండెడిది. బ్రిటీషు ప్రతినిధి యగు కలనల్ మిక్లెచుగారుగూడ యిట్టి ధోరణిగోనే ముచ్చటించిరి. వీ ప్రసంగములు, సిక్కుప్రజలకు మరింత మనస్తాకారములగుట సహజము.

నెల్లూరు
(ఓంవిలేఖరుడు)

వెంకటగిరి రాజాగారికాలాశాల, నెల్లూరు.

ఈ కళాశాల విద్యార్థులు తమ భాషాసమితియొక్క సాంవత్సరికీత్యమును నెల్లూరు అడివనల్ సబ్ జడ్జిగారగు శ్రీమంత్. సంవత్సరముగారి యధ్యక్షతన గలకాలభవనము ననే జనవరి 31 తేదీ శనివారము సాయంత్రము జరిపిరి. చెన్న పురినుండివచ్చిన ప్రొఫెసర్ శ్రీ కుంతపి. నుబ్రహ్మయ్య టి. యే. యల్. టి. యస్. యమ్. యు. గారు ఆంగ్లమున నుపన్యసింపిరి. శ్రీయుత దువ్వూరు రామిరెడ్డిగారు ఆంగ్లమున కొక వ్యాసమును జదిపిరి. సభ 8-30 ఘంటలకు దైవప్రార్థనముతో నారంభమయ్యెను. కార్యదర్శి భాషాసమితి వ్యవస్థాపకమున-గడచిన సంవత్సరమునకు సంబంధించినదానిని నివేదించెను. ఆపల నధ్యక్షులు ప్రొఫెసర్ గారిని అర్హతకై బ్రకంపించి యుపన్యసింపుండని కోరిరి. అత్యుగారు కేటి విశ్వవిద్యాలయ పునర్నిర్మాణములలో పరిగణనమునుండి తొలగించిన ఇంటర్ మీడియేటు కళాశాలపరిధిగతుల గురించి కొంతవెప్పి పదప వివరములను విజ్ఞేయములను నమూనాకేయముల నకేళములు నుడిపిరి. విద్యార్థిసంఘములు ఐకోపా ఆమెకాదేశములలో కేటి మహాకార్యభారము నిర్వహించుచున్నదియని వివరించి భారతీయవిద్యార్థులను పాఠప్రసవనీధిమూలమే విద్యార్థిధర్మములకు బరమావధిగా గ్రహింపక స్వతంత్రసంపాదనమునూత్రమే, స్వకాభ్యాసాత్మకధర్మములు నూత్రమే పరమార్థముగా భావించక, ప్రపంచజీవితమును తజ్జీవితము పాదముచున్న సత్వరపరిణామములను గురించి ప్రదేశాభ్యుదయమునూత్రమే గాక విశ్వకల్యాణమునకు గారణములగు మహాద్వయములలో బాహ్యములకు విద్యుత్ సాహసములు విద్యార్థి దేశమునందే యలవరించుకొనవలయునని వాక్రచ్చిరి. భరతఖండము తొల్లిటి వలె అనన్య సంకల్పమైన పృథ్వీదేశముగా నుండక, ఆంతర్జాతీయ జీవితమున నర్హులగు గాంచ ముందంజవేయుచున్న యీ సమయమున విద్యార్థులు తమ దేశభావలక్షణము, సంస్కృతము పట్ల, నిర్వేలమైన ప్రేమబూని ఆంగ్లవాఙ్మయాదిపతనమున దాము సంతరించుచున్న మహాజ్ఞానమును దేశీయలకు బంచి పెట్టుటకు మాత్ర భాషను పరమ సాధనముగా వినియోగింపవలయునని వారు హెచ్చరించిరి. వీరి యుపన్యాసము సముద్రనిర్భోషమువలె గంభీరమై జయదుంధుభియుఁబోలె నుత్సాహజనకమై విద్యార్థి జనహృదయము కుహరములలోని మాంద్యతిమియును బాఠశాల విమృద్ధిమై విరాజిల్లుచుండెను. ఉత్తంగశృంగమునుండి దొరలుచున్న గంగాప్రవాహములలోని శ్రీ నుబ్రహ్మయ్యగారి ప్రాధాన్య వాగ్దంభముల వెనుక తన నుడికారముమేను గర్జనము పిదప నెండుటాకుల చవ్వడువలె నుండునేమోయని వివరముచేయుగా చెప్పి శ్రీయుత దువ్వూరు రామిరెడ్డిగారు నీతిని గలిగియు గల సంబంధమును గూర్చి మనోహరమైన తమ తెలుగు వ్యాసమును జదిపిరి. ఇందువీరు ప్రాచ్యపాశ్చాత్య వాఙ్మయమార్గముల నందుక వివరించి కవిత యొక్క ధర్మము నీతిబోధనముగా కున్నను కావ్యప్రపంచము నీతిబాహ్యముగామాత్ర. ముండరాదని చక్కని యుపపత్తులతో సమర్థించిరి. అనంతరము విద్యార్థులు ప్రతాపరుద్రులును నుండియు, జారియన్ నీజరు నాటకము నుండియు కొన్ని భాగములు నిపుణుగా నాడి చూపి సభ్యుల నలరించిరి. అధ్యక్షులు శ్రీ నుబ్రహ్మయ్యగారి మహాపవనాసములలోని యధ్యక్ష మహతః సునుష్ఠానమునకుఁ దెచ్చుకొనవలయుననిచెప్పి, విద్యార్థులకు భర్తయు, ఏకాగ్రత, సహనము ఆత్మసంఘమును అత్యంతవశ్యకములని మగచుమైన మృదుభాషణముల ముచ్చటించిరి. ప్రీతిపాలు గాని శ్రీయుత రాయసం వెంకట శివుడుగారు గావించిన నమస్కరణ సమర్పణముతోఁ గార్యక్రమము పూర్తియయ్యెను.

నెల్లూరు ప్రొగ్రెసివ్ యూనియన్

ఫిబ్రవరి నెల 1 తేదీ సాయంత్రము ప్రొఫెసర్ నుబ్రహ్మయ్యగారు ప్రొగ్రెసివ్ యూనియన్ వారి ప్రార్థన ననుసరించి వాఙ్మయము-దేశాభ్యుదయము-అను విషయమును గురించి యుపన్యసించిరి. శ్రీమంత్ మాధభాషి నిరసింహ చాట్యులు టి. యే. టి. యల్. గారు ఆగ్రాసన మలంకరించిరి. అత్యుగారు పునర్నివసించినది యొక గంటకాలము యయినను, ఈ యవకాశములలోన వారు అనేకతాజ్ఞములనుండి విధిల్లమున్న ప్రపంచ వాఙ్మయ చరిత్రము నాకళించి విశోపాఖండమున మత రాజకీయాని విషయముల

సోంపేట తాలూకా దేవాంగజన ప్రథమ మహాసభ

తే 20-1-1925

అధ్యక్షులగు మ|| రా|| శ్రీ దుర్గమహంతి ఆదినారాయణగారి ప్రారంభోపన్యాసమునం దీ క్రిందిభాగములు ముద్రితములు.

దేవాంగసోదరులారా!

అహింసా వృత్తి

వస్త్రము లెట్లుబిడ్డ మిప్రధానమునవృత్తి మనుష్యులకు కావలసివె ఆన్నవస్త్రములే. రయితు సేవ్యమవల ధాన్యమును పండించి అన్నమును ప్రసాదించుచున్నాడు. మీరు వస్త్రములను ప్రసాదించుచు, రయితు ప్రాణరక్షణమును చేయుచున్నాడు. మీరు మానరక్షణమును చేయుచు, భారతీయులకు ప్రాణరక్షణముకంటె మానరక్షణమే ఉత్తమమైనది. పాండవు లజ్జాతపాసమునకున్నను, అన్నమునకు వాపోయినను, చింతించలేదు. కాని ద్రౌపదిమానరక్షణమే ప్రధానమని తలపోసిరి. భారతీయులలో అన్ని తెగలవారికంటె మీరే నిజమగు దేశోపకారులు. భార్య వధువును, భర్త సేయును. తనకు,తనబంధు మిత్రులకు తన గ్రామస్థులకు తన దేశస్థులకు దేవాంగుడు వస్త్రముల నిచ్చుచున్నాడు.

అ|| బి|| గృహిణిపడుచుండ గృహమేధి సేయుచుండ మనకు గొడవయుండుకొక్క! రయితు ప్రాణములను రక్షించు మీరింక మానరక్షణమును బూసరయ్య వదుటకు మీయింటి విద్య. ఖద్దరుప్రకటన మీనిరంతరవృత్తి. నిరాడంబరజీవనము. త్రిప్పడు. రాట్నము నే త్రిప్పడు. ఓంకారధ్వని నుజ్జ్వలింపజేయుచు పట్టునది అహింసావ్రతము వధువునది ఖద్దరు వినునది క్రాంత్యుగు ఓంకారనినాదము. అందుకే ఒక కవిత్యండు క. ఆకడుగున వికరవమన్ | ఆకడుగున భృంగరవము నాత్మారవమన్... 'అని వర్ణించియున్నాడు మీరే పూర్ణముగ ఖద్దరు వ్రతమును బూసవో దేశముం దాక్షోపనిశ్చితు లభిశయింపగలవు. భారతీయుల పురోభి నృధికి మీరే హేతుభూతు లయ్యెదరు. దేశమున మిల్లులు లేనికాలమున విదేశీయులకుండి మిల్లులు దింపుతి లేని కాలమున మీసేతనై పూము ప్రపంచమున కరతలామలకముగ నుండెను. మీరు వధువునూలు పార పారలుగా ధరించినను ఆంగ్లసౌష్ఠ్యముల యల్పమునంతటి సన్నముగ విరాజిల్లుచుండెను ఆదినములు గడచిన విదేశీయున కాపేరు పోయినది. దేవాంగసోదరులారా! లెండు నాణ్యంబులగు వస్త్రములను రచించి మీ రాకాలమున మరల రప్పించు.

ప్రస్తుత విద్యాభివృద్ధి

మీలో విద్య బహులోపముగనన్నదని చెప్పగలుగుట మనకే నెంతయు విచార మొందుచున్నాను. పారిశ్రామికజీవనము మీకు విద్య ముఖ్యావశ్యకము. బంగారమునకు వెలిగారమునలన మెట్లు కలగునట్లు విద్యలన మీ పారిశ్రామికజీవనమునకు గొప్ప ఉత్తేజము కలుగును. మీలో రాజకీయకేత్రము కీర్తి కాములు పండితులు విద్యాంసులు గలరు. కాని, వారందరు స్వల్పసంఖ్యాకులే. అందాంధ్రులలో నత్యల్పము. అధమము ప్రాథమికవిద్యవరకైన అభ్యసించుట మీకేకాదు. భారతీయులలో ప్రతివాని విధియని కీర్తికేళులగు గోఖలేమహాశయుని కాలమునుండి యెలుగెత్తి గలిగిన విప్లవములు, మార్పులు, సంస్కారములు - ఎంతవఱకు వాఙ్మయప్రేరేతములైనదియు దిగ్విదర్శనముగా నూచించిరి. ఆంగ్లభాషలో, మేక్స్ వీయర్, విల్క్ మొలముగలగల కవిధి రులగ్రంథములు, జాతీయజీవితమున కెట్టి నాగరకతక జేహూర్వన దియు, ఆర్నాల్డు, బ్రౌనింగ్, మరెన్ను, మొదలగు మహానీయుల పుష్కలవర్ణనములలోని భాషలు దేశీయాభ్యుదయమున కెట్లుతోడ్పడినదియుఁ దెల్పి ఈమాత్రములు భారతీయులను చాటింఁ తమదేశభాషల,ముఖ్యముగా ఆంధ్రులతిమియాంధ్రభాషను, మొఱవడికెట్టిని అనియమున దేశమునగు పెంపు సంపాదించ నలయునని నక్కాచేసిరి. అధ్యక్షులు, స్థానియాంధ్రకమైన యయ్యగారి గంభీరోపన్యాసము, అసేతనై టుమ్మగారి ఉన్నత వాగ్వివారము, ప్రపంచ ప్రాథమముల తలంపంను, కొన్ని యెడల నలంకరిం బాహుళ్యమునకేసే సంతకన్న కోభాంతము గానున్నదని నుడిచి, భాషాప్రాధిమ్యముబట్టి కొన్ని చోట్ల దుర్భాగముగానున్నను, కొంతలు సుప్రసాహ్యయ్యగారి సందేశమును జక్కగా నవగరించి, యధర్మరస యపారలాభమును బొందుచు గావుతమని చెప్పిరి. ఇందిన సమర్పణములతో సభా కార్యము పూర్తియయ్యెను.

చాలబడుచున్నది. పారిశ్రామిక జీవనము మీకు విద్య అత్యవసరమని నేరే చెప్పవలయునా? కార్మికునకు విద్యయే ప్రధానము (బిరుదు నందలి కార్మికులు విద్యావంతులౌటనేతనే పార్లమెంటువందు ప్రాధాన్యమును వహింపగలిగిరి. ప్రపంచమున మన్ననను బడయగలిగిరి. 1921 సంవత్సరమున గణింపబడిన జనాభాప్రకారం మెట్రాసు ప్రెసిడెన్సీలో 2,80,080 జనసంఖ్యగలరు. మనగంజాంజిల్లాలో 15,275 మందికలరు. ఈ జనసంఖ్యలో 100కి 25 రు మాత్రమే విద్యాభ్యాసకులు మిగిలిన వారందరు విద్యాహీనులేయనిన మీజాతి విద్యావిషయమున నెంత వెనుకబడియున్నదో మీరే అలోచింపుచు ఇప్పుడిప్పుడు మీపక్షమున దేవాంగసేయును నొక వారాపత్రిక స్థాపింపబడి మీయొక్క జ్ఞేయములను లోకమునకు వెల్లడింప జేయుచు ముక్కుదీంప బూసుకొనినది. మొదలు దేవాంగజ్యోతి వెలిగెను. అజ్ఞమున్నంతవరకు జ్యోతివెలిగెను. కాని నేడు దేవాంగసేవకుల సేవకై బతుకుచేరి సాటిపత్రికలతోపాటు విశ్వవిహారము నర్చుచున్నది ఈశ్వరదీప పత్రిక చిరాయువునట్లు ఆకీర్ణమగుగాక.

సంఘీభావము

సంఘసంస్కరణమునకు సంఘీభావమే ధనము. సాఘిక మత్యమును మించుకరియలేదు. ఒక్కడు యేకార్యమైనను సాధింపజాలడు. అనేకు లైకమత్యముగా నుండుటచేతనే కపి వైశ్యము గాఢిమధ్యు నారధిగట్టగలిగెను పాండవులు ప్రజ్ఞావంతులయిరి. మిత్రమండలి వైశ్యములు కుశంతులగు జర్యులు ను పారదోలగలిగిరి. వీనియన్నిటికిని మూలకారణ మైకమత్యమేకగా! సంఘసేవపట్ల శ్రతివారును నైకమత్యములకు పూర్తిగ విడిచిపెట్టి మీజాతినంతటిని పురోభివృద్ధిగావించురని నమ్ముచున్నాను.

సోంపేట దేవాంగజన ప్రథమ మహాసభా తీర్మానములు
20-1-1925

- (1) దేవాంగసేవ పత్రికాభివృద్ధి చేయుచున్న ప్రచారము కీసభా రెంతయు శ్లాఘింపుచున్నారు. దేవాంగసేవ పత్రికను ప్రతిదేవాంగుడును తెప్పించి చదువవలయునని యీ సభవారు ఆంగ్రజేశదేవాంగ సోదరులను గోరుచున్నారు.
- (2) అధమము 12 సంవత్సరముల వయస్సువచ్చువరకైనను తమ బాల్యము నిర్బంధముగ చదివించవలయునని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.
- (3) దేవాంగ మహాజనులు చందాలను వసూలు చేసి తమకులబాలరకు మతవిద్య పారిశ్రామికవృత్తి మొదలగు జాతీయాభివృద్ధికరములగు విద్యను నేర్చే ఆశ్రమముకట్టి స్థాపించవలయునని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.
- (4) పెద్దాపురమున జరుగు ఆంగ్రజేశీయ మహాసభను దిగ్విజయముగ జరుగుగాకయని యాకీర్ణించునట్లు సర్వేశ్వరుని యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.
- (5) శ్రీశ్రుకాలమున గంజాంనుండల దేవాంగ హామ సభను జరిపి గంజాంనుండల కేంద్ర సంఘ మొకటి స్థాపించవలయునని యీ సభవారు గంజాంనుండల దేవాంగమహాజనులను గోరుచున్నారు.

దుర్గమహంతి ఆదినారాయణ,

అధ్యక్షుడు.

సోంపేటతాలూకా దేవాంగజనప్రథమ మహాసభ 20-1-1925 తేదీని దుర్గమహంతి ఆదినారాయణగారి యాధిపత్యమున జరిగెను ఘనము జేయించి సభనలంకరించిరి.

ప్రథమమున జి. రామమూర్తిగారు దైవప్రార్థనచేసి పిదప నల్లఅబ్బాయిగారు అధ్యక్షునియొక్కొనిరి తదుపరి పిల్లసింహాద్రిగారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుకోపన్యాసమును చదివిరి. పిమ్మట అధ్యక్షులు దేవాంగుల పూర్వోన్నత్యమును గూర్చియు ఖద్దరుగుర్చియు గంభీరముగ నుపన్యసించిరి. రాట్నమును గూర్చిన పద్యములును దేవాంగప్రబోధమున పంచరత్నములును గుంటురు రామమూర్తిగారు చదివి సభ్యులనానందిపరచిరి. ఈనా ఆదినారాయణగారు విద్యను గూర్చియు ఖద్దరును గూర్చియు విపులముగనుపన్యసించిరి. విజాపురపు వెంకట్రావు పంతులు టి. ఏ. గారు భక్తినిగూర్చి ఉపన్యసించి తులసీదాసు రచించిరి. హిందీరవాచయము నుండి పార్వతీపరిణయమును చదివి సభ్యులకుహాసపరచిరి నానుబాల సన్యాసిరావుగారు దేవాంగుల వృద్ధినిగూర్చి యుపన్యాసమొకటి చదివిరి సభసాయంత్రం రి గంటల కారంభింపబడి రాత్రి 9 గంటల వరకు జయప్రథముగ జరిగెను.

ఇది దేవాంగమహాసభయైనను ఇతరకులస్థులు దేవాంగులను గూర్చి సంబోధనకరములగు నుపన్యాసములన్ని జనుప్రదమునట్లుట మిగుల నానందికరమగునంతయు ఉపన్యాసములైన పిదప తీర్మానములూపర్చబడెను.

రామేశ్వరం మహాకుంభాభిషేక మహోత్సవము

శర్మసాదరుల గౌరవనభ

ఈనెల గత 7 తేది ఉదయము 9 ఘంటలు మొదలు 2 ఘంటలవరకు శ్రీరామలింగేశ్వర స్వామివారి కల్యాణ మంటప మునందు శర్మసాదరుల సంగీతకచేరి జరుపబడెను. ఆకచేరికి తిరుక్కోలి గోమడిగారి మృగంగమును, ఉమయూపురం సుందర మయ్యగారి ఘటమును, సీతారామయ్యగారి మోర్సింగును ప్రక్కవాద్యములుగా నేర్పాలు కాబడెను. శ్రీరామనాథపు రం రాజావారు అగ్యత్యతవహించి తిరుబంధుమిత్రపుత్ర రత్న ములతో సభనలంకరించి. నాటుకోటకెట్టి వరులును, చుట్టుపట్ల నుండివచ్చిన సంగీతవిద్వాంసులును అధికార వర్ణమువారు ౪ నాటిసభకు విచ్చేసిరి. అందును ఆరంభమునండి అంత్యపర్వం తిము నిశ్చయించితిల్లె వివాగాత్రవైపువ్రాసునకును ఫిడెని మార్దవ ము నకును, సమర్థమైన ప్రక్కవాద్యముల ఉచితాను సరణ నము నకును, ఎదుమ నకును సాదరుల గౌరవం దమరిముండిన సహజమాధుర్యము కాస్త్రోచిత సంగతిరూపమున వెలసినపుడు సభాసగుల ఆంద నూచకములగు కరతాశ్చర్యములకును శ్రోతలు గానరసవరకు లై శ్రీస్వామివారి కటాక్షవశమున యీసాదరులు నిత్యాభ్యు దము మొందెదరు గతయని ఆశీర్వాదించిరి.

సభానంతరమున శ్రీరాజావారు సాదరులను దిగ్గరకు పిలిచి మిసంగీతమునకు చాలతృప్తి తెందితియని నుడివి బాలకుల గూర్చి కొంతయోగక్షేమము నడిగి "సరపన" అను బిశహరీకీర్త న వినినప్పుడు కీర్తితేవులైన బూదీఅయ్యంగారు జ్ఞాపకమున వారనికూడా సాదరముగా తెలివిచ్చి రు 500/-ను బహుమాన ముగా దయచేయించిరి. పిమ్మట సర్వోలోక రక్షాభ్యుత్థాండగు శ్రీరామలింగేశ్వర స్వామివారి అనుగ్రహముచే మియంకను ఆయురారోగ్య విశ్వరూపుల నొందెదరు గతయని బాలకులకు ఆశీర్వాదముల నొసంగినారు. (చిత్రఖరి)

సాముద్రికము-జ్యోతిష్యము

ది 2-25 న ఆంధ్ర దినపత్రికలో సాముద్రికము- జ్యోతిషము వ్యాసము ప్రియమిత్రులగు మ.రా.శ్రీ. మే. శ్రీ రామమూర్తి ఎం. ఏ. గారు వ్రాయించినారు. మ. రా. శ్రీ సామిశేని వెంకటసుర్యనారాయణగారు యీ కాస్త్రము నభ్యసిం చియున్నటుల వ్రాసినందుకు విని చాల సంతసించుచున్నా డను. కాని వీరి కాపురస్థలము తెలియమిచే వారి దర్శన భాగ్య మనుబొందుకు అవకాశము లేకపోయినందుకు విచారించు చున్నాను.

సాముద్రికము జ్యోతిషమునుగురించి మన ఆంధ్రమండ లములోకన్న తమిళరాష్ట్రమున యెక్కువ గ్రంథరాజములున్న వని వినియుండుటయొక్క నా స్వాసభవము పయిని జెప్ప గలను. ఇందుకు దృష్టాంతము గత తెప్పెంబరు నెలలో నేను మ దరాసునందు కొన్ని కారణాంతరములచే నుండవలసివచ్చినది. ఆ ప్పటిలో నా ప్రియమిత్రులగు గరిమెళ్ల సత్యగోదావరి శర్మగారి ప్రోత్సాహముచే నూక స్వామికణ్ణపిళ్ల వీధి 51 నెంబరుగృహ మందు మనిస్వామి నాయుడుగారు రను జ్యోతిషనివద్దకు వెల్లిలిమి. ఆయన నా కుడిచేయి యందువున్న కేళునిన్నటిని పరీక్షించి ఆ కేళాసముదాయములనుబట్టి 'ము తలయెరీముక్కవల్ తుశీమాల్ పుల్లిమాల్' అనుపేరు వున్నట్లు 3నిపెట్టి వారివద్ద వందలకొలది వున్న తాళపత్రపంపులులలో వెతకి యీ పేరుగల యిండె క్కుటీసి, చదువగా నా జన్మసంలరము నెల వారము తేది గడి యలు విత్తుల సహా గ్రహచక్రములన్నము దశాశేషము, చదివి నారు. అది నన్యకమున్నచో పడకొండవ అధ్యాయములో యీపేరుగలవాని జీవితము నుండగలదనియున్నది సరిఅయినది కావున పడకొండవ అధ్యాయమును తీయించితిని. అందులో పూర్విజన్య కృత్రాంతము యిప్పటిజన్మలో జన్మించినవాడికి సంలరములకు వొక్కొక్క టుక్కుగా జీవితగుంతు ము వ్రాయబడి యున్నది. మనిస్వామి నాయుడుగారు చెయినిబట్టి పేరుపో ల్పుటయొగని మిగతాపాంశములు పుస్తకములలోచూచి చెప్ప బలిసినదే ఈ గ్రంథము అగస్త్యమహాముషి ప్రోక్షమగు గది నాడి గను పిలుచుడను. ఇందునాడి అన మార్గండియునితో యీశ్వోనాన్నిగ్గుమందు నడుమ నందిశ్వరుడు చెప్పసంగతులు యిట్టిని అనేకము కాక నాడి ప్పుగునాడి అను మహాగ్రంథము లుకూడా నన్నెచి వినియున్నాను. ఈనందినాడివంటి గ్రం థము మన ఆంధ్రములో నందెలలని నా అభిప్రాయము. ఇన్నయెడల విని సంతోషింపగలవాడను.

శ్రీపాద సత్యనారాయణశర్మ,

గంజాంబండల ప్రియోగ్రహరవాసి.

6-వ వాయిదా నూలు పంపిన నభ్యేతరులు

ముస నం.	పంపినవారి పేరు	జిల్లా	రిజిష్టరు నెంబరు	గజములు	నూలు నెంబరు	తూకము తులము
1	టి. పి. ఆశ్వాసు	తూ.కృష్ణ	6	2100	17	5 1 / 8
2	ఆకెళ్ల శ్రీరామయ్య	ప.కృష్ణ	11	2000	18	7 8 / 8
3	వేలూరు నాగేశ్వరశర్మ	"	28	2000	38	2 1/2
4	" రామమూర్తి	"	29	2000	38	2 1/2
5	" పార్థసారథి	"	30	2000	12	4 3 / 8
6	" అన్నపూర్ణమ్మ	"	31	2000	19	5
7	అండ్లగోలు గోపాలకృష్ణమూర్తి	"	33	2000	18	5 1 / 4
8	చిలుమూరి త్రిపురసుందరమ్మ	గుంటూరు	37	4888	38	6
9	ప్రభల కామేశ్వరమ్మ	"	38	2500	21	5 3/4
10	దొడ్డి పోతరాజు	గోదావరి	53	2000	29	8 3/4
11	దూర్వాసుల మహాలక్ష్మమ్మ	విశాఖపట్నం	58	4000	18	15
12	బోడా రంగనాయకమ్మ	గోదావరి	61	500	20	1 3 / 16
13	" బసవమ్మ	"	65	500	25	15/16
14	" మహాలక్ష్మమ్మ	"	66	500	16	1 1/2
15	నాళం సుభద్రమ్మ	"	69	500	32	3 1/2
16	మల్లిమడుగుల లలితాంబ	విశాఖపట్నం	82	2000	14	4
17	కాళాపట్నం కేశయ్య	గుంటూరు	93	1650	22	8 1/2
18	యస్. స్వర్ణరామయ్య	విశాఖ	98	2000	19	5
19	మద్దుల అంబాలరాజు	గోదావరి	114	1000	48	1
20	యం. వీరభద్రమ్మ	అనంతపురం	134	2520	22	5 1 / 8
21	జుజారి టాకొజీరావు	"	135	2520	32	8 3/4
22	ఆకులూరు వెంకట్రామయ్య	"	136	2000	55	1 3/4
23	మనుగంటి వెంకట్రావు	గోదావరి	137	2000	30 to 87	2 9 / 16
24	గాంధీబాటియవిద్యాలయం	విశాఖపట్నం	148	700	5	7
25	కొట్రా సూర్యనారాయణమూర్తి	గోదావరి	146	2000	18	7 1/2
26	దేవిరాజు సత్యభామమ్మ	గుంటూరు	148	2000	56	1 11/16
27	మామిడాల వెంకటరత్నం	"	149	2000	33	2 7 / 8
28	దూబగుంట వెంకటకృష్ణయ్య	నెల్లూరు	155	1200	18	4 1/2
29	మరింగంటి భట్టు వెంకటరమణమ్మ	విశాఖపట్నం	163	1200	26 to 31	2 1/2
30	గరిమెళ్ల కృష్ణమూర్తి	గంజాం	173	2300	26	8 3/4
31	దేవిరాజు వెంకటనరసింహారావు	గుంటూరు	185	3200	20	7 1/2
32	ముతేన కృష్ణరాజు	"	193	2240	16	7 1/4
33	పాతూరి రావమూర్తి	"	196	2520	12	10 7 / 8
34	రాయప్రోలు సీతారామాంజనేయశాస్త్రి	తూ.కృష్ణ	207	420	10	1 / 10
35	యల్లాప్రగడ వెంకటసత్యనారాయణ	గుంటూరు	215	2000	32	3
36	చిలుమూరు అంతర్వేదిశర్మ	"	218	2000	22	4 1/2
37	" వెల్లమ్మ	"	221	3000	42	3 8 / 8
38	" సుబ్బమ్మ	"	222	2000	30	3 1 / 8
39	మాధవపెద్ది అన్నపూర్ణమ్మ	"	223	2000	28	3 1/2
40	అక్కిరాజు కామేశ్వరమ్మ	"	224	2000	17	5 1/4
41	జేదాంతం రామమ్మ	"	225	5000	29	8 1/4
42	ప్రభల లక్ష్మమ్మ	"	226	2000	16	6
43	" సుందరలక్ష్మమ్మ	"	227	4000	49	3 7 / 8
44	నదురుపాటి సీతమ్మ	"	228	2000	17	5 5 / 8
45	జయంతి చినసుబ్బయ్య	గోదావరి	230	2000	38	2 1/2
46	పేరాల రామమూర్తి	గుంటూరు	243	2000	40	2 8 / 8
47	కారంచేటి కుమారస్వామి	"	250	2000	23	4 1/4
48	" వల్లయ్య	"	251	2000	31	3 1 / 8
49	వీరగడ్డ లింగయ్య	"	252	2000	38 to 102	1 1/2
50	నూరి సత్యవతమ్మ	"	253	2000	24	4
51	పన్నాల బ్రహ్మేశ్వరమ్మ	"	254	2000	30	3 1/4
52	ఇటికాల అన్నపూర్ణమ్మ	"	255	2000	24	4
53	మిరియాల మంగరాజు (శ్రీ)	గోదావరి	269	1000	24	1 15/16
54	ఇటికాల కామేశ్వరమ్మ	గుంటూరు	301	2000	22	4 1/4
55	యేలేశ్వరపు ముత్తంబాట్ల	"	304	3000	24 to 36	15 1/4
56	" హనుమంతిరావు	"	305	5000	27 to 32	8 3 / 16
57	మైనేపల్లి శివరామయ్య	"	306	4000	27 to 48	5 1/2
58	కొర్రాంక బాపిరాజు (శ్రీ)	విశాఖపట్నం	318	4000	24	8 1 / 8
59	ప్రచురునాథ్ ముఖర్జీ	"	321	2000	15	6 11/16
60	వేములూరు వీరభద్రస్వామి	గోదావరి	340	2023	33	2 1/2
61	దగుమూర్తి వెంకటరామస్వామి	నెల్లూరు	346	2500	21	5 2 / 3
62	" బానకీబాయి	"	347	1500	19	3 3/4
63	పత్రి ర సుప్ప	గుంటూరు	352	2000	23	4 1 / 8
64	జుజూరు పుల్లమ్మ	అనంతపురం	358	2000	17	5 3 / 8
65	మనిం హాఫీజ్	"	361	1000	30	1 5 / 8
66	జుజూరు అక్కిరాజు	"	362	2200	24	4 8 / 8
67	కె. చెన్నమ్మ	"	363	2000	22	4 3 / 8
68	కొదాలి సీతారామ్	తూ.కృష్ణ	371	1500	38	1 7 / 8
69	వడ్డపట్ల వెంకటరమణయ్య	గోదావరి	373	1640	17 to 31	3 1 / 8
70	కల్లూరి లక్ష్మయ్యమ్మ	ప.గోదావరి	384	3000	28	5
71	తడిమేటి రాఘవమ్మ	"	385	2000	32	3
72	వంగల సుభద్ర	"	386	500	19	1 1/4

కపింద్రపింద్రుడు

ఇటీవలనుండి శాంతి కేతుమునకు
పండితులు వచ్చుట

ఇటీవలను నేర్పు నుద్దేశించుట

రవీంద్ర, కాంధిగార్లు ఇటీవల కొనియాడుట

బొంబే, ఫిబ్రవరి 4 — కపింద్రుని ఇటీవల పయనముచే

ప్రపంచమునందు ఖండాంతరవాసులందరును ఇండియాను
యములలో ప్రసక్తినిజాపి జోక్యము గలగజేసికొని పరిస్థితు
లను తెలిసికొనుటకు ఆయాసమును జూపుచున్నారు. భారత
కళాస్వరూపులను గోరుచున్నారు. కాంధి, కామగర్లు ను
పూజించి కొనియాడుచున్నారు.

కామగర్లను మైలాపూర్ బ్రహ్మరెడ్డు బట్టి. వెను
లో వారతాంప్రదాయముగ రవీంద్రునకు హృదయపూర్వక
జుగు వీక్షింపు గావించిరి.

ఇటీవలగల లన్నియు రాకూరు గారి తమ పట్టాము
లను వారలెనిగి జోగ్యునియె. మా ఊరు రమ్మని వారును, మా
చురు రమ్మని వీరును శ్రీమంతులు మాధ్యమికతరగతివారును
జాతీయో పురుషులున్నారు. రైలుసేవలందు ప్రజలు రాకూ
రుగాని సర్దుకొని ఎంపులుగూడి. ఇటీవలపత్రిక లన్నియు
రాకూరు కున్నందున వికగ్రీవముగ కొనియాడుచున్నవి. పద్య
రూపముగ రాకూరుగాని ఇటుప్రజలకెల్ల నైకొని బయలు
దెలిసి ఈద్రవ్యము పత్రికలలో ప్రకటించిరి రెండేడ్లవరకు
ఒకపండితుని పురుషులతో శాంతినికెందునకు ఇటీవలపుంబు.
విద్యభ్యాసకి ఇటీవల వచ్చుచున్న బహుమతికేసు నిశ్చయిం
చిరి. అంతరి రాకూరులో భారతీయులకు ఇటీవలవాను నేర్పు
లకు ప్రయత్నించెదరట.

అంతర్జాత్ర మండలియుగము

ఇంగ్లండు, ఫ్రెంచివా రీయవలసిన మొత్తము

బ్రిటిషువిధానము నాచూచించుట

లీఫ్టర్, ఫిబ్రవరి 9 — అంతర్జాత్రమండలి ఋణవిషయ
పై బ్రిటిషువా రంకిరేఖ ప్రాంతుకు తృప్తికరముగ నున్నది.
బ్రిటిషువారికి సమస్యించి ఫ్రెంచివారు ఋణమును తీర్చుటకు
ప్రయత్నించుచున్నారు.

తర్జుమానే అంగ్లో-ఫ్రెంచిని లండనులో జరుగునని అను
చున్నారు. కారణము, బాల్టిక్ గార్లు కలిసికొని ఋణవిష
యమును చర్చించుటకు పిలవను.

గ్రేటుబ్రిటన్ మిశ్రమంబు 1800,000,000
పానుల ఇయ్యలలోయున్నది. ఇందులో ప్రాంతు ఇవ్వలకీన
అప్పురూప గలను. ప్రాంతు ఇవ్వలకీనమొత్తము 625,000,000
పానులు. గ్రేటుబ్రిటన్ అమెరికాకు 900,000,000 పానుల
వీయలనియున్నది. అమెరికాకు గ్రేటుబ్రిటన్ ఈయవలకీన
మొత్తము నిచ్చుచేయుచున్నది. కాని మిశ్రమంబు గ్రేటుబ్రిట
న్ కేయవలకీనమొత్తము వీయలేదు.

అమెరికన్ల కేయలనినమొత్తము తీరినచో మిగిలిన మొ
త్తమును అంతకు మిశ్రమంబుకి గ్రేటుబ్రిటన్ వదలిపెట్టునట.
దీనివలన గ్రేటుబ్రిటన్లో ప్రజలపై ఇతరదేశములందు లేని
పన్నులను విస్తారముగా ఈ భారమును మోయుటకు విధింపవలసి
వచ్చెనట.

బ్రిటన్ పై సోవియటు నిందలు

సోవియటు రషియాను చుట్టుకేయుటకు బ్రిటన్ ప్రయ
త్నించుచున్నదని మార్కెసు ప్రభుత్వము వారు మరల నిందించు
టకు మొదలిడిరి.

వియములపై బ్రిటన్ బాల్టిక్, ఖాల్కిన్ రాజ్యములను
ప్రతిపాదించగి తిరుగుటకు పురి బిచ్చుచున్నదని సోవియటు
ప్రభుత్వప్రతినిధులలోను అధికార పత్రికలలోను వ్రాయుచు
న్నారు. ప్రాంతు అపెరికాలనుకూడ సోవియటుపై పురి
బిచ్చుచున్నట్లు వ్రాయుచున్నారు.

రషియాలోనున్న ర ఒకయబండిలో 90000 మందికి
30000 మందిని విచారణకేసు బండిఖానాలోనుంచినని బా
ల్టిక్ పత్రికలు తెలుపుచున్నవి.

ఫ్రెంచి పరిస్థితులు

పార్లమెంట్, ఫిబ్రవరి 9:—వ్యవహారము లన్నిటిని చక్క
బెట్టుకొని ఏర్పాటుజేసికొని లెక్కలను సరిజాచుకొని పారి
యటుగారుగాని ఆర్థికమంత్రిగాని ప్రత్యక్షముగ బాల్టిక్
చర్చిలుగార్లతో రాయబారములను సల్పెదరట.

ఫ్రెంచి పత్రికాభిప్రాయములు

బ్రిటిషువారు తమలేఖించు జూపిన సఖ్యమును, ను
హృద్యమును ఫ్రెంచిపత్రికలన్నియు కొనియాడుచున్నవి.
వీరిలేఖనుబట్టి చర్చించుటకు మార్గ మేర్పడు నకుకొనుచున్నారు.
దీర్ఘముగ అతివాగ్ధతగ రాయబారములు జరుగునట.

బ్రిటిషుపత్రికాభిప్రాయములు

లండన్, ఫిబ్రవరి 9:—బ్రిటిషువారు తెలియజేసినవిధా
నము చాల సమంజసమైనది వ్యవహారము తదురుటకు చక్కని
మార్గమును జూపుచున్నది. ప్రాంతుగూడ ఇట్టి సుహృద్భావ
ముతోడనే ప్రవర్తించు గాక యని బ్రిటిషుపత్రిక లనుచున్నవి.

డాన్ నివేదికము కెగ్గినను కెగ్గకున్న బ్రిటిషువారి కేయ
వలసినసామును ఇచ్చుటకు తీర్మానింపవలెనని చర్చలుగాని
నిశ్చయించుట ఎంతయు జాగుర్చుది వెట్టుమిసిప్తురు గెజెటు
కొనియాడు చున్నది. డెయిలీ టెలిగ్రాఫుగూడ గొనియాడు
చున్నది. డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ బ్రిటన్ అన్నిటిలోను లోబడు
చున్న దనుచున్నది.

సోవియటు—ఏషియా

ఏషియాలో మరల బ్రిటిషువారిపై ముసల్మానులను సోవి
యటులు పురిబిచ్చుటకు మొదలుపెట్టి రనియు పూర్వమువలెనే
ముమ్మరముగ పనిచేయుచున్నదనియు తెలుపుచున్నారు. తర్జు
మా సోవియటు రిజిస్టరులో నున్న ముస్లిములకు వుచే మహ
దీయులందరకును బ్రిటన్ సామ్రాజ్యకాంక్ష దివదీవము మెచ్చి
పోవుచున్నదనియు దెచ్చునము మెచ్చిపోవుచున్నదనియు లేఖ
లను ఖండించుచున్నారు.

రుషియావారు అంతరించినను బ్రిటన్ ముస్లింసోదరల
రక్తమును త్రాగుచునే యున్నదనియు వ్రాయుచున్నారు.
ఇదివరకు తనకు వారిసలగ జేసికొన్న రాజ్యములతో తృప్తి
జెందక ఇంగ్లండు దురాశతో ఆఫ్ఘనిస్తాను కబళించి ఈజిప్టు
స్వాతంత్ర్యమును

అడుముటకు ప్రయత్నించుచున్నదని ప్రకటించుచున్నా రని
ఇజ్మైల్ యా ప్రతిక ప్రకటించుచున్నది.

సోవియటు రిజిస్టరులో ముస్లిం సోదరులు అందరును
శాంతితో విశ్వోచుతో సుఖముగ నున్నారనియు తమ దృష్టి
ని ఇటు ముల్లనలెననియు వ్రాయుచున్నారు. సంపూర్ణ మత
స్వాతంత్ర్యమున్న దనుచున్నా రు ఇచ్చు జాతీయ ఆశయముల
ను, రాష్ట్రీయ సౌకర్యముల ననుసరించి నూతన రాజకీయ జీవ
నము నేర్పాటు జేసికొనటకు పిలవననియు సోవియటు పాల
నము అందరకును స్వాతంత్ర్యమును కలుగజేయుననియు వ్రా
చుచుండేములో బానిసలగ నున్న వారికి ముక్తినిచ్చుననియు ఇం
గ్లండు ప్రపంచమునంతను తనకు బానిసలగ జేయుచున్నదని
యు ఇంగ్లండు నశించుగాక యనియు ముస్లిం మతగురువుచే
సోవియటులు ప్రకటించ జేయుచున్నారు.

జపాను యుద్ధాకమునిగి పోయి నని తెలియుచున్నది.

ఆగాఖాను గారు బాంబే బాగు జేరిరి. ఇండియనుల స్వా
గత మొనర్చిరి.

సెంటుపాలు దేవళము

యాత్రికులక, ప్రేక్షకులకు భయము లేదనుట

లీఫ్టర్, ఫిబ్ర 9 — మామూలు ప్రకారము పూజనల్పు
వారును, ప్రేక్షకులును వచ్చిపోవుటకు ప్రమాదము లేదని దేవళ
పు బధికారులు తెలుపుచు అభయమొనరుచున్నారు. ఇంతవ
రకు 227 00 పానుల మొత్తము ఐనూలైనది.

బరమకు బ్యాంకు మోసము

సంవర్షములో ఇంకొక రిచిప్టాసభ్యుడు డౌక్ హాఫీ
అనునాతడు పూర్వము మాస్కోను మంత్రివర్గమునకు మంత్రిగ
మండెను. అతడుగూడ రాజీనామా వీయవలసివచ్చెను. ఇత
నికిగూడ ఆశ్చర్యమోసములో జోక్యమున్నదనిరి.

సుంకముల యభియోగము

ప్రీమికపున్నిలుకు అపీలుజేయుట

1924 సంవర్షము ఆగస్టు నెల 24-న తేదీని బెంగాలు
హైకోర్టులో ప్రతివాదులకు సంకారము న్న గు
సరుకులమీద ఎక్కువసుంకముల నిబ్బితినని వాది దావా
దెచ్చెను. 1922 డిశంబరు 28 తేదీని సుంకములను తగ్గించి
నటుల ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. అయదరా రావలెనని
అపీలుజేసిరి. ఇండియా సుంకములచట్టమును అర్థముజేయుటలో
భిన్నాభిప్రాయము గల్గెను. పన్నులకును, సుంకముల కిచ్చుటకు
ను భేదమును కల్పించుటలో భిన్నార్థమును ఆరోపించుటలో
ఇండియాలో న్యాయస్థానములు పారబ్రహ్మణిని వాదులవాద
ము. సుంకముల కిచ్చుటను తగ్గించుటయుగా పన్నులను తగ్గిం
చుటగాదని ప్రతివాదుల వాదము. “సమ కంట్రాక్టుజేసికొన్న
ప్రమాద సుంకములవిలువను దగ్గించుటచే ఆసమ సుంకములు
తగ్గించుటగాదని గ్రహించినని ప్రతివాదుల వాదము. వారు
లకు తెలియు ననిరి. తీర్పు జెప్పలేదు ఇంకను.

నల్లమందు నభ

జనీవా ప్రతిపక్షంధనము

లండన్, ఫిబ్రవరి 9. — చీనా అమెరికా తొలగిపోవుట
విచారకరమనియు సభ పూజామయినదనరా దనియు సిసిలు
ప్రభుని హితవు ననుసరించినసభ జయప్రథముగ సాగుచున్నది.
చీనాలోనికి దొంగతనముగ నల్లమందుపోతుండి జేయు ప్రయత్న
ములమీద అంతయు ఆధారపడియున్నను ఇట్లుగనో ఫలింప
వచ్చు ననుచున్నది.

పార్లమెంటుకి ఏమియు తెలియదనుట

లండన్, ఫిబ్రవరి 10 — పార్లమెంటుకి అతనికి ఈ
సభాకార్యకమమునుగూర్చి సాధ్యసాధ్యాయము లేవియో
ఏమియు తెలియదని డెయిలీ టెలిగ్రాఫుపత్రిక వాకొనుచున్నది.
అమెరికన్లు ఉపయోగించుచున్న కోశముగాని హిరామగాని
ఇండియానుండి ఎగుమతి రాలేదని అతనికి తెలియదనుచున్నది.
ఫీనాయ్ దానికి కారణముని గ్రహించలేదనియు చీనా తన నల్ల
మందు ఉత్పత్తిని తగ్గించుటకు తక్కి లేకున్నదనియు అమెరికా
చీనా తనదేశములో నల్లమందు నుత్పత్తిచేయుటకు తగ్గించున
టుల జేయలేకున్నదనియు తెలుపుచున్నది.

గ్రీకుమతాచార్యుని వెడలగొట్టుట

పెతీబేగారి సమాధానము

లండన్, ఫిబ్రవరి 9:—వైవిధ్యముపై గ్రీకుప్రభుత్వము
నారి తిర్క్కింపెనీలేఖ మైత్రితో గూడుకొన్నది గాదనియు
తిర్క్కి-స్వాతంత్ర్యమునకు అభ్యంతరము గలుగజేయుచున్నదనియు
పెతీబేగారు తెలియజేసిరి. సుతగురువు సంగతినిగూర్చి లాసేను
బెడంబడికలోగాని దాని అనుబంధములలోగాని ఎక్కడనుజెల్పి
లేదనిరి.

దీనివలన తిర్క్కి-పై క్రైస్తవప్రపంచమునకు శోపము
గలుగటకు ప్రయత్నించినారు. మేము క్రైస్తవప్రపంచమునకు
అపరాధము సల్పలేదు.

నిజకడమీద నిజము యూరపుకు తెలియకపోదు. మన
ము బెడంబడికల ప్రకారము ప్రవర్తించితిమి. మిశ్రమసంఘము
వారి తీర్మానములనే ఆచరణలో పెట్టితిమి. గ్రీకువెడలంపులకు
తిర్క్కి భయపడునది గాదు తిర్క్కి-పత్రికలకు స్వాతంత్ర్యము
నకు భంగమును గలుగజేసిలేని తిర్క్కి సంరక్షించుకొనగలరు.
వెడదీయదు. తర్జుమానే గ్రీకులో ఆధారపడి సర్దుకొనుగాక
ఎదిట్టుజరుగజేయు ప్రభుత్వమువారు సంగతులన్నిటి కనుపెట్టి
జూచుచున్నారు. అనవసరముచో తగిన చర్యను దీనికినుటకు
వెనుకాడననిరి.

గ్రీకు ప్రత్యుత్తరము

లాసేను బెడంబడికలో ఈ విషయమై ఏమియు నూచిం
పబడకున్నను స్వల్పసంఖ్యాకులనుగూర్చియు తురుష్కప్రకటన
మును గూర్చియు జెప్పబడియున్నదనియు గ్రీకు ప్రత్యుత్తర
ము చెబుచున్నది. మిశ్రమసంఘమువారు మతగురువునుగూడ
బంపిజేయవలె ననులేదనుచున్నది.

ఈ విషయమును నిశ్చయించుటకు ఆ సంఘమునకు అభి
కారము లేదనుచున్నది దీనిని అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానము
గాని జాతీయమిగాని స్వల్పసంఖ్యాకులనుగూర్చి ఆలోచించవల
సియున్నదనుచున్నది.

ఈజిప్టులో ఆలయములు

ఎన్ని కలగోల

పోలీసు చర్యలనుగూర్చి తగిన అధికారులకు తెలుపుటకు బదులు ఆలయమును, పోలీసుసాధనమును ముట్టడించుటకును జగలుబడుటకును వారు పూనుకొనినది తెలియుచున్నది. ప్రకృమ పరిస్థితుల నేర్పాటుజేసి కాంతిని నెలకొల్పుటకు ప్రయత్నించిన పోలీసు ఇన్స్పెక్టరును కొట్టి అతని దగ్గర 37 పానులను దొంగిలించినదియు దీనికి ప్రేరణకు వాస్తవమునకు తెలిసిన డాక్టరు చివరిగారియు తెలుపుచున్నాడు.

నలుగురిని అరెస్టుజేసి తీసుకుపోవుమండ 5000 మంది చెఱసాలపై బడిరట, ఈజిప్టుకాల్పుములు హెచ్చరికకై గాలిలో కాల్పిరటగాని ప్రజలు మరింత దౌర్జన్యముగ ప్రవర్తించిరట. మరికొన్ని నైవ్యములు సహాయము నిమిత్తము వచ్చినవి. చివరిగారితో ఇంకొక రిజిమెంటిని బట్టుకొనిరి.

నగరపాలకుని ఇంటినిముట్టజేసిరి 7 గురికి గాయములు తగిలెను. 5 గురు పోలీసు ఉద్యోగులకును, అధికారులకును గాయములు తగిలినవి. తనివారమునకు మేహల్మదీయ ఎన్నికులు ఆపుచేయబడెను.

ఉత్తర ఆఫ్రికాలో ప్రజలను విప్లవమునకు బురిగొల్పుట

జనీవీపుగారి లేఖ

ప్రెస్, ఫిబ్రవరి 10:—ఉత్తరఆఫ్రికాలోనున్న జనసామాన్యమునంతయు తిరుగుబడుటల ప్రేరేపింపవలెనని అచటనున్న ప్రెంచి కమ్యూనిస్టుసభ్యుడు మార్సెలుకవిగారికి జనీవీపుగారు ఉత్తరమున ప్రాసీరట, 15000000 ప్యాంకులను ఈపని నిమిత్తము సహాయముచేసెదమనిరి అతిరహస్యముని ఆలేఖలో ప్రాసీరట, 2-12-1924 తేదీ చేయబడినది. ఇక్కడ అధ్యక్షుడు ననుసంతకముతో జరీవీపుగారింపిరి. అధినివేశములందు విప్లవముల నేర్పాటుజేయుటకు ఏర్పడిన రివ అంతర్జాతీయసంఘమునకు ఈ ఇక్కడ అనుకూలమైనది.

రత్నముల వ్యాపారము

కింగ్డమ్ లో రత్నములందున్న పరుకునంతను కొనుటకు అమెరికనులు పూనుకొనిరి. 4000000 పానులు ఖరీదుగట్టిరి. కింగ్డమ్ వారు ఇతర యూరప్షియనులకు తంతునంపును అమెరికను లిచ్చు సొమ్ముకంటె ఎక్కువగ నిచ్చినచో తమచేర భాష పరిచెదమనియు లేనిచో అమెరికనులే ఇచ్చివేసెదమనియు తెలియజేసిరి.

ఇంగ్లండు ఆదాయము

దేశములో 2600 000000 పానులు సొమ్ము ఎక్కువగ నున్నదని తెలుపుచున్నాడు.

రుమేనియా - బేసరబేయా

బేసరబేయానుగూర్చి సోవియటులు ఏమియు మాచింప లేదనియు త్రమకేమియు తెలియజేయలేదని విదేశాంగమంత్రి దక్కగారు ప్రకటించిరని టైముపత్రికా విలేఖరి తెలుపుచున్నాడు. అట్టి మావటలు వచ్చినను ఆలోచించబడును. ప్రభుత్వ వైఖరి మా లేదు రుమేనియావారి వ్యవహారమును గట్టిపెట్టిరి.

రైగానుండి వ్లాడినాస్టకు మార్ష్కగుండ ఆగకుండ రైలుమార్గము వేయుటకు ఏర్పాటు చేసిరి.

కాపీట్ - సర్వస్వామ్యసంకల్పము

రిషియాలో నాటకకర్తలు, ఇతర గ్రంథకర్తలును సంగీత విద్వాంసులును ఏదైన గ్రంథములకు ప్రకటించిన 25 ఏండ్లపరకు సర్వస్వామ్య సంకల్పము నుండుకొనబడుననియు తరువాత ప్రభుత్వమువారి కొంత పరిహారము నిచ్చి స్వాధీనము జేసికొనుటకు ఏర్పాటు జేసిరి.

దొమినియనులు విదేశాంగవిధానము

కనడా యభిప్రాయములు

లండన్, ఫిబ్రవరి 7:—దొమినియనుగూర్చి టైముపత్రిక ప్రాసిన లేఖలకు విస్తారముగ బాచిపెట్టుచున్నాడు. పరిస్థితులను పరిగూచే వర్ణించె ననుచున్నాడు. అసలుపూరించుటలో ఎవరును ఈసమస్యను పరిష్కారము జేయుటకు అంగీకరించలేదు. ఒడంబడికకువరలేదు. సామాన్యవిధానములో కొత్తయెత్తులను ఉభయభాగములవారును అప్పుడుకలబెట్టిరట. అంతకంటె ఎక్కువముఖ్యమును సమస్యలపరిష్కారముగావలసియున్నది సామాన్యసమస్యలు అంత ఉత్సాహమును కార్యనాపమును దాల్చునటుల గాన్పించవు కొత్తభాగ్యతలను ఒప్పుకొని రావలయు యూరపురిక్తులలో మేల తగులనరాదనియు కనడావారనుచున్నారట.

ల్యాన్సుబరీగారి పత్రిక

ల్యాన్సుబరీ పీట్లీ అరి పిలువబడును. 28 తేదీని ప్రకటించబడును.

సార్వభౌమాని శస్త్రవైద్యుడును కంటివైద్యుడును నగు డాక్టర్ క్రిచులుగాను చరిపోయెను.

కోడలిని వెళ్లగొట్టి కోరులో

వ్యాజ్యము వేయుట

న్యాయము కాపాడబడెను

తిరుమనాపల్లి ప్రాంతమున కరవుత్తూరు అను గ్రామమున రాజగోపాలయ్యకు అనువతని కుమారుడు వేంకట్రామముకు జి. స్వామినాథయ్యకు అనువతని కుమార్తె నిచ్చి పెండ్లి జేసిరి. పెండ్లిసమయమున 6000 రూపాయలు చెలగల 4 యకరముల భూమిని వేయి రూపాయల కొక్కిమును కన్యాదాత అల్లునికి కట్టుముగానిచ్చెను. ఆపిల్లి 1917 ఫిబ్రవరిలో రజస్వలయైనదిగాని మరల ధనమిచ్చినగాని పునస్సంధానమును చేయమని పెండ్లికొడుకుతల్లి శేవమ్మ అను తండ్రితమ్మ పట్టుబట్టగా విధిలేక స్వామినాథయ్యకు 5000 రూపాయలకు 1918 ఆగష్టులో ప్రామిషరీకోటు వ్రాసియిచ్చెను. తరువాత స్వామినాథయ్యకు యింటిలోనే బొంబాసనకార్యము జరిగినది. తనగృహమున జరిపించిన వ్యయము తాను భరింపవలసివచ్చునని ఆయిల్లా లందుల కంగీకరింపలేదు. ఈడేరి యింటనున్న బిడ్డ కెటులైన కార్యము చేసినగాని అపభ్రాంతి కలుగునను భయమున ప్రయత్నముల కాలోచింపక కన్యాజనకుడు తనయింటనే 1919 లో ఆకుభకార్యమును జరిగించెను. ఇంతి చేసినను ఆ శేవమ్మ తనకోడలిని బడలగొట్టి తన కుమారునకు మరల నింకొక పిల్లను పెండ్లిచేసెను. పైగా 5000 రూపాయలకు దావాచేసెను: ఈ దావాలో తిరుమనాపల్లి సబ్బుజడ్డి ప్రతివాది కనుకూలముగా తీర్పుచెప్పెను. దానిపూడవాది శేవమ్మ చెప్పినపురివైఖోర్లులో ఆపిలుచేసెను.

వైఖోర్లువారుగూడ ప్రతివాది కనుకూలముగానే తీర్పుచెప్పిరి.

అలయన్సు బాంకి కేసు

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 10:—నేటిదినము నులులకేరము విచారణ ప్రారంభమయెను. వ్యాయవాది పూర్వగారిచే ఛార్జెము యొక్కెస్తు వాకరనుసతిడు పరిక్షింపబడెను. తాను లవల్క్యు అందులెమికుంపెనీ ఛార్జెర్లుఅక్కంటంట్లు బాంకిలిక్విడేల్లలో నొకరు) లో భాగస్వామిడననియు, 1914 లో బోల్స్ నులు, బాంకిలో జేరినప్పటినుండియు, బాంకివ్యవహారములు జరిక్షించి, పుస్తకములలోనున్న దానినిబట్టి నివేదికయొకటి తయారుజేసి పంపిరనియుఁ దెలిపెను. లండనువ్యవహారపు టమ్మకముకేంద్ర, బాంకి యాదాయవ్యయపట్టికలో 20 లక్షల రూపాయలనున్నదని దెలిపిరి. బోల్స్ కునందరు లాపముమునకు దావాయెత్తిరని వారి యెదుటనున్న పుస్తకముల లేకలనుబట్టియు, వ్యవహారముల (డ్రైక్టర్లు) తమనివేడికలందు మాచింపుటచేతను గానావచ్చును. లండనువ్యవహారము కొనుసప్పటిక, బోల్స్ నులు, బాంకికి కొన్ని విలువనుల పానులపట్టుబడి యున్నారని దెలిపెను.

ఆంధ్ర స్వరాజ్యపార్టీ సమాశ్రము

వచ్చే ఆదివారము యేలూరునందు జరుగును

15-2-1924 తారీఖున ఆదివారమునాన ఏలూరులో మారేవారి సత్రమునందు జరుగును. ఈక్రింది యంశములను గురించి ఆలోచన చేయుటకు.

1. లెల్లాముకాంగ్రెసు తీర్మానములు తురుకుగా ఆములు లోనికి తీసికొనివచ్చుట.

2. ఆంధ్రజిల్లాలలో జిల్లా, తాలూకా, ఫిర్యా, గ్రామ సంఘాలు లేనిచోట ఏర్పాటు చేయుటకు.

3. ఆంధ్ర స్వరాజ్యపార్టీ మిటింగు సాంఘికవిశోత్సవము మార్చి 1వ తేదీని జరుపుట, ఏప్రిల్ 2వ తేదీని పార్టీ కాన్ఫరెన్సు జరుపుట.

4. స్థానియసంఘాలు అసగా మ్యునిసిపాలిటీలు తాలూకా బోర్డులు పంచాయితీలు యొన్నికలలో జయప్రదముగా పార్టీ వారు ప్రయత్నము చేయుటకు.

మరి కార్యదర్శులు అవసరమని రెలయ నితర అంశములు కనుక మొంబడ్లు సానుభూతిగలవారుకు తప్పక దయ చేయ రాఖితులు.

వేమవరపు రామదాసు,

ప్రసిద్ధులు.

వేటు కొన్నిలు ఎల్లెక్షను

పోటియ్యవలసిన విధము

శ్రీయుత వేమవరపు రామదాసు వంతులుగా రిలుల వ్రాయుచున్నారు:—వేటు కొన్నిలుకు వోట్లు యేత్రకారం ఇయ్యవలసినది తెలిసికొనగోరువు శాక నేకులు వ్రాసియున్నారు. ఓట్లు క్రమక్రమము రికార్డు చేయనిచో అది ప్రయోజనకారులుగావు గనుక ఓటర్లందరును నిబంధనలను చక్కగా తెలిసికొని ఓట్లు నిచ్చుట అవశ్యకము.

ప్రతివోటుకును రిజిస్టరు కవరులో వోటింగు చేపట్ట ఇదివరకే వచ్చియున్నది. ఆకవరులో రికార్డుములును 2 కవర్లును ఉండును. అందులో రెండుకాగితములు ఓట్లర్లు నిబంధనలను తెలుపుచునని ఓటరుచదివి తనవట్ట నెడుచుకొనవలెను. మూడవ కాగితము రెండుభాగములుగా ఉండును. రెండుభాగములను మధ్య రంధ్రములగుల మార్చి నుగలదు. మార్చి నుకు కుడిభాగము ఓటింగు చేపట్ట, ఎడమభాగము డిక్లరేషన్ చేపట్ట. ఈ చేపట్టను రంధ్రములమార్చి నుననుసరించి 2 భాగములుగా చింపవలెను. చింపకుండా దానినినివేళకయిలో పెడిలేవోటునిరా కరింపబడును ఎడమభాగమైన డిక్లరేషన్ భాగములో మధ్య చేరువ్రాసి సంతకము చేయవలెను. కుడిభాగమైన ఓటింగు చేపట్ట ఆభ్యర్థులకు ముగ్గురిపేర్లు గలవు. ఆందులో మధ్యపేరు నాది. ఈపేర్లకు ఎడమ భాగము న మూడు భాగములు గలవు. ఆ భాగములలో మూడు ముఖ్యముగా నెవరిని ఎన్నుకొనవలెనని దలంచుచున్నావో, వారిపేరుకు వెనుక 1 అను అంకే వేయవలెను. అక్షరములతో వ్రాయకూడదు. X మొదలగు యితరగుర్లులు వేయకూడదు. మిగు ముఖ్యులగువాళే గాక తిక్కినయిద్దరిపేర్లు వెనుక మూడు యిచ్చుచున్నచో 2-3 అంకెలు మీ యిష్టానుసారం వేయవచ్చును. మరియేమియు వ్రాయరాదు. సంతకము చేయరాదు.

ఇట్లు అంకవేసి వోటింగు చేపట్టను చిన్నకవరులోపలపెట్టి ఆ కవరును అతికించవలెను. ఈ కవరును వి. డిక్లరేషన్ ప్రభుత్వ పెద్దకవరులో పెట్టవలెను. అట్లుపెట్టి పెద్దకవరును అతికించి రిజిస్టరు చేసి పోస్టువ్యాసా పంపవలెను రిజిస్టరుజేయకుండ పంపితే నిరాకరించబడును.

వస్కరు చేయగలవారి కాకిరీములు ఎవరివల్లను ప్రవహ రిచ సక్రలేదు. దస్కరు చేయలేనివారి కాకిరీములు వేటి స్త్రీలు లేక మునిసిపలు కాన్సిలు మొంబరు లేక జిల్లాబోర్డు మొంబరు మొదలగు సుక్యోగులవల్ల ప్రవహరచుటలేదు.

ఓట్లన్నియు చెన్నపురిలో రిటర్నింగు ఆఫీసరుగారికి యీనెల 28 తేదీలోగా చేరవలెను. కావున సాగినంతతర్కులలో పూర్తిచేసి రిజిస్టరుచేసికొన గోరెదను.

8 వ అనంతపురమండల జాతీయ మహాసభ

దర్శనరమణండు జరుగుట

శ్రీయుత గద్దె రంగయ్యనాయని అధ్యక్షోపన్యాసము

(సోమవారము తరువాయి)

బెంగళు ఆర్డినెన్సు

1906 వ సంవత్సరమున ఎంగరాష్ట్ర విభజన సందర్భమున బ్రాహ్మప్రాముఖ్యతను వినిపించుచు దొరతనమువారు పట్టుటకు జూపినపుడు ప్రజలకు గలిగిన యంతృప్తియే అనేకమున ఆరాజ్యోద్యమములు యిటులు చేరుటకు గారణమైనది. అప్పుడట్టి అసంతృప్తికి గారణమై యుండిన రాజ్యాంగపరిస్థితులను బ్రాహ్మప్రాముఖ్యతను జక్కబెట్టికాంతి నెలకొల్పటకు మాగగ లేదు. నిరంతరభావికారముచే నడచిపోవలసివచ్చే ఆయన రాజ్యోద్యమములు పెచ్చుపెరిగి విపరీతముగఁ బరిణమించి నపుడుగూడ మామూలు కావనముల క్రిందనే వాని వదిలి కాంతి నెలకొల్పియోడిరి. ప్రస్తుత ఆర్డినెన్సు పంటి ప్రత్యేకకావనముల నేమియు సృష్టించి యున్నవారు కాదు. ఈక్షాతకమునం దప్పుడు ప్రజలకు జనించిన అసీమ వీణ నుంటెటితో నిర్మాటముగాక ప్రత్యామ్నాయమున విపరీత దృష్ట్య దాటుకొనిన మామూలు పట్టుముల ప్రయోగము చేతనే దాని నడచుచుండిరి. మామూలు కావనముల క్రింద నరాజ్యోద్యమ ప్రేరణల క్రిందఁ బ్రయత్నించునపుడు బలపును నితరులకును మహిమయుగ దండింపబడినట్లు నిశ్చయము. బెంగాలున నీ మహాజ్యోద్యమములు రాష్ట్రవిభజన సందర్భమున దలఁపొసఁగెను. ఏకాద్రీయండి యొక ప్రముఖులు అందుఁ బ్రాబ్ధానియుండెను. సుదామిని నేమి కాని తననంతరమున దీనిని జూచుచు నీ చెప్పెను. తిరుగుబాటు తనముల యందు రాజకీయమున భగ్నముచేసి డ్రాక్షాంతిదేఖాభిమాని ముగల కొందరుయునటులు తప్పురాజ్యాంగమును కాంతియుత మార్గముల సంపూరింపజాలిన రాజకీయ సిద్ధాంత మేజ్ఞానము గల ఏ సంగదేశియుఁడును ప్రవేశించియుండలేదని దృఢముగఁ జెప్పగలను.

1920 వ సంవత్సరమున కలకత్తా నగరమున జరిగిన ఆసఫర డేయి వ హా కథాయందు మహాత్ముడు మతా మధనా నరప్రాయముల భారతీయులకు నిరంకుశ ప్రభుత్వము నెదిరింపుటకు క్రాంతియుత సహాయ నిరాకరణ మే దివ్యాత్మనుని ప్రయోగోపసంకరముల ప్రాశస్త్యము నుపదేశించిన ఏమట్లు బెంగాలు నందే కాదు భారతమున నెచ్చటఁ బట్టి శ్రీరాజ్యోద్యమములు దలఁపొసఁగి యుండలేదను తీర్మానము. చాకి చారా మళయాళములందు జరిగినట్టి వి గా వా! అని గలదు. మో! అని బెంగాలునందు రాజకీయములఁ బురస్కరించుకొని బైలుదేరిన శ్రీరాజకపు తిరుగుబాటులనుండి కొత్త కాని ప్రజల మత విమగా కాస్త్రము ప్రవాహాంతర్య విషయములందుఁ బ్రభుత్వోద్యోగులు అసవరముగ జోక్యములు గలుగఁజేసికొనుటచేత అనుభవజ్ఞులములేని మూఢజన సామాన్యులచేఁ గావించబడిన అల్లరులమాత్రమే యెయ్యవలసి. ఇప్పుడికిని బెంగాలునందు సాగుచున్నది మరల బ్రిటిషు ప్రభువులచే దృష్ట తిరుగుబాటు మాకలు స్వరాజ్యసంపాదనమునకై యాంగ్లాభికారకులయొకఁడనుబూని సాగించుచున్న రాజకీయ కమలతోఁ గూడిన అరాజకపు మాకలుకావు. కాని అది అత్యంతము చాకగనున్న అల్ప ఆంగ్లవిద్యాభ్యాసముచే అవధానగరమై అన్యతనసోపాధుల కలవదుటచే బనిపాటులు చేయనోపక సోమరులనై విధులపెట్ట బిరుగు యువకులచే నడిపంపబడుచున్న బంధిపాలు మాకలు నిర్మాణములని చెప్పిన దృష్టగాదు. సంగతే బిట్టిసోమరి బంధిపాలు మాకలుకల బ్రాహ్మణికాందినవని లోకద్రుసిధము ఇట్టిఅల్లరిబందిపాలుమాకలకై చా క్యాంగ నిర్మాణమునకై నాయకావనములచే నడిపంపబడుచున్న ఆరాజ్యోద్యమముల నిర్మాణము లనమిమచేఁ బ్రాతదై ప్రస్తుతబిట్టిమాలాబడియున్న 3000 వ సంవత్సరపు క్రిమినల్ బావలమును బైబిడిసి మెటుగు పెట్టుటయేకాక ప్రాయముగా ప్రాత ఆర్డి నెన్సుపట్టుము నుగూడ సృష్టించునంతటి దుస్తూరియు చచ్చివారు. ఈ కాలమున రావకార్యనిపుణులకు దేశభక్తు లెవ్వరట్టి మారణోన్మత్తుములదేనఁ బోరనుట సత్యము

కొంతకొంత పురస్కరముగ స్వాధీనపరచుకొనగల అఖండభావ్యతక క్రిమినల్ కుండను మహాత్మా గాంధీవంటి మహానీయులొన్న ఈ హైందవభూమి నుండు అట్టి హిందూ మళములను నీవోద్యమము లింకఁ దలఁపొసఁగెను. నిరంకు భావికారమును నినుమడింపజేయుచున్న నిఃస్వక ద్వంద్వప్రభుత్వకావనసభలలోఁ (జవేరియ వా ని ని యాల్ల ముఁ గా వించి నిజమైన ప్రవాహాంతర్యముల ప్రవాహభుక్తు కావన నిర్మాణ సభల నెలకొల్పఁ బ్రయత్నించుచున్న ఎంగదేశస్థరాజ్యపక్షములనుకు భయపడి తద్వల నిర్మాటసార్థము లిట్టిక ప్రభువు పన్నిన పన్నాగజేతాని కాంతియుతముగ స్వరాజ్య సంపాదనమొనర్చఁ బ్రయత్నించున ప్రవాహజ్యోవక్షమునా రెవరును హిందూ శక్తిక మన నీ అరాజ్యోద్యమమున బ్రవేశించుచున్నారనుట కెవ్వరు సహ్యించుటకు. బెంగాలు కావనభయందు నిరంకుభావికారమును నెదిరించుచు స్వరాజ్యపక్షమువారు మాపుచున్న దైక్యోత్సాహముల భంకా దెబ్బకు లిట్లు ప్రభువు తాళజేరీసింగు ప్రభువుగారి సాహాయ్యమును గూడఁ గోరవలసినంతటి భయభీతుల లానై మహిమ చంద్రబాసెగారు మున్నగు స్వరాజ్యపక్షసాయకులు న్యాయవిధమున నిర్బంధించఁ జేసిరి. వీరి నూతనకావనాధారముచే గావించుచున్న చంద్రల క్రమము లనియు, దాని రద్దుగావించవలయుననియు ఎంగరాష్ట్ర కావన సభయందుఁ బ్రవాహినిపులు బహుమతులచే నిరసించుచు నసమ్మతిఁ జెప్పి తీర్మానము గావించినను లక్ష్యపెట్టక వాని పద్ధి ప్రాప్తి సుదీర్ఘ చింతల గొట్టుచున్నారేకాని ప్రవాహిని భుల యభిప్రాయము నెంతమాత్రమును మన్నించియుండలేదు. లిట్టిక ప్రభువు గారి ఆ నిరంకుశ చర్యను న్యాయమార్గమున రీడింగు ప్రభువుగూడ ఆపాదించెను. తిరిగి ఈతీర్మానమే సామ్రాజ్యకావనసభయందును భారత ప్రవాహినిపులచే బ్రవేశపెట్టబడి దారుణముగఁ జర్చింపఁ బడుచున్నది అది యెట్లు పరిణమించునో చూడవలయున్నది. లిట్టికరీడింగు ప్రభువులు భారతీయులు తమహక్కులకై కాంతియుతముగ న్యాయమార్గముల నడిపింపు షక్తమాండోళనముల నిట్టి అసాధారణదారుణ కావనములచే నడపఁజూచుట అంగ సామ్రాజ్యమునకు క్రేయోదాయకము గాదని తెలిసికొనఁజాలకుండుట కోచని ముగళముగను. లిట్టిక రీడింగు ప్రభువుల నిరంకుశచర్యను నిరసించుచు ఆర్డి నెన్సుచట్టమును రద్దుచేసి ఆచట్టముక్రింద నన్యాయముగ నిర్బంధించబడిన నిరపరాధదేశపుత్రులందరిని విముక్తులగావింపవచ్చు భారతీయులు తృప్తి నొందజాలరని మనసూ సభానేడికాముఖమున నోక తీర్మానము గావించెను.

హిందూ మహామదీయ సమస్య

కోహటు కలహములు భారతదేశపు ముప్పదొక్క జనసంఖ్యలో హిందూ మహామదీయులే రెండు గొప్పసంఖ్యలు. వీరి మతాచారస్వతంత్రములు భిన్నములు. అందువలననే ఈ రెండుసంఖ్యలయందు దలఁపొసఁగి గలహము లంకురించుచున్నది. ఇది దేశ రాజకీయాభివృద్ధికిఁ గూడ నడ్డుపడుచున్నది. ఒక్క వేమతావంటి యగు హిందూసంఖ్యనుండే అనేక ప్రత్యేకాంత్యపుంభుధేనములు ప్రబలి వికృతమై ఆసవరతంత్రతలహములతో దలఁపొసఁగి బ్రహ్మగొట్టుకొనుచు దేశాభ్యుదయమున కాలంకములు గలిగించుచుండ భిన్న భిన్న మతావలంబులగు హిందూమహామదీయులకు నైక్యముగదుగుట కష్టముగాదా! అట్లని ఉభయయులు ఉజేడించిన భారతీయులకు బరదాస్యములనుండి విముక్తి యొప్పటికిని గలుగఁజాలదు. మహామదీయుల మతకలహములందుఁ గ్రమక్రమముగ రాజకీయమున బ్రత్యేక సంఘపాతినిధ్యకాంతిగూడ సమీపింపబడుటచేసి అది యిప్పుడు మిక్కిలి భయంకరకారమును బాల్చుచున్నది. మనయాంగ్లే దేశమే యనలే ? తక్షిహిందూస్థానసం దెల్లవల మహామదీయు జనసంఖ్య తక్కువగుండుటచే హిందూమహామదీయు వివాదసంఘర్షణము లంతక సంతరించుటలేదు. అట్లునుటచే సభిక సంత్యాకులగు హిందూమహామదీయుల నణచి పెట్టియుంచినవారిని తలంపవచ్చు. దక్షిహిందూస్థానమున నుండు మహామదీయులలో సభికసంఖ్యయుల పూర్వము హైందవుల గనుండి మహామదీయులకును జేరినవారకు ఆచారవిభజనములలో విభేదముగ హిందవులనే యణకరించుచు మతభేదముల నంతగఁ బాటింపమోతను, మహామదీ యుల మత సంబంధము గుఱుత వారు లలో హిందవుల నేకము గల బాత్తా ముందులచేతను, కలహములకు గారణములు గలుగుటలేదు.

ఇందుకు నిదర్శనముగ గ్రామాదులలో హిందవులచే జరుపఁబడు మతసంబంధమున మత్స్యములలో మహామదీయులు వాద్యములు వాయించుకావ్యక్తములగు బాల్తామటయేకాక హిందవులుచేయు గ్రామదేవతలవాతరలలో మహామదీయులు భూతబలుగుచున్న గనని సమర్పించుచుండుటయు, హిందవులు మహామదీయుల సేర్పడుకు మొదలగు నత్సవములగు స్వయముగనే నగుపుచుండుటయును బాదుచున్నారము.

దక్షిణ మహామదీయులలోఁ బలువురకు హిందూస్థానీ భాషయే తెలియదు. వా రేదేశవాసులైన వాదేశభాషల నేమాటలాడుచున్నార వారు దానినేచదివి, వ్యాఖ్యానాది తల్లవహములకు నుపయోగించుకొనుచున్నారు. ఆరంభదేశమునందలి లెప్టలకు నరజమును, మళయాళమునందలి మామిళాళ మళయాళమును, ఆంగ్లే దేశమునందలి దూడెలుగారికి ఆంగ్లేయులు దప్ప ముఱియైయుతభాషయునువారు వారిమనోగంధము, ఆరభ్యభాషయుండున్న భురానును దనదేశభాషలలోనికి మార్చించు నిచయపుచున్నారు. ఇట్లుండియు నప్పుడప్పు డెచ్చటనైనను హిందూ మహామదీయుల గలహములంకురించుచునే యున్నవి. కాని అది ఉత్తరహిందూస్థానములోని హిందూమహామదీయులకలహములనై దారుణపఁజూచుచు బొందక సమర్థము. బి) మగ్గిరిపండుచు నైక్యసంధానమున కవికామహాసంకుమే యున్నది. దక్షిణభారతీయుల కీ కలహములను తొందరలుచేకలహమునను వీరును శర్యభారతరాజ్యభాగస్వాములేకనుక ఈ త్రహిందూస్థానమున నతిథయంకరముగ జరుగుచు హిందూమహామదీయులు పరస్పరము భవమామరణ హోరసాత్పాది ని ఘోరకృత్యములతో ముగియక స్వస్థానములనీటి ప్రవాసము లొనర్చుటనీవంతరికృతాకారమునబొందుచున్న హిందూమహామదీయులహములనంచి కాంతి నెల్కొల్పు కార్యక్రమము విధిగా బ్రవేశింపవలసియున్నది. ఈరెండుసంఘములకు దృఢమై త్రి వేమరకున్న భారతీయు లిక కాశ్వతభావదాస్యమునకు నైతము లోబడవలసిన దుస్థితి తప్పక సంభవించును. ఉత్తరహిందూస్థానమున ముఖ్యముగ వంగ, పాంచాల సయ్య క్రాష్ట్రములయందు మహామదీయులసంఖ్య నూటికి ఏబదియైదుకులమించియున్నది. అనేక మహామదీయుల నేకముగ అడిమ మహామదీయుల పంతులకుఁ జేరినవారు. వారికి మతవిషయమున బట్టుదలంబుండు. వారి మరగర్వమును గో హత్యలచే నులు యందును బట్టుదల లభికము. అది దక్షిణహిందూస్థానము నత్తల్పము. ఉత్తరహిందూస్థానమునందలి హిందువులును మతావేయున మహామదీయుల తంత్రాత్రమును దీనిసోపువారుకారు. వీరు గోరక్షులును నుత్తమస్వర్గముగ బాటింపువారు. అవిషయమున దక్షిణహిందువులతో పట్టుదలకావుటలేదు.

పైకారములఁ బురస్కరించుకొనియే సీమూతు రాష్ట్రములయందలి హిందూమహామదీయులకుఁ గలహము లనవరతము జరుగుచున్నది. ఇట్టికలహములు ఎచ్చటనైన రాజనపురు, హిందూమహామదీయుల పరస్పరకలహం బధ సామాన్యముననే భారతరాజ్యాంగ పరస్వయము నవహరింపఁజాలిన (బ్రిటీషు వారధికహాకములు వాని సత్తరముగఁ బ్రజ్వలింపఁజేయులల లనుకూలేంధన ప్రాయ సహకారులఁ బురికొల్పి దృశ్యమంతయు భిన్నపటల ముగంతువరకు నదృశ్యముగ నుండురేకాని తక్షణోపశాంతిసంపాదనముల నన్వేషించు పాపమున కెప్పుడును బాల్చడదు. ఇటీవల హిందూమహామదీయులకోహటునగరమున జరిగిన భయంకర హిందూమహామదీయుల కలహము లిట్టివేనని చెప్పవల కెట్టసంశయమును లేదు. ప్రత్యేకమున మహామదీయులకును మహామదీయుల గరవత్రములముదించిన హిందువులే కలహకాకు లైనను దమకి తేప్పరి వారు పశ్చాత్తాపమును చెప్పుచు తనూపణము గోరినను దినక గోరంతలు కొందఱలుచేసే కలహములు పెంచి హిందువులకు మాన ప్రాణనష్టములు గలిగించి ప్రవాణు లగునంత తొందలలో నుజేసిన మహామదీయులును ఈవిషయమున హిందువులకుం బై సభికముగ నిందార్థులని చెప్పక తప్పదు.

రంగరంగమున బోరునట్లు పెరిగిన, సంతకరణభాగ్యత సహించిన బ్రిటిషుదొరతనము పొరులని హిందూమహామదీయుల కలహము, ధన మాన ప్రాణనష్టములు గలుగునంతటి విపరీతస్థితికి బరిణమించునంతవరకు దొరతనమువారు ఏజోక్యమును గలగింపుకొనవలంబుటయే వారికి హిందూమహామదీయుల సమైక్యవా వ్యామలతయందు గల విముఖతను జాటుచున్నది. ఏది యెట్లున్నను జరమత సహనమే పరమ రాగతముగ గల హిందువులు మహామదీయుల కోరకలైన లొంగి గాఢమైతి నెలకొల్పి బ్రహ్మత్వింనుట భారతీయుల పలుభంగుల

అలయన్య వ్యాంకి కేసు

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 9:—సిమ్లా అలయన్య బాంకుదీవాల్లా సందర్భమున డైరెక్టర్లకు సమన్వయము. అవివరము ప్రధాన న్యాయస్థానమున న్యాయాధిపతి కేజ్ గారియెదుట విచారణకు వచ్చినది. లిక్విడేటర్ల తండ్రిన ప్రాగ్గారు అనవరతమునకునేసి నష్టముగలగ జేసినందులకు వారిపైన సమన్లు పంపింపబడినవి జేపిరి. అవస్థియు కొన్ని వాటాలమీద లాభము నపలుకుండి పంచిపెట్టిరా లేదా యను దానికి సంబంధించినవైయున్నవి. పిమ్మట న్యాయవాది బోల్లను సోదరులకును 'బాంకింగ్' గల సంబంధమును దానిపై వారికి గల హామీల గూర్చి గూడ నూత్నము గల వివరము చెబును. ఒక్కసారి తోచుచు వారికి బ్యాంకింగు పరపతిపై విశ్వగల ధనమంతయు దీసి నిలిపి. ఆధనమంతయు తమస్వంతమనకునుపయోగించుకొని, బ్యాంకింగ్ యంగ్లండులో నేమియు వసూలుజేయుటకు పిలువకుండచేసిరి. ఈ సందర్భము బ్యాంకింగ్ నిర్ణయముగా దివాల్సీకి దీసికొని వచ్చినది.

బోల్లను సోదరులు కాలధామున వారి పోషకత్వమున నున్న యనేక కంపెనీల కన్యనిచ్చి బ్యాంకి తుపయోగించునని నూచుకొనక ఇరియకు పాతల పీరిద్యారా యున్నవి.

ఈ సమయమున మోసముచేయు నుద్దేశ్యము లేకపోయిన ను యోజి గి యుండి వ్యవహారిం చిన దాని కిని బంధన తెలుసు న్నచో నిర్ణయించు కొనుట మంచిదని న్యాయాధిపతి నడిచెను

ప్రాగ్గారు మఱుకట్లు జేప్పిరి. విచారణకు దెచ్చిన నేరము, ముద్దాయిలు స్వోపయోగమునై ధనము నపహరించి మోసగించినది గాదు. స్వస్థి ననుసరించి లాభములు పెట్టు బడినందు యిప్పుడడు.

పిమ్మట న్యాయవాది బ్యాంకింగ్లో స్థాపితమైన వ్యాపకముగ జేప్పెను. 1874 వ సంవత్సరమున మేనెలలో 5 లక్షల పాతలలో స్థాపితమైనదియు 1916 లో పెట్టుబడికిరియటకు జరిగినదియు దలిపెను. 1914లో బోల్లను సోదరులువచ్చిరి. పది లక్షల ఖరీదుగల ముసలను 20 లక్షల పాతలనిచ్చి బ్యాంకింగ్ మూడవవంతు వాటాదారులగు నుండిరి. బ్యాంకి మూసీజేతు పడువచ్చుటికి పెట్టుబడి 800 లక్షల పాతలకు వచ్చెనని సరిగ్గా లెక్కనువచ్చిన సామ్యు 89 లక్ష లేయున్నది. 1920 వ జూనులో బ్యాంకి యాకాయవ్యయ పట్టికయందు భవనము ఖరీదు 59 లక్షలకుండెను. 1921 వ జూనులో 85 లక్షలకు వచ్చెను. దానికి కారణము ఖరీదుమీద వచ్చిన లాభమనిరి. ఆస్తులందు సరియగు ఖరీదుజాపపలినైన ను, మొదటి ఖరీదుగూడ చేయుట కొప్పు కొందురు అదాయవ్యయ పట్టికయందు ప్రస్తుతముండిన లెక్కన ఖరీదుకు జాబుటలను సందేహస్పదముగ నున్నది. ఇతరవిధములగు యాస్తులేవయిన 11 లక్షలకు సరిపడ సంపాదించిరేమో యును నట్లు లగు పడుచున్నది పిమ్మట బోల్లనులకు బ్యాంకి కి జరిగిన యంత్ర ప్రయత్నములం జదివిరి. బాంకింగుండి పరపతిపై నప్పు దీసికొనుటకు, వారు పెలపు బొందకయే ప్రారంభించిరి దానివలన బాంకింగ్ 10,000 పాతల యప్పు వచ్చినది.

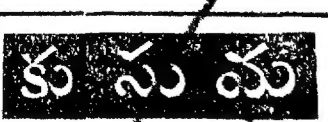
న్యాయాధిపతి:— బోల్లనులు సరిగా యెంత దీసికొనిరి?

న్యాయవాది:— వారు 800,000 పాతల యప్పుదీసికొనిరి.

పిమ్మట న్యాయవాది, 1920 జూనులో, బోల్లనులు బాంకి కమితముగ యప్పుబడిరనియు, నాధనవంతయు బాంకివారికిఁదెలియకుండ వరకసంఘముల కప్పించినవైయున్నవని తెలిపిరి. ఆ సంగతి కనిపెట్టి, బాంకింగురు తమ క్రిందయున్న హామీలను 490,000 పాతల ఖరీదుగలవి, బాంకి డైరెక్టర్లకు తే బాకీగల ధనముక్రింద దీర్చిరని దలిపెను.

న్యాయవాది యింకను తప్పుచుండిననీ, న్యాయస్థానము నాటికి చాలించెను. (ఆ. తె.)

సీసా 1.5 రూ. 2.0-0.0.

యాయయ గనేరయ అను నెగకోగమున 24 నెలలలో విచారించి మూత్ర ద్వారమునుండి మొదటి ప్రావమును ఈ ప్రావ విడుదలయ్యెను గలంగు మరుగుపాట్లు పెట్టెదలగు రాగలము, వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకుగలంగు యేమిధనమునకును మువ్వార్చు లయినను ఆర్థికముగా తగులును.

అనందకుటీరము, పోస్టుబాంపు. 246

బాంకియ సాతకాల

తాలూకా (గొడవద్రు)

ఈజాతీయ సాతకాల మ-రా-రా-శ్రీ, యలమంచిలి వెంకట్రామయ్య చౌదరిగారు 1921 సం॥ లో స్థాపించి ఇప్పటికి 7 గురు ఉపాధ్యాయులతోను, 100 పంది బాల బాలికలతోను, జీవీవ్యవసాయముగా ప్రకాశించుచున్నది. ఈపాతకాలలో పిల్లలతో నూలువడికించి కాంగ్రెసుసంఘమునకు సంపించుట, బట్టలకు రంగువేయుట, చావలు, బుట్టలు మొదలగునం జరపిన దెలిపనులుచేయుట మొదలగునవి నేర్పుకొనుచున్నారు. ఈమధ్య మ-రా-రా-శ్రీ, దుగ్గి గాల గోపాలకృష్ణ శర్మ పంతులు గారు, శ్రీరాజా కోటగిరి వెంకటకృష్ణారావు బహదూర్ గారు యింక కొంతమంది ప్రముఖులు విచ్చేసి జాతీయ విద్యావిధాన మనుగూర్చియు, గాంధీ గారి వ్రాసినవినిగూర్చియు ముచ్చటించిరి వైచారియపుర పాతకాలకు 40 రూప్యముల విరాళ మిచ్చిరి.

ఈ పాతకాలలో రాష్ట్రీయభాష, చేతిపనులు మొదలగు నవి నేర్పుదురు. బీదవిద్యార్థులకు విద్యయు విద్యగరవుదురు. ఈపాతకాల త్వరలో అభివృద్ధికి రాగలందులకు దైవమున ప్రార్థించుదురుగాక.

యేజెల్ల శ్రీరాములు.

అంధభిక్షుర బాంకు లిమిటెడు-గుంటూరు

1925 సం. జనవరి 26 లెక్క

ఆదాయము

Table with 2 columns: Description and Amount. Rows include గతమాసపు నిల్వ, విడ్డీలు, వైద్యులవారు ఖర్చులబాబులు, కిరూళ్ల అమ్మకం, ఆర్జన్ బాంకునుండి, భీమావిడుదలబాబులు.

మొ. 7200.7-11

వ్యయము

Table with 2 columns: Description and Amount. Rows include పోస్టేజి, వైద్యులనీ, చిల్లరఖర్చులు, జీతాలు, ప్రాంతులు, ప్రయాణపుఖర్చులు, అనంతపురం ఖాదీబోర్డుకు, జిల్లాబోర్డులకు ఋణము, భీమాముదములు, చిరానిల్వ.

మొ. 7200-7-11

అయ్యురే వైద్యశాల దెలచుట

నాగపట్టణము, ఫిబ్రవరి 9:— నాగపట్టణము తాలూకు బోర్డున కధ్యక్షుడు వి హమీదుసుల్తాను మరకయారు యవ్ యల్. సి. గారు వారివలనను గ్రామమున యాయుర్యేద వైద్యశాల దెలచిరి.

భగవద్గోపన్యాసము

(బ్రహ్మశ్రీ చెడలువాడ నుండర రామకృష్ణులవారు పుర సందిరమున ఫిబ్రవరి 7 లేది సాయంకాలము అచ్చటజేరి గుండ్లు జిజ్ఞాసువులకు 'భగవద్గీతార్థమునుగూర్చి' యుపన్యసించిరి. బ్రాదుర్నా నుబ్రహ్మశ్రీ శక్యగారు, శ్రీ కామ్యులవారు ఆధ్యాత్మిక గ్రంథ భాషాంతరీకరణ విషయముగా జేసిన, ప్రేయుమన్న, యశస్విపరిశ్రమమునుగూర్చి సభ్యులకుఁ దెలియఁజెప్పి, వారి నుపన్యసించుచుండ వారి, తత్వభ కధ్యక్షుల సహిం ముటకు బ్రా గాజులపల్లి సానుమచ్చాస్త్రిలుగారిని ప్రార్థించిరి నుండర రామకృష్ణులవారు ఆమహాత్మ్యగా గీతాశాస్త్రము లోని పదునెనిమిది యధ్యాయములకు ఒండొంటికిగల సంబంధము సరిగ్గావచ్చుగఁ దెలిపి, శ్రోతల చేతములఁగొంతతడవు పరమాధ్యాత్మముగా వినిచిరి. సానుమచ్చాస్త్రిలువారు, ఉపన్యాసములోని సారమును ఆవిష్కరించి, కామ్యులగారి యుపన్యసముల ముఖవంతులకు సాధనముగా, శ్రీమద్రామ్యభ్యులను వానిపై వివరణములను తెలిపించి, వారు ముద్రించుచున్న బృహద్గ్రంథమునుగూడుట యెంతయు సమంజసమని చెప్పిరి. బ్రహ్మశ్రీ కామ్యుల సేతాపతిరావు పంతులవారు కామ్యులవారిని పురతన గృతజ్ఞతాపూర్వక సమస్తములూ గావించి శ్రీ చెడలువాడ నుండర రామకృష్ణులగారి గ్రంథంపు సంపుటములు గొనుటకు, వారి పరిశ్రమము మన మభినందించుటకు మార్గమునియు, తాత్రాగయనియు వందలించిరి. అన్నిసంపుటములును ముప్పదియైదు రూప్యములకు లభించునని యానెంచుచున్నారము ధనికప్రకాంతులు, జ్ఞానవయోనృద్ధులయిన శ్రీ కామ్యుల వారి సుహృద్భవమును కొనసాగించి యాధ్యాత్మిక గ్రంథ సంపుటిక ఆంధ్రులకు లభించజేయుదురు గావులమనికోరుచు న్నారము.

యాజ్ఞాపాస్త్ర సారకాల - వడ్ల సన్నాదు

విప్రశ్రములారా! మనవారలు వ్యవసాయ విద్యయందేమియు శ్రద్ధాసకుండుటంజేసి యిప్పటికి వ్యవసాయమైనను నెఱవేర్చుకొనలేని యసమర్థతకు లోనగుచున్న కారణముఁబట్టియేఁ బ్రస్తుత కాలసిద్ధినిబట్టియేఁ జూడ లోటువడియున్న మనమక మునగల లోపములకు సరియమోగుటకు మృగామమనగా బంధుతాలూకా వడ్ల సన్నాదునం దీసం॥ రహభుక్తి సోపవారమునండి "యాజ్ఞాపాస్త్ర సారకాల" మనుషేర ప్రారంభించి పాతకాలకురమ్మ విద్యార్థులకు నాకీకొలది మతానకూల విద్యలను గలపఁ బ్రయత్నించును బూనియున్నాను. విద్యార్థులకు వసతిగృహము లేర్పఱపఁగలను గాని ప్రస్తుతము భోజన సుఖ పాతములు విద్యార్థుల సాంత్వికములయిననీ జరుపుకొనవలసియున్నది. కావున మత విద్యార్థిమన లెల్లరు వారివారి కీకొలదికేయూరయొసఁగి యు వారి బంధు మిత్రాదుల గృహముల జుగు కుభకార్యదులలో ద్రవ్య:హాయ మేర్పఱపించియు పాతకాలాభివృద్ధికి దోడ్పడవలెనని యిందుమూలముగా మనవి చేసికొనుచున్నాడను

లెండుచింతల సత్యవారాయణమూర్తి, వడ్ల సన్నాదు, కృష్ణాజిల్లా.

దివితాలూకా ఓటర్ల మహాసభ

జరిగిన యాడు సంవత్సరములను ది మన ప్రతినిధులు గా తాలూకా జిల్లాబోర్డులలో పనిజేయుచున్న సభ్యుల కార్యములను తెలిసికొని విమర్శించుటకు, ముందురావోపు బండరు తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలకు, దివి తాలూకా పత్యమున సత్యభైరవ సభ్యులకు నియోజించుటకును, ది 15-2-25 లేదిన ఉదయం 11 గంటలకు మోపిజేవి గ్రామములో మ. రా. రా. శ్రీ చెఱుకువాడ వెంకట నరసింహము పంతులుగారి ఆధ్యక్షతక్రింద దివి తాలూకా ఓటర్ల సభ జలపబడును. కాన ఓటర్లందఱును కప్పకదయలే నుప్రాధితులు. తాలూకాబోర్డు సభ్యులు వారు బోర్డులో చేసినపరిని గూర్చి ఓటర్లడిగ ఎట్టిప్రశ్నలైనను జవాబుచెప్పే సాధన సామగ్రితో దియచేసి బోర్డు పరిపాలనా విధానమును తెలియచేయుటకు ప్రార్థింపబడుచున్నాడు.

ఈ భానంతరముననే దివితాలూకా రైతుల మహాసభ జరుపబడును. అందులో దివితాలూకాలో ప్రాంతికా నానునెత్తోరు మెంటునుగూర్చిచర్చించుటకు తగురిందితిర్చినించబడును. అధ్యక్షుని పేరు సభలోనే నిర్ణయించబడును కాన వినిసీమరైతులూ కూడ తప్పక రావచ్చుతులు. తప్పై వెంకటకృష్ణయ్య కొత్తపాటి శివరామయ్య, కొత్తపాటి రాజేశ్వరరావు, వేమారి లక్ష్మయ్య, గొత్తపాటి శంకట సుబ్బయ్య, గొల్లపూడి చలపతిరావు.

మా పురుషునకు మండల వారీత్రమున శాంతినికలుప సం
బంధమునునునదియుఁ జెప్పఁబడినవారలు పలువులు, పలుమఱు
చెప్పియేయున్నారు వానిఁగూర్చి చరిత్రవర్ణన మొనర్చక కొ
న్ని మాటలలో సంక్రామముగఁ జెల్పియఁగొనెదము. ఇది రమార
మి యెనిమిదివందఁదేఁడ్లనాఁడు క్రిమ కి క్తి యొడెయరుగారి
దివ్యక్రియాశక్తికిఁ బ్రశంసపూర్వకముగఁ చెప్పినది. నాటినుండి
నేటిదనుకఁ జరిగిపోయిన క్రాంత్యుద్యమమునఁ గలిశ్చరులు-పండి
తులు-భక్తులు. యోగులు-వీర వారీమఱులు - నెడలో మాజ
వని గర్భమునఁ బుట్టి, తమ నిరపమధీబలమునను గార్భవిశేష
మునను చెలఁగి, యశోమహాసాగరము నవలీల నిస్తరించి, విజ
యనగరప్రభుఁడగు రామరావులకుఁ గుడిభుజముగనుండి, యా
హవరంగమున నిజాంశాపిహాదించి, జీవముగ నాతనిబట్టి తెచ్చి
తామరా నులకుఁ గాన్కగొడిచి, కూరశిఖామణియగు హందే
మానుమప్పనాయని పరిపాలనా వి శేషమును - తత్కార్యగరి
మును - మాపురమాత గుర్తింపఁగల్గినది. ఆంధ్రనాటక కవిత్వాని
తామహునిగూర్చి మీరెఱుఁగరుదు గదా. ఆముకవిచంద్రుఁడు
మాఘశివరత్న కి సంకల్ప పుత్త్రరత్నము. ఇట్టియమూల్యరత్నముల
నెల్లగొల్పడి మాపురమని సంకతాధీల తిమిరావరణమునఁ జి
క్కిపాత్ములనును, ఎడ నెడ స్ఫురింపు తక్షియతులని దీవికల
గాఁచుదు, నిండుకయకారదీప్తులనును ఏమ్రాజ్యరాలి జీవిత
భాగము నశ్శుభకథాసంగ్రహమునఁ ప్రబంధరూపమునకు
చూర్చి, పెక్కేఁడ్లలో బూర్వమే మీరు మాం సంకతపుర మం
డలనామమును పర్వతపతామ్రు లాంధ్రప్రపంచమున వెల
యించితికో, యాముపలమృదువోళి - 'ప్రజకయి తన నిండు
ప్రాణములొడ్డి యశమునారసినతిమృత్యు' యొడ్డివారికాంత
యై, నేటికి రెండువందల యేబదిసంవత్సరములకుఁ బూర్వ
మే, తనవ్రాతచారిత్రిమునలన మాపురమునకు బంగరు వ్రాతవ్రా
సెను చెప్పఁబూనినవోఁ కాలగర్భమున కడఁగియున్న పవిత్ర
కథ లిట్టివిక నెన్నియొగలవు. వానిఁ దై దీపీప్రాయఁబూనిన
మాధర్మవరపుర శత్రుత్వ మెన్నిప్రబంధరూపమునో - చాల్చిన
నట యతిశయముకాదు. నడచిపోయిన గాధలఁ ద్రవ్వకొనుచు
మానెనుకటివార లిట్టివారు - నాపట్టామిట్టిది, అని చెప్పకొని
గర్వింతులతో నేమి బాధమని మీరు ప్రశ్నింతురేమో! అట్లు
గర్వింపఁదగినకాలము పోయినది. నిజమే, కాని యాపవిత్ర'వరి
తల నప్పుడప్పుడు క్షుంఁచుచుండుటచే నందలి పుణ్యపురుషుల
మహానీతి క్రియాంశుగ పరంపరలో శోక కొన్నియేని మాలో
నాచిర్చించి, యం దావించియుండు నలసత్సాంధతమునను
యొకకొంతయొన దొలంపవచ్చునను నాకాంక్ష మాకగలుగు

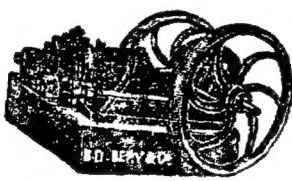
శ
ర
ఁ
క
వ
ఁ
భ
వ
త
న
య
మ
క
బ
ర
నెట్టి
కుమి?

మీరలో యసామాన్యులు. ఇది ముఖ్యముగా యాంధ్రమున వజ్రే మిక్కిలియు, హంధాంధ్రముల సమానవిభానము వార్జించినవారి జాలరదు మీకిది యదృష్టపూర్వకముగఁ గల్గినది. ఈ పరమగుట వింతకాదు. చెన్నపురమునఁ బట్టపర్తికుఁ జనువుచున్న సమకముననే మీరవ్రాసిన 'ముపలమ్మ' పురాణము, మను చిన్నని పద్యకావ్యము, మీ కప్పటికే యాంధ్రమునఁగల యనవమానప్రతి పత్రికఁ బ్రబలనిదగ్గనై. మీభాషాకళల్యమును, నేయివిధములఁ బ్రకటింతుటకు సాధనభూతమై యున్నది. అనంతర మాంధ్రధామికి వెళ్ళి, యాంధ్రమున సమూల్యవిజ్ఞానముగఁడించుట యుండునని నందరిస్వదేశసంస్థానములలోఁ గాంతికాలము విద్యానిధులగును, విద్యానిచారణకార్యకరులగును నుండి, చాలఁగు కాగబుద్ధితో స్వధర్మమునిర్వర్తించుటయు, గౌరవం గలికాదు. అసందర్భముననే యూరపు, అమరకా, జపాను, దేశములకును, ఫిలిపైను దీవులకును బోయి, ఆయా దేశములఁగల విద్యావిధానక్రమమును బరిశీలించుచు, మహాత్మ్యమునందుల నొక విశ్వ

భయమును మైముగన నెలకొల్పఁజేసినది మిఁకలేకదా? పురి విశ్వవిద్యాలయ ప్రతినిధులుగనుండి, ప్రాథమికపరీక్షను బట్టపరీక్షలకును జరుపువిద్యార్థుల సౌకర్యమునకై, పల్లిన సంస్కరణలు లండనుఁ దెలిసినదే. ఇట్లు దేశాభిక్ష నిరంతరనేపపల్పుచుండియు, నీవల మిఁకాండ్రమున రస యశ్శాస్త్రసంపుటములను మహాగ్రంథములలోఁ బెట్టికె వ్రాసిన యాచార్యులును. 'కవిత్వతత్త్వవిచార' పేరున పంగతి నూరనాద్యుని కృతులపైని రచించిన విపులములును, ఆంధ్రసారస్వతముపట్టున మిఁకంగల యిహాలోధనమును, మిథావప్రతిభా వైకృత్యమును, వెయిన్కోటుచున్నవి. ఆంధ్రమున నాంగ్లమున నిట్లుకృతపాండిర్ష్యల మివంటి పురుషసింహు లింకదనుకనొక్కఁగ, మా సరస్వతీపీఠమునలంకరించియుండలేదు. కనుక నీ కేంద్రిక మివికేమములలో నెక్కుడగుచి కేమముని నేను దొర్లుచింటుకొంటిని. ఇది యాకస్మికముగ నదృష్టవశమున నది. ఇట్టిమహాభాగ్యము మాకుఁ గల్గించిన మిఁక, మాసభ్యులునను బురజనల పత్తుమునను నేను మఱొకమాట మిఁకముతో స్వాగతము నర్పించుచున్నాడను.

అత్యా! ఇప్పటికే కాలాతీతమైనది. ఇందు గూడియుం
 మహాజనులెల్లరు, సుమనోజ్ఞములైన మీవాగమృతభారల
 బాటగొనఁ బరమోత్సాహమున నువ్విగులూరుచున్నారు. అట్టి
 వారయమూల్యసమయమును నేను నా నీరసవాక్యములచే నిఁక ను
 వ్యర్థముచేయు సాహసంపను. మీరు బహుకారభార నిమగ్న
 మిగులులని మేముఁజిగియు, నిచ్చటికి మిమ్ము, నాహ్వనించు
 టలో మీకార్యకలాపముల కెల్లఁ జాలినంత ప్రతిబంధకము
 గల్గించుటయొకాక మీదుమిక్కిలి మీకెక్కువ ప్రయాసముఁ
 గూడఁ గలుగఁజేసిన వారమైతిమి. ఈయవరాధయు మాయం
 గుఁ జాలఁగలదు. ఇది మీయొడ మాకుఁగల భక్తిపాఠువున నై
 ఁ దేకాని నేమి కాదు. కనుక నిందులకు మమ్ము క్షమించి యల్ప
 మైనను మాయాతిథ్యము నుదారభావమున స్వీకరించి, మాప్రయ
 త్నిములకుఁజైకము, గల్గింపఁ బ్రార్థించుచు, విరమించు
 చిన్తాఁడను.

సరస్వతీనిలయము } టి. రామచంద్రాచారి బి. ఎ.
భగ్యవరము, } ఆధ్వర్యము.

பெரி நரிதாங்கிய

ఈ దిగువ తెలుపబడిన శాసనము మా లండను ఆఫీసునందే

మాకు వచ్చియున్నది.

ఒక 24 బి. హెచ్. పి. హరన్నది ఆయిల్ ఎంజను టైటర్ టేలింగ్తో ఆమెర్సబియన్నది. ఒక పారిమాడరి
20 బి. హెచ్. పి. హరన్నది ఆయిల్ ఎంజను రెండు 28 బి. హెచ్. పి. హరన్నది ఆయిల్ ఎంజనులు, రెండు
82 1/2 బి. హెచ్. పి. హరన్నది ఆయిల్ ఎంజనులు, ఇవి నాక 10, 12, 14, 16, 20 ఎక్. హెచ్. పి. హార్టబర్
స్ప్రీకు ఎంజనులు, కంస్టాబీలకు, నగలు కేర్రువారికి కావలసినట్టి అనేక రకముల పొలింగు, అందు వైర్ మిల్లులు, వాట్
రింగు స్టాండ్లు, పంపులు, ఘనరే మేకింగు ప్లాంట్లు, జిన్నింగ్ మెషిన్లు, పర్క-హౌస్ మెషిన్, ఉడ్ పర్కింగు
మెషిన్ మొదలగునవి కూడ మావడ సామగ్రి నున్నవి

Telegrams "ENDEAVOUR" Madras.
HEAD OFFICE—Calcutta.
BRANCHES:—London Bombay, Lahore,
Delhi & Benares.

B. D. BERY & Co.,

Engineers, Machinery Merchants &
Government Contractors,
Sembudoss Street, G. T. MADRAS

8, Sembudoss Street, G. T. MADRAS.

గుజరత్ ఆయుర్వేదిక్ ఔషధములు

ఎప్పుడు క్రైస్తవముగా నుడుటకు ఆయుధ్యవశాత్తమునంద ప్రాచీనబుఘలచే తెలుపబడిన ప్రకారము వాటిని తయారుచేయుటయే ముఖ్యకారణము. అందుచేతనే అవి వైద్యులచేతను ఇతర ప్రజలచేతను ఇది స్థాపించబడిన 1890 సం॥రమునుండి విడువక వాడబడుచున్నవి.

ఒకసారి పరీక్షించిన, మీకును నమ్మకము కలుగును.

ಗುಜರತ್ ಆಯುರ್ವೈದಿಕ ಫಾರ್ಮಿ

వైద్యురాలు జన శంకర్ లీలార్ అమానుషాబాదుగారిచే స్తాపించబడినది.

1925 సంవత్సర మద్రాసు, 1902 - 1921 నరసరములందు అహమదాబాదు, 1918 సంవత్సరం మద్రా, 1914 సంవత్సరం కలకత్తా, 1914 సంవత్సరం ఔల్లి, 1916 సంవత్సరం మహామొదలగు స్థలములందు జరిగిన ఆల్ ఇండియా ఆయుర్వేదీయ సమావేశములందును, హిందూ దేశీయ మహాజనసభ లందును అనేక సభ్య, రచితవత్తుముల నిచ్చియున్నాడు.

అన్నిటి తీరములు కూడిగలవ వలెనమన కే వ్రాశువలెను. పూ రివివరములు గల గ్రాంటుగా
ఇనాముగా పంపబడును.

D. DESAI & Co

D. DESAI & Co.,

201, Devaraja Mudaly Street, G. T. Madras.

కలకత్తా మహిళా సేవక సమితి

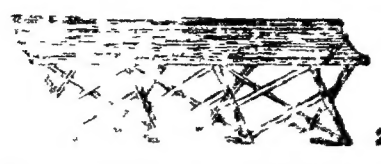
సాధారణ వార్షిక సమావేశము

వంగరాష్ట్రము గవర్నరుగారి ప్రసంగము

కలకత్తా, ఫిర్రోజ్ 9:— లిట్టను సమితి ఆధ్వర్యమున కలకత్తా మహిళా సేవక సమితి సాధారణ వార్షిక సమావేశము జరిగెను. వివిధ విషయములందు సమితి అభివృద్ధి గావించిన వార్షిక నివేదిక తెలుపుచున్నది. కలకత్తా దానిసంఘముకొరకు రూ. 25,000ల చందాలువసూలుచేయుటకై లిట్టను దొరసాని గారు ప్రకటించిరి. సమితియొక్క పేరును నిబంధనలను మార్పుటకును, అంతర్జాతీయమహిళా సంఘమునందు గలపుటకును నొక ప్రత్యామ్నాయము చేయుటకునును ని. గవర్నరు మెంటువారికి కలకత్తా మహిళా సేవక సమితి యందు సాహచర్యముగలదనియు, ప్రభుత్వముయొక్క సహనమును తోడ్పాటును సమితికియిట్లుట వారు నిర్దముగ నెల్లప్పుడున్నా నియు సవరి గావించిన సేవకు ఉగ్గడించుచు వెళ్ళుట గవర్నరు గారు జరిగిరి. ఇంగ్లాండునందు వారు గావించిన సంఘ సేవలను నేర్పికొనిన అసభ్యులను భారతదేశమునందలి అసభ్యులతో పోల్చిరి. వారి అధిక జీవిత కాలమునందు నిరుద్యోగులగు సాంఘిక సేవకును బాల్గాని ఇంగ్లాండునందు వారు బాల్గానిన ఉద్యమము ప్రభుత్వముచేగాని అధికారముచేగాని గుర్తింపబడవలయునని గవర్నరుగారు గోరుచుండిరి కాని యీ ఉద్యమముయొడ ప్రభుత్వము ఉపేక్ష జూపుచున్నదని గవర్నరుగారి అసభ్యులనువలన తెలియుచున్నది. వారు భాంతుదేశమునకు వచ్చునప్పుడు సాంఘిక విషయమై ప్రజలకు ప్రాముఖ్యతను దరవి వలచిరి. గాని వారు యిచ్చుటవచ్చినపిదప దేశము దేశముత్రమును సాంఘిక విషయమున తగినయోర్పాటులు లేకుండుట గావించి లిట్టను ప్రభువుగారు తెలిసిరి. ఇంగ్లాండునందలి దేశము కార్యదర్శి అధికమైన సాంఘిక కార్యక్రమములచే వెంటాడునందు లిట్టనుగారు వేదించుటలేదు. సహాయము చేయుమని గాని సౌకర్యమును చూపుమనిగాని ప్రభుత్వమునందు సాంఘిక సంస్థయొక్క గోరలేదనియు, వారు కొరతయొడ అధికారము జూపవలసిన సహకారమును చూపుట సిద్ధముగ నున్నారనియు తెలిపి గవర్నరుగారి అంతయు చేయువలయునని ఎల్లరును గోరుచున్నారని గవర్నరుగారు తెలిసిరి. అంతగా యింగ్లాండునందు వారికిని లిట్ట సాంఘిక విషయము లెల్లను ప్రభుత్వము నిర్వహించవలయుననియు నిర్వహించవలదుట వారు నిందించుచున్నారనియు గవర్నరుగారు తెలిసిరి. విరాజితము పక్షమునకు జెందజేసి స్వతంత్ర సాంఘిక సంస్థ చేయుట

వ్యక్తిగతమునందు నట్టి సంస్థ యొక్క పనులు బడిని ప్రభుత్వము నిర్వహించవలయుననియు గవర్నరుగారు తెలిసిరి. వెంటాడునందు తగిన సాంఘిక సంస్థలు లేకపోవుట చే ప్రభుత్వమువారు చేయబూనిన బహుళకంఠరాజముగనున్నవనియు, అట్టిపనులను గావించుటకు ధృక్పాతవిద్యాలయమునందు కాంతినికేతనమందలి రవీంద్రనాథ టాగూరుగారి విద్య విద్యాలయమునువిద్యార్థులను దయచేయుచున్నవని గవర్నరుగారు తెలిసిరి. (ఆ. ప్రె.)

స్వదేశికాంతు ఫర్నిచరు

(1) కాంతు ఈడేరే 1 వ రకం రూ. 8, 2 వ రకం రూ. 7, (2) మడత కాంతుకాటు 1 వ రకం రూ. 15, 2 వ రకం రూ. 13, (3) ఎక్స్ కాన్ వామచేరే రూ. 4, (4) కాంతుచేరే 1 వ రకం రూ. 8.80, 2 వ రకం రూ. 8. క్యాటలాగు, యితర వివరములకు వ్రాసిన పంపబడును. పి. వీరాస్వామినాయుడు అండ్ సన్స్ వర్నారావుపేట, గుంటూరు జిల్లా

ఆయుర్వేదకాస్త్రీ, ఆప్టవధాని కందుకూరి వేంకటసుబ్బారావు యం.డి. యె. గారి

కామామృతము

ఒక శ్రేయోత్సాహ! 1 గంట కేగుణము!! ఈ యామృతము శుక్రధాతు బలమునకే నిర్మితమైనది. రాత్రిత్రాట నొక మూత్రం దీసికొనిన ఎంతటిబీజమైన శుక్రమే నను వెంటనే సంసారముఖము నీయగలదు. 5 దినములు పుచ్చుకొనిన మూత్రములోగలిసి గాని మూత్రమునకు ముందు వెనుకలగాని నిద్రలోగాని పోయెడి శుక్రనష్టము దృఢముగా నివారణయగును. మధ్య నపుంసపుట్టి, నరముల బలము తగ్గిన వారు ఈ మూత్రమునే మైకి పూతగాయింప నుపయోగించిన మిక్కిలి కేక్తిమతులు కాగలరు అనేకులకు వాడి దృష్టాంతము చూచిన యామృతము, మీయు త్రేతలు రహస్యముగా నుంపబడును. 20 మూత్రల సీసా రు. 2-0-0 అమృతాశ్రమము, నెం 1. ఎలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

విద్యార్థులు కావలెను.

వాలాజా కోడులో నెం 57/58 రు గల మా నూతన, విశాలమైన కట్టడమునందు తెటూరు నడుపుటకును, మెకానిజము నేర్పుకొనుటకు విద్యార్థులు కావలెను. 15000 చదరపు అడుగుల విస్తీర్ణముగల స్థలముగలదు. తక్షణమే తెలుగు, ఆంగ్ల ప్రాస్పెక్టునునకు వ్రాసిన పంపబడును.

ప్రిన్సిపాల్

తంజివిలాసము:—మోటోస్కూల్

తెలిఫోను:—నెం 1444

శ్రీరామ్ మోటారు స్కూలు,

మద్రాసు

వెలన్వల్పము! ఫలమత్యధికము!! ప్రతియొక్కరుతప్పక వాడతగినది!!

పాశ్చాత్య వంటకాలపండితులు వారి లోకమునందు కర్నూరమాత్రము:—ఈ దివ్యమధము మిక్కిలి విశుద్ధమైనదని, కుంకుమపువ్వు, కచ్చకర్పూరము, అమలమిదన వనమాలికలచేర్చి తయారుచేయబడినది. ఇంత విశుద్ధమైన దివ్యమధమువలన మొదలు భాగ్యవంతులు వరకు కష్టములేక కొనుగడై 250-800 మూత్రములకు బుడ్డి 1-8 ధర 0-4-0 కే యివ్వబడుచున్నది. రు 1-4-0. ప్యాకెటింగు, పోస్టుఖర్చుచేరు. రిడ్యుకు మొదలు నెద్దలవరకు సాధారణమైన వ్యాధులన్నిటికి అనుపాదేదములతో వాడవలెను. ఇంకా ఈ దివ్యమధమునందు అత్యద్భుతమగు నుబియ్యము.

వృద్ధాప్యసాయనము:—అపానము, రక్తిమలేనివారు, నిశ్చక్రము, జ్ఞాపకశక్తిలేనివారు, అతి కాశము దలగు వ్యాధులు కలవారి కిదిరామబాణమునాదిగా. వైద్యులును కుదుర్చుటయేగాక మందర క్రొవ్విని, అద్భుతమైన భామవృద్ధినికలిగించును. 2-0-0

మహాభృంగములకలెము:—కండ్లుమంట, నిద్రలేమి, మనస్సుకు వ్యాధులము, విడువని కలనొప్పి తొలగింపు వనిచేయుచుండుట మొదలగు కిక్కిన క్రొవ్విగములకు తప్పక కుదుర్చును. 0-8-0

కృద్ధురహితము:—ఎట్టిరకము రీతి, పొడ, ఎంతకాలము నుండియున్నను మూడుపూటలలో మాడిపోవును. 0-4-1

కొరికొంజము:—కండ్లలో ఎఱుపు, నిశ్చక్రము, మనక గాయముంటు, కండ్లనొప్పి, కండ్లమంట మొదలగునవిగమించుటకు 0-8-0

మా కొవ్వములన్నియు భరస్సలము, ఫలమధికము. దీనినిబట్టి ఒకసారి మాడేవధులు కొనినవారికి తెలియను పాశ్చాత్య వంటకాలపండితులు, వైద్యకాలాధికారి, ప్రధానవైద్యులు. శ్రీ సీతారావువరదక్షకల, మునూరు.

చెన్నవరి బజారుధతలు

ఫిబ్రవరి 11-వ తేదీ బుధవారము

(1) ధాన్యములు			
దరియాల కా 1-8	రు 30-0-0	మొదలు 42-0-0	ముత
బియ్యము బస్తాలు		మొదలు	వరకు
మనుమ తేనాలి	రు 48 గలవి	రు 14-0-0	14-8-0
నెలూరి	రు 15-8-0	15-0-0	
జిల్లీ	రు 16-4-0	16-8-0	
కాగులు కా. 164 బస్తా 1-8	రు 8-12-0	9-0-0	
ఉప్పులు	రు 20-0-0	24-0-0	
(2) వస్తుధాన్యములు			
కందులు బస్తా 1-8 ర 208	రు 11-0-0	రు 12-0-8	
తెనగలు	రు 10-8-0	11-8-0	
తెనలు	రు 11-8-0	12-4-0	
మినుములు	రు 18-0-0	16-0-0	
ఉలము	రు 9-4-0	11-4-0	
(3) నూనె వస్తువులు			
ఉప్పునూనె కా 1-8	రు 160-0-0	165-0-8	
నయ్య ను 1-8	రు 14-0-0	22-0-8	
కొంజాత్రుం నెయ్యముకప్పుకా 1-8	రు 55-0-0	60-0-8	
ఇతరనెయ్యము	రు 50-0-0	58-0-8	
తేనెనెయ్యము గాగు కా 1-8	రు 122 మనక	రు 118	
అనుదము కా 1-8	రు 142-0-0		
(4) టెల్లర వస్తువులు			
కాంతుకాటు కా 1-8	రు 155-0-0	160-0-0	
కారకము	రు 180-0-0	185-0-0	
జిరకకాయలు(గుంటూరు) కా 1-8	రు 129-0-0	140-0-0	
గుంటూరుపొయ్యి నీలియం నయ్యము 1-8	రు 50,55		
కాళహస్తపొయ్యి	రు 70, 75		
చెల్లము కా 1-8	రు 85-0-0	60-0-8	
జింతకండు కా 1-8	రు 80-0-0	49-0-8	
(5) ఇనుము			
కట్ట రకం కా 1-8	రు 82-0-0	88-0-8	
చదరం	రు 82-0-0	85-0-8	
రవుండు	రు 82-0-0	85-0-0	
(6) లోహములు			
నండి 100 కుంటుకు	రు 72-0-0	77-0-0	
బంగారము, కుంటు 1-8	రు 21-8-0	22-8-0	
పూరక 1-8	రు 18-15-8		
ఇక్కిడి కా 1-8	రు 275-0-0	280-0-0	
రాగి డిబ్బా	రు 805-0-0	810-0-0	
అస్కాచక్కెర కా 1-8	రు 84-8-0	85-0-0	
(7) రంగులు అలివరై ను			
అత్తకప్పుడు	30 డిగ్రీలు	రు 70-72-0-0	
తొట్టికప్పుడు	డిబ్బా	రు	
సింహం	డిబ్బా	రు	
గురం	డిబ్బా	రు	
(8) దూది			
జోండా కుడుకాడు 1-8	రు 800-0-8		
పల్నాడు దూది	రు 240-0-0		
(9) నూలు			
జోండాబస్తానె నెం 10 1/2 పెట్టె 1-8	రు 7-8-0		
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-8	రు 6-4-0		
పుల్నాడు నెం 8 1/2 పెట్టె 1-8	రు 8-12-0		
అహమదాబాదు నెం 12 1/2 పెట్టె 1-8	రు 7-12-0		
మోకాయెనె నెం 20	రు 10-10-0		
జులూ నెం 20			
,, ,, 40 డిగ్రీలు అయినను	రు 18-8-0		
గోకా నెం 12 1/2	రు 8-14-0		
నయ్య నెం 24 1/2	రు 11-4-0		
14 1/2 క్విల్ గా కడి	రు 8-4-0		
నెం 20 చెన్ని సింహం	రు 10-10-0		
నెం 22 ,,	రు 10-14-0		
నెం 12 1/2 చెన్ని చక్కెర	రు 9-0-0		
నెం 14 1/2 ,,	రు 9-4-0		

దంతమూర్తము

దబ్బీ 1-8 వెల రూ. 0-2 0 దబ్బా 1 8 1-4-0
అంతకమూర్తముతో నంద్రులతోమొదలును చిగురులతోమొదలును.
అంతకమూర్తముతో నంద్రులతోమొదలును చిగురులతోమొదలును.
అంతకమూర్తముతో నంద్రులతోమొదలును చిగురులతోమొదలును.
అంతకమూర్తముతో నంద్రులతోమొదలును చిగురులతోమొదలును.

అమృతాంజనము

బెజవాడ స్ప్రింగ్ ఆండ్ వీవింగ్ టెక్స్ లిమిటెడ్

మిల్లకట్టములు పూర్తికావచ్చినవి. ఇంజనుసామానులు 100 మగ్గములు అమర్చుచున్నారు. త్వరలో వస్త్రములు నేతవి ప్రారంభింపబడును. నూలువసుకు యంత్రములకు యింకను షేర్లు కొవలసియున్నవి. 100 కి 25 చొప్పున లాభము రావచ్చును. మిలర సంఘము షేర్లు ఖాస్తు ఫారములు వగైరాలు

గూడూరి లక్ష్మణరావు. బి. యే

మేనేజరు వజంతు అండ్ డైరెక్టరుగారు బెజవాడ అని వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

నమకము

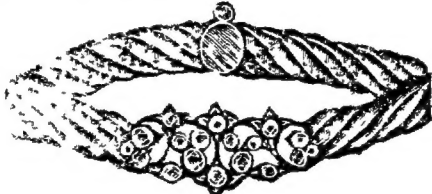
కత్తలేదు

మోనము లేదు

యీ మూడు విషయములను శ్రతి ఒక్కరు గమనించ తగినవి.

1842

పురుషుల చేతిగొలుసులు.

ప్రస్తుత కాలపు నాగరికమునకు తగినట్లు అనేక సుందరమైన మాదిరిలలో ఈ గొలుసులు 2 1/2 పవరము ఎత్తు మొదలు కొని 5 పవరములు ఎత్తులవరకు తయారుచేయబడును. చేదారం వజారి రుప్య 5 మొదలు రు 15 ల వరకు గలను. మోపుకు పుష్పరాగ కమలములు, పట్టె కంపులు, నీమకమలులు అమర్చిన ప్రత్యేకముగా సొమ్ము చెల్లించవలసియుండును నీమ చెండికి, సవరముబంగారుకు పూచి నిచ్చెదము. 172 పులులుగల చిత్రమైన క్యాటలాగు 1 కి రు. 1.0.0 జిప్సొడి రామయ్య కెట్టి, గురుసామి కెట్టి కంపెనీ, 25, వైవాబజాద్ రోడ్డు, మద్రాసు.

మలేరియా, ఇతర జ్వరములకు

1891

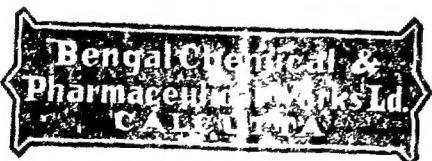
వైరెక్సు

ఒక్కటి అత్యుత్తమమైన గుణమునిచ్చును. దీనిని ఉపయోగించి మండిగుణమును, ఆరోగ్యమును పొందిన లెక్కలేనంతమంది ఈ యాగ్యతాపత్రిక నిచ్చియున్నారు. అందువల్లనే

వైరెక్సు అమితముగా

విక్రయమగుచున్నది.

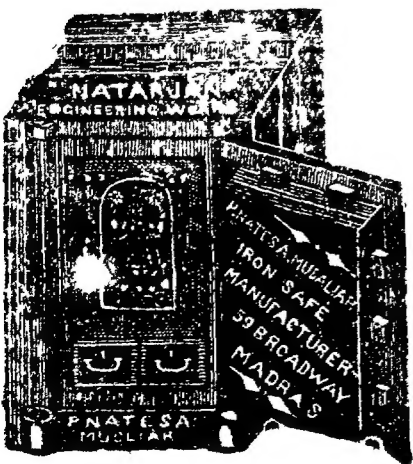
రహస్యమైన కొవడములకాదు. ఫారములవ్రాసిన పంపబడును. బుడ్డి 1.కి ధర రు 0.18-0 వి పి చార్జిలోపహ రు 1.2-0.

నరసము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది

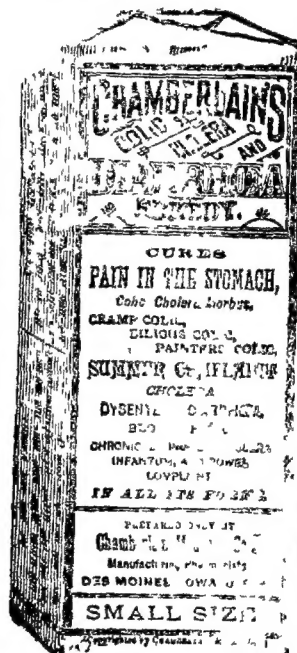

యావత్తెంతవరకుకాదు కాదుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపకెట్టెలు ఈవిధమున తయారుచేసిన వారివద్ద అత్యుత్తమమునకు సిద్ధముకాదున్నది. కాంతులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. టే. శ. మొదలియార్,

ఇనుపకెట్టెలు చేయువారు,

ప్రాప్తి, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్క్సు. ఐరన్ అండ్ బ్రాస్ ఫౌండర్లు ఆయిర్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగునవి రిపేరు చేయుటయందు సమర్థులవారు. రైగుమ్మిలకు కావల్సిన సిలిండర్లు, సాస్టింగు, వట్టలు, సరసముగా యివ్వబడును. ముబ్బరాయప్ప కెట్టి, పెద్దనాయుడు వంటివారు. మెషినులకు కలంబింపిన భాగములన్నియు అర్జును యిచ్చి, తయారుచేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన ఇనుప వ్రాడుబడును,

చేంబర్లెన్ గారి

కూలనాప్తి

ఆతి సార

నివారిణి (2)

ఈ ధర్మమును

సేవించుటచే

కడుపునొప్పి, గ్రహణి,

అతిసారము, కూలనాప్తి,

శీగు ఫంబంధ కైన వ్యా

ధులు మున్నగునవి అత్య

ద్దులముగా కుదురును.

అన్ని వాగాలలో విక్రయ

మార్గము దొరకును. 33

శ్రేష్ఠతరమైన పెండుకల

తైలము "హజ్జీనూనె"

మిక్కిలి మువోవరమైన సువాసనగలది. మైల్డ్ ఆయిల్ యితర అపాయకరమైనవస్తువులు చేరుటలేదు. ఇది చాలకాలమునుండి మంచిగుణము కలిగి, వాడుకలోనున్నది. బుడ్డి 1 కి. ధర రు 1.0-0.

దీనిని వాడుటచే పెండుకల మిక్కిలి కాంతిగా నుల్లగాను, బలముగాను యువరడును. ఎందును రానీయ పెండుకల వాగగా పెంచును. యిరవేనాచులకు పొంగు కాబులును, పొంగు కాబులును.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

28

హజ్జీనూనె

వల డబ్బి 1 కి. రు 0.3-0. వి. పి. తో 0.11-0

డబ్బి పెంచుట ది డబ్బిల గుణము మెచ్చును. 1.0-0 కి. రు. 1.0-0. అది కాదు, అది లోలు చర్మము కారకమున, అది లోలు పగిలి నిండుకాబులును. ఈ కలుపుయొందు సుభద్రులు నైలమును రాచిన వక స్థితిగా నీ యి మంచిచర్మమును దు. సమర్థి నొప్పియు వక మగును. స్వల్ప శ్రయము. కాబి ధిమ ఈ తైలము అత్యంత ముఖ్యము.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మద్రాసు,